



WARSZAWA, CZERWIEC 1996

Do użytku wewnętrznego.



**KOMUNIKAT ORGANIZACYJNY**  
**dotyczący kampanii sprawozdawczo-wyborczej**  
**przed XIV Walnym Zjazdem PTTK**

8 - 9 czerwca w Chlewiszynie, w Domu Pracy Twórczej Urzędu Wojewódzkiego w Siedlcach odbyło się wyjazdowe posiedzenie plenarne Zarządu Głównego PTTK. Zarząd Główny PTTK, kierując się wcześniejszymi postanowieniami wynikającymi z Uchwały Nr 88/XIII/96 z 30.03.1996 roku w sprawie zwołania XIV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem /Uchwała była publikowana w "Informacjach ZG PTTK Nr 2/ podjął kolejne uchwały porządkujące przebieg kampanii sprawozdawczo-wyborczej. Są to:

- 1/ Uchwała Nr 97/XIII/96 w sprawie zasad normujących organizację i tryb wyborów władz, klubów, oddziałów PTTK oraz delegatów na zjazdy oddziałów i XIV Walny Zjazd PTTK - zwanych "ordynacją wyborczą".
- 2/ Uchwała Nr 98/ XIII/96 w sprawie ustalenia klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na XIV Walny Zjazd PTTK.
- 3/ Uchwała Nr 99/XIII/96 w sprawie kryteriów jakie winny być spełnione przy kierowaniu wniosków o nadanie przez XIV Walny Zjazd PTTK Godności Członka Honorowego PTTK wybitnym działaczom Towarzystwa.

Wymienione uchwały Zarządu Głównego PTTK oraz inne wzory dokumentów niezbędne do przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej i jej dokumentowania, opublikowane zostaną w numerze specjalnym "Informacji ZG PTTK" i przekazane do wszystkich oddziałów PTTK najpóźniej do 15. sierpnia 1996 roku.

Równocześnie Zarząd Główny PTTK rozpatrzył na swoim posiedzeniu wnioski zgłoszone na strefowych naradach prezesów oddziałów PTTK a zakwalifikowane przez Zespół Statutowy ZG PTTK do uwzględnienia w kolejnej wersji projektu zmian w Statucie PTTK.

Ustalono ponadto, że jednolity tekst projektu Statutu PTTK uwzględniający

wszystkie proponowane przez Zespół Statutowy i Zarząd Główny PTTK poprawki opublikowane zostaną w numerze wrześniowym "Informacji ZG PTTK".

Podając powyższe informacje do wiadomości zarządów oddziałów PTTK liczymy, że będą one pomocne przy planowaniu kampanii sprawozdawczo-wyborczej w poszczególnych oddziałach PTTK, która zgodnie z postanowieniami opublikowanej Uchwały ZG PTTK Nr 88/XIII/96 rozpocznie się już 1 września 1996 roku i trwać będzie do 31 marca 1997 roku.

Sekretarz Zarządu Głównego PTTK  
ds. Organizacyjnych

/-/ Halina Mankiewicz



## ● Z PRAC GKR ●

### KOMISJA REWIZYJNA W POLSKIM TOWARZYSTWIE TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZYM

#### ZADANIA STATUTOWE

Główna Komisja Rewizyjna Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, po przeprowadzeniu kilkunastu rejonowych spotkań z prezesami niektórych Oddziałowych Komisji Rewizyjnych oraz odbyciu ostatnio strefowych narad prezesów oddziałów PTTK, zgromadziła wiele spostrzeżeń na temat działalności Oddziałowych Komisji Rewizyjnych PTTK. Niestety nie są one budujące.

Stwierdzono bowiem niedomagania organizacyjne i merytoryczne w działaniu licznych komisji, co w kilku przypadkach doprowadziło nawet do likwidacji oddziałów. W związku z tym proponuję działaczom związanych z tą tematyką przyjęcie następujących uwag związanych z realizacją zadań statutowych, zmierzających do poprawy pracy wszystkich komisji rewizyjnych naszego Towarzystwa.

Na wszystkich szczeblach organizacyjnych Towarzystwa, Statut PTTK ustanowił Komisje Rewizyjne, jako jedną z władz Towarzystwa, dla realizacji określonych zadań. Jest to społeczny organ kontrolny, któremu Statut nadał uprawnienia do pełnej kontroli oraz do udziału w pracach i w życiu Towarzystwa.

Do podstawowych zadań Głównej Komisji Rewizyjnej należy kontrolowanie:

- a/ działań Zarządu Głównego i jego jednostek pod kątem ich zgodności ze Statutem uchwałami Walnego Zjazdu i Zarządu Głównego, programem PTTK oraz przepisami prawa;
- b/ działalności finansowej Zarządu Głównego pod kątem zgodności z przepisami prawa, zasadami finansowo gospodarczymi, celowości, gospodarności i rzetelności;
- c/ gospodarowanie i sprawowanie nadzoru przez Prezydium Zarządu Głównego nad majątkiem PTTK.

Ponadto Prezydium GKR uchwała wzorcowy regulamin pracy Komisji Rewizyjnych oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością.

Określone wyżej zadania w nowym Statucie PTTK, przygotowywanym na XIV Walny Zjazd ulegną częściowej zmianie, jednak istotne obowiązki kontrolne pozostaną bez zmian. Uważam że poza zmianami o charakterze redakcyjno porządkowymi, uwzględnione zostaną zmiany dotyczące przekształceń organizacji gospodarczej PTTK.

Wymienione zadania i obowiązki Głównej Komisji Rewizyjnej dotyczą również komisji rewizyjnych niższych szczebli /oddziałów, kół i klubów/ i to oczywiście w odniesieniu do działań tych szczebli organizacyjnych PTTK. Podkreślam, że po uzyskaniu przez oddziały PTTK osobowości prawnej znacznie wzrosły zadania Komisji Rewizyjnych Oddziałów. Na nie bowiem spada kontrola działalności tego szczebla naszego Towarzystwa i odpowiedzialność za pracę i byt Oddziału.

Określone zadania kontrolne, jak i poprawna współpraca z innymi władzami Towarzystwa w działaniach organizacyjno programowych i finansowo gospodarczych, powinna być realizowana przez całą kadencję władz. Odnosi się to zarówno na szczeblu centralnym do Głównej Komisji Rewizyjnej, jak i na niższych szczeblach, odpowiednio do komisji rewizyjnych oddziałów oraz komisji rewizyjnych kół i klubów PTTK. Nie może to być działanie tylko dożalne.

Po upływie kadencji Komisje Rewizyjne na zjazdach, bądź zebraniach sprawozdawczo wyborczych składają sprawozdania ze swej działalności, stawiają jednocześnie wnioski w przedmiocie absolutorium dla członków ustępującego Zarządu danego szczebla organizacyjnego.

Pomocą w pracy organizacyjnej i merytorycznej dla aktywu Komisji Rewizyjnych wszystkich szczebli, w dalszym ciągu może być opracowany i wydany w 1986 r. przez Główną Komisję Rewizyjną PTTK "Poradnik działacza Komisji Rewizyjnych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego" z uwzględnieniem zmian Statutu PTTK.

Komisje Rewizyjne wybierane są na Walnym Zjeździe, zjazdach oddziałów i zebraniach sprawozdawczo wyborczych kół i klubów. Przez cały czteroletni okres kadencji, Komisje powinny działać w pełnym składzie osobowym. W wypadku zwolnienia miejsca przez któregośkolwiek z członków w okresie kadencji, zgodnie z treścią art.23 Statutu PTTK, Komisje Rewizyjne uprawnione są do dokooptowania nowych członków, jednak ich liczba nie może prze-

kraczać 1/3 składu pochodzącego z wyboru. Dlatego też bardzo ważnym jest ustalenie i dokonanie wyboru takiej ilości członków, która winna zapewnić prawidłową i ciągłą pracę Komisji Rewizyjnej przez cały okres kadencji. Ważnym też jest dobór odpowiednich kandydatów do pracy w Komisji. Muszą też być osoby spośród działaczy Towarzystwa, którzy wyrazili wolę pracy w kontroli społecznej i posiadają do niej predyspozycje. Praca działaczy społecznych w Komisjach Rewizyjnych nie należy do łatwych, nie zawsze przyjemnych i przysparzających sympatii koleżeńskich. Praca ta wymaga od członków Komisji Rewizyjnej dużej odporności psychicznej, wyrobienia społecznego, znajomości problematyki organizacyjnej i działalności programowej oraz gospodarczej naszego Towarzystwa. Podkreślam tę ważną sprawę właśnie teraz, przed zbliżającą się kampanią sprawozdawczą wyborczą w całym naszym Towarzystwie.

Nie zapominajmy, że praca w Komisji Rewizyjnej PTTK, niezależnie od szczebla organizacyjnego, jest pracą społeczną i służyć ma dobru Towarzystwa i społeczeństwa.

Prezes  
Główniej Komisji Rewizyjnej PTTK  
Stanisław Dygasiewicz



- 16 marca 1996 r. Plenum GKR analizowało stopień realizacji podjętych przez XIII Walny Zjazd PTTK; deklaracji programowej, uchwały gospodarczej i wniosków.
- 27 kwietnia 1996 r. Prezydium GKR oceniło sprawozdania finansowe za 1995 rok; Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej w Krakowie oraz zlikwidowanych jednostek PTTK: Zakładu Remontowo-Budowlanego w Ol-

sztynie i Zakładu FOTO-PAM w Miastku. Z upoważnienia Plenum, do składu GKR w miejsce zmarłego Edwarda Moskały dokooptowano Kol. Jerzego Kapłona z Krakowa, który będzie uczestniczył w pracach Zespołu Ekonomicznego GKR oraz obejmie opiekę nad Oddziałowymi Komisjami Rewizyjnymi z terenu województw: kieleckiego, krakowskiego i nowosądeckiego.

- 18 maja Prezydium GKR zapoznało się z działalnością i problemami Komisji ZG PTTK Kajakowej, Działalności Podwodnej i Żeglarskiej.

Sekretarz GKR

Maria Balcerzak

## • ODESZLI OD NAS •

LUDWIK GOMOLEC /1914 - 1996 /  
CZŁONEK HONOROWY PTTK

Urodził się 25.VIII.1914 r. w Bottrop /Westfalia/ w rodzinie nauczycielskiej. W 1919 r. powraca z rodziną do Polski. Państwowe Gimnazjum Humanistyczne kończy w 1935 r. w Środzie Wielkopolskiej. Już w młodzieńczych latach interesuje się krajoznawstwem i turystyką uczestnicząc w licznych turystycznych wędrowkach pieszych i rowerowych. Owocem tych zainteresowań jest opracowanie p.t. "Terra Srodensia" publikowane w piśmie młodzieżowym "Orleń" ukazującym się w Poznaniu /1930 r./. Publikacja ta rozpoczyna cykl artykułów pomieszczonych w czasopiśmie.

W 1936 r. - po rocznym pobycie w Szkole Podchorążych rezerwy piechoty w Gnieźnie - wstępuje na Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Poznańskiego. Studia przerywa wojna. Dopiero po II wojnie światowej kończy je z tytułem magistra filozofii. W czasie wojny brał udział w walkach nad Bzurą, następnie nad Bugiem /po ucieczce z obozu przejściowego-jenieckiego/. Został internowany przez wojska radzieckie /przebywał w obozach - Gorodok Monastyr/, a w listopadzie 1939 r. został przekazany do obozów niemieckich dla internowanych żołnierzy polskich, gdzie przebywał do 21.IV.1945 r. Po wyzwoleniu z niewoli jenieckiej zajął się na terenie Niemiec małoletnimi żołnierzami Powstania Warszawskiego uruchamiając szkołę podstawową. Ze swoimi uczniami /132 osoby/ powrócił do kraju VII.1946 r. Wykładał również w Gimnazjum i Liceum Polskim w Obozie Wojskowym Northeim-Geottinge historię.

Po powrocie do kraju z pasją oddaje się pracy pedagogicznej kolejno w Szamotułach, Poznaniu, Ostrzeszowie i znowu w Poznaniu pełniąc całymi latami funkcję dyrektora lub wicedyrektora szkół. W 1974 r. odchodzi na emeryturę, ale nie z zawodu pracując jako wykładowca poznańskich uczelni.

W latach 50-tych wstąpił do PTTK. Wielostronne zainteresowania oraz wykształcenie historyka pozwoliły Ludwikowi Gomolcowi stać się wybitnym przewodnikiem-praktykiem oraz szkoleniowcem przewodników. Rozległa wiedza krajoznawcza zaowocowała bogatym dorobkiem publicystycznym. Na szczególną uwagę w tej dziedzinie zasługują przewodniki po Szamotułach i Zaniemyśle.

W Towarzystwie Ludwik Gomolec pełnił liczne funkcje pracując w strukturach programowych takich jak: Okręgowej, a następnie Wojewódzkiej Komisji Krajoznawczej w Komisji Historii i Tradycji, gdzie czynny był do końca życia.

W latach 1960-1966 /dwie kadencje/ pełnił funkcję Prezesa Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Poznaniu. Okres ten jest znany z wybitnych osiągnięć szczególnie w dziedzinie propagowania turystyki kwalifikowanej oraz umacniania więzi organizacyjnej przez doskonałe prace komisji problemowych.

Ludwik Gomolec godność Członka Honorowego otrzymał na XII Zjeździe Krajowym PTTK w 1989 r. Był odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Kawalerskim Orderem Odrodzenia Polski, Odznaką - Zasłużony Działacz Turystyki w stopniu złotym, Złotą Honorową Odznaką PTTK oraz wieloma innymi wyróżnieniami.

/ Na podstawie "SŁOWNIKA BIOGRAFICZNEGO PTTK w WIELKOPOLSCE"/. W.S.



WYKAZ DZIAŁACZY TOWARZYSTWA WYRÓŻNIONYCH I ODZNACZONYCH PRZEZ  
ZARZĄD GŁÓWNY PTTK OD STYCZNIA DO MAJA 1996 R.

ZEOTA HONOROWA ODZNAKA PTTK

p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	13124	96-01-10	OSIŃSKI	TADEUSZ	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
2	13125	96-01-10	EMIJEWSKA	TERESA	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
3	13126	96-01-10	JAGODZIŃSKI	JACEK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
4	13127	96-01-10	LEJAWKA	JERZY	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
5	13128	96-02-09	PELC	ADAM	ODDZIAŁ GDAŃSKI
6	13129	96-02-09	JAŚKIEWICZ	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ GDAŃSKI
7	13130	96-02-09	GORDOWSKI	JERZY	ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI
8	13131	96-02-09	MICHAŁSKI	WACŁAW	ODDZIAŁ GDAŃSKI
9	13132	96-02-09	SZELIGA	ZYGMUNT	ODDZIAŁ GDAŃSKI
10	13133	96-02-09	KASPRZYCKI	JANUSZ	ODDZIAŁ im.A.JANOWSKIEGO ZAWIERCIE
11	13134	96-02-09	MACIEJEWSKI	ANDRZEJ	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
12	13135	96-02-09	TROSZCZYŃSKI	WŁADYSŁAW	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
13	13136	96-02-09	SUWAŁSKA	BARBARA	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
14	13137	96-02-09	OBERTOWSKI	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
15	13138	96-02-09	ROMANOWSKI	MICHAŁ	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
16	13139	96-02-09	BARTOSZEK	HERBERT	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY przy HUCIE ANDRZEJ
17	13140	96-02-09	GWÓDŹ	HENRYK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY przy HUCIE ANDRZEJ
18	13141	96-02-09	BRYŁKA	JAN	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
19	13142	96-02-09	KOŁO PRZEWODNIKÓW TERENOWYCH	PRZY O/M W PRUSZKOWIE	ODDZIAŁ MIEJSKI w PRUSZKOWIE
20	13143	96-02-09	GAJEWSKA	ZOFIA	ODDZIAŁ MIEJSKI w PRUSZKOWIE
21	13144	96-02-09	GRZEGRZÓŁKA	MAREK STANISŁAW	ODDZIAŁ MIEJSKI w PRUSZKOWIE
22	13145	96-02-09	TKACZYK	ANDRZEJ	ODDZIAŁ WOLSKI
23	13146	96-02-09	WIECZOREK	WIESŁAW	ZARZĄD GŁÓWNY KOMISJA TURYSTYKI ZEGLARSKIEJ
24	13147	96-02-09	KOTARSKI	WOJCIECH	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
25	13148	96-02-09	WAŁASZEK	EUGENIUSZ	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
26	13149	96-02-09	SIEDLECKI	TADEUSZ	ODDZIAŁ MOKOTOWSKI
27	13150	96-02-09	ŁYSIAK	WŁADYSŁAW	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA KÓŁ I ODDZIAŁÓW ZAKŁAD.
28	13151	96-02-09	CHOROS	RYSZARD	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
29	13152	96-02-09	JACHIMSKA BIENIEK	EWA	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
30	13153	96-02-09	LEŚNIEWSKI	MAREK	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
31	13154	96-02-09	SOPAŁA	STANISŁAW	ODDZIAŁ PYSKOWICE
32	13155	96-02-09	LIPIŃSKI	TADEUSZ	ODDZIAŁ PYSKOWICE
33	13156	96-02-09	CHAŁUPA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ PYSKOWICE
34	13157	96-02-09	WOJTUN	ANDRZEJ	ODDZIAŁ PYSKOWICE
35	13158	96-02-09	NIEWIAROWSKI	JEDRZEJ	ODDZIAŁ BYTOM
36	13159	96-02-09	PORĘMSKI	HENRYK	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
37	13160	96-02-09	PIĄTKOWSKI	ANDRZEJ	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
38	13161	96-02-09	WSZOŁEK	JAN	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
39	13162	96-02-09	FIRLA	JÓZEF	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
40	13163	96-02-09	MORKIS	HELENA	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
41	13164	96-02-09	CZUBEK	TADEUSZ	ODDZIAŁ "BESKID"
42	13165	96-02-09	DŁUGOSZ	JÓZEF	ODDZIAŁ "BESKID"
43	13166	96-02-09	HARAF	HALINA	ODDZIAŁ "BESKID"
44	13167	96-02-09	KROCZEK	DOMINIKA	ODDZIAŁ "BESKID"
45	13168	96-02-09	SOBCZYK	ADAM	ODDZIAŁ "BESKID"
46	13169	96-02-09	TOTON	ANNA	ODDZIAŁ "BESKID"
47	13170	96-02-09	WCZESNY	WIESŁAW	ODDZIAŁ "BESKID"
48	13171	96-02-09	WOŹNIAK	WACŁAW	ODDZIAŁ "BESKID"
49	13172	96-02-09	ZEMBURA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ "BESKID"
50	13173	96-02-10	POMIĘTŁO	JÓZEF	ODDZIAŁ "BESKID"
51	13174	96-02-09	MACZEWSKI	LUCJAN	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
52	13175	96-02-09	W-WSKI KLUB PRZOD.TURYSTYKI	KAJAKOWEJ "RETMANI"	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
53	13176	96-04-12	URBANKIEWICZ	RYSZARD	ODDZIAŁ PABIANICE

54	13177	96-04-12	ADAMEK	JANUSZ	ODDZIAŁ PABIANICE
55	13178	96-04-12	KOŁO PTTK NR 25 PRZY HUCIE SZK.	OKIENNEGO "MURÓW"	ODDZIAŁ OPOLE
56	13179	96-04-12	KURECKI	JERZY	ODDZIAŁ JAWORZNO
57	13180	96-04-12	MATUSZ	JULIAN	ODDZIAŁ MIKOŁÓW
58	13181	96-04-12	HENDZLIK	TADEUSZ	ODDZIAŁ MIKOŁÓW
59	13182	96-04-12	STUŁA	RENATA	ODDZIAŁ MIKOŁÓW
60	13183	96-04-12	O/ZAKŁADOWY PTTK KWK	W SIEMIENOWICACH	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIENOWICE"
61	13184	96-04-12	CIERPIOŁ	KRYSTYNA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIENOWICE"
62	13185	96-04-12	KOPERSKI	RYSZARD	CENTRUM FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ PTTK ŁÓDŹ
63	13186	96-04-12	KOŁO PTTK PRZY PC "POLMERINO"	W ŁÓDZI	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
64	13187	96-04-12	RACZKOWSKA	ZOFIA	STOŁECZNY ODDZIAŁ WOJSKOWY
65	13188	96-04-12	KERBER	WŁADYSŁAW	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
66	13189	96-04-12	GAWRÓŃSKI	STANISŁAW	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
67	13190	96-04-12	SZEKLIICKI	ANTONI	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
68	13191	96-04-12	SZCZEPKOWSKI	SŁAWOMIR	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
69	13192	96-04-12	BOBER	WŁADYSŁAW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
70	13193	96-04-12	KOLUTKIEWICZ	ZDZISŁAW RYSZARD	ODDZIAŁ w GOLUBIU DOBRZYNIU
71	13194	96-04-12	KOCHAŃSKI	MAREK	ODDZIAŁ WOJSKOWY w KOŁOBRZEGU
72	13195	96-04-12	TARCZYŃSKI	ZYGMUNT	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY ELEKTROWNI "DOLNA ODRA
73	13196	96-04-12	GAŁĘBSKI	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ WOLSKI
74	13197	96-04-12	FORYŚ	STANISŁAW	ODDZIAŁ KRAKOWSKI
75	13198	96-04-12	SZALIŃSKI	STEFAN	ODDZIAŁ W HELU
76	13199	96-04-12	BLEJA	SABINA	ODDZIAŁ W HELU
77	13200	96-04-12	PAKUŁA	GRAZYNA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY - MPK WROCŁAW
78	13201	96-04-12	KAIPER	MAREK	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
79	13202	96-04-12	MALECKI	TADEUSZ	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
80	13203	96-04-12	KOLEJOWY KLUB PTTK	"POD CIUCHCią"	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
81	13204	96-04-12	TOMASZEWSKI	MIROSLAW	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
82	13205	96-04-12	GAJDA	MARIA	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
83	13206	96-04-12	SOKOŁOWSKA	MARIANNA	ODDZIAŁ WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE
84	13207	96-04-12	SOKOŁOWSKI	ANATOL	ODDZIAŁ WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE
85	13208	96-04-12	KLUB PODWODNY "NEMO" PTTK	WROCŁAW -ŚRÓDMIEŚCIE	ODDZIAŁ WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE
86	13209	96-04-12	BORKOWSKA	DANUTA	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
87	13210	96-04-12	RZAŚA	CZESŁAW	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
88	13211	96-04-12	KASIŃSKI	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
89	13212	96-04-12	MARCINIĄK	HENRYK	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
90	13213	96-04-12	MIELNIK	TADEUSZ	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
91	13214	96-04-12	DOBRZYCKA	FRANCISZKA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
92	13215	96-04-12	ADAMCZYK	HALINA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
93	13216	96-04-12	UŚCIŃSKA	IRENA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
94	13217	96-04-12	KACZYŃSKI	ANDRZEJ	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
95	13218	96-04-12	KURCZEWSKI	ANTONI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
96	13219	96-04-12	KLUB SENIORA PTTK ZNTK	STARGARD	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
97	13220	96-04-12	SZCZEPANKIEWICZ	BRONISŁAW	ODDZIAŁ w GOLUBIU DOBRZYNIU
98	13221	96-04-12	JAGODZIŃSKI	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ w GOLUBIU DOBRZYNIU
99	13222	96-04-12	CICHOCKI	ZENON	ODDZIAŁ w GOLUBIU DOBRZYNIU

SREBRNA HONOROWA ODZNAKA



L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	21234	96-01-10	BIZON	JERZY	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY przy AZPB"ANDROPOL"
2	21235	96-01-10	NATKOWSKI	JAN	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
3	21236	96-01-10	JANICKI	JAROSŁAW	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
4	21237	96-01-10	DEGNER	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
5	21238	96-01-10	GAIK	HENRYK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
6	21239	96-01-10	KLUCZYŃSKI	JACEK	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
7	21240	96-02-09	BOGDANOWICZ	BARBARA	ODDZIAŁ GDANSKI
8	21241	96-02-09	FRANCESON	MIROSLAWA	ODDZIAŁ GDANSKI
9	21242	96-02-09	LITWIŃCZUK	GRZEGORZ	ODDZIAŁ GDANSKI
10	21243	96-02-09	MICHAŁOWSKA	BARBARA	ODDZIAŁ MORSKI - ŚWINOUJŚCIE
11	21244	96-02-09	JAKUBOWSKA	MAGDALENA	ODDZIAŁ MORSKI - ŚWINOUJŚCIE
12	21245	96-02-09	GOSPODAREK	ALICJA	ODDZIAŁ MORSKI - ŚWINOUJŚCIE

13	21246	96-02-09	RACHPALOWSKI	STANISŁAW	ODDZIAŁ MORSKI - SWINOUJŚCIE
14	21247	96-02-09	CICHOSZ	STANISŁAW	ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI
15	21248	96-02-09	GUMOWSKI	ANDRZEJ	ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI
16	21249	96-02-09	KRYGIENKO	MIECZYSLAW	ODDZIAŁ BIAŁSKI w ŁADKU ZDROJU
17	21250	96-02-09	BUKOWSKI	KRYSTYN	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
18	21251	96-02-09	FINTZEL	JAN	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
19	21252	96-02-09	FROHMBERG	LECH	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
20	21253	96-02-09	FULARSKA	WANDA	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
21	21254	96-02-09	KOSOBUCKA	JADWIGA	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
22	21255	96-02-09	HEROWSKI	WOJCIECH	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
23	21256	96-02-09	HISCIA	WALDEMAR	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
24	21257	96-02-09	ANDRZEJEWSKI	ZDZISŁAW	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY przy HUCIE ANDRZEJ
25	21258	96-02-09	KUBIK	JERZY	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY przy HUCIE ANDRZEJ
26	21259	96-02-17	CZARNIK	HENRYK JAN	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
27	21260	96-02-09	RATUSZNY	ADAM	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
28	21261	96-02-09	SIWEK	MAREK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
29	21262	96-02-09	WIŚNIEWSKI	JAN	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
30	21263	96-02-09	KAUCZOR	HENRYK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
31	21264	96-02-09	BILSKI	JACEK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
32	21265	96-02-09	WŁÓKA	SYLWESTER	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
33	21266	96-02-09	APOZNAŃSKA	TERESA	ODDZIAŁ MIEJSKI w PRUSZKOWIE
34	21267	96-02-09	GRODZICKA	STEFANIA JADWIGA	ODDZIAŁ MIEJSKI w PRUSZKOWIE
35	21268	96-02-09	KORECKI	TADEUSZ	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE
36	21269	96-02-09	ODDZIAŁ PTTK PRAGA POŁUDNIE	IM. Z. GŁOG. E' A	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE
37	21270	96-02-09	SZAFRAN	JOLANTA	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
38	21271	96-02-09	MARCINIAK	JERZY	ODDZIAŁ "RATAJE" przy SMOM
39	21272	96-02-09	KLUB TURYSTYCZNY "DATAJANA"	PRZY O/MOKOTOW	ODDZIAŁ MOKOTOWSKI
40	21273	96-02-09	NAZARCZYK	DARIUSZ	ODDZIAŁ MOKOTOWSKI
41	21274	96-02-09	SIWEK	ZBIGNIEW	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA TURYSTYKI MOTOROWEJ
42	21275	96-02-09	ŁĘCKA	ANNA	ODDZIAŁ KOŚCIAN
43	21276	96-02-09	POŁOGA	MARIA JADWIGA	ODDZIAŁ ZACHODNIOPOMORSKI w SZCZECINIE
44	21277	96-02-09	ROZMYŚLOWICZ	LECH	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
45	21278	96-02-09	DMOCHOWSKI	ROMAN	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
46	21279	96-02-09	KUNCY	JAN	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
47	21280	96-02-09	SZYMANKIEWICZ	JOLANTA	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
48	21281	96-02-09	HOJCZYK	SYLWESTER	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
49	21282	96-02-09	CZECH	JERZY	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
50	21283	96-02-09	ZAJĄC	STEFAN	ODDZIAŁ PYSKOWICE
51	21284	96-02-09	SZULC	JAN	ODDZIAŁ PYSKOWICE
52	21285	96-02-09	OSTROWSKI	HENRYK	ODDZIAŁ CHRZANÓW
53	21286	96-02-09	JANUSZ	BOGUMIŁA	ODDZIAŁ CHRZANÓW
54	21287	96-02-09	TOMASZEWSKI	JERZY	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
55	21288	96-02-09	PRYMUS	HELENA	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
56	21289	96-02-09	LIKOS	ANDRZEJ	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
57	21290	96-02-09	SKKT-PTTK PRZY SP NR 9	W WODZISŁAWIU	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
58	21291	96-02-09	SKKT-PTTK PRZY LICEUM OGOLN.	W WODZISŁAWIU	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
59	21292	96-02-09	SKKT-PTTK PRZY LICEUM OGOLN.	W RYDUŁTOWACH	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
60	21293	96-02-09	FICEK	ANTONI	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
61	21294	96-02-09	KLOSE	MARIA	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
62	21295	96-02-09	KOWALSKI	BOGUMIŁ	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
63	21296	96-02-09	SZROMEK	JÓZEF	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
64	21297	96-02-09	RECHTA	EWA	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
65	21298	96-02-09	ANTKIEWICZ	ANNA	ODDZIAŁ "BESKID"
66	21299	96-02-09	BEDNAREK	EUGENIUSZ	ODDZIAŁ "BESKID"
67	21300	96-02-09	PISIEWICZ	MAREK	ODDZIAŁ "BESKID"
68	21301	96-04-09	BOSIAK	SŁAWOMIR	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
69	21302	96-04-12	KLUB NARCIARSKI "ŚMIG"	W PABIANICACH	ODDZIAŁ PABIANICE
70	21303	96-04-12	GUZICKI	MIECZYSLAW	ODDZIAŁ OPOLE
71	21304	96-04-12	BARON-GALON	JADWIGA	ODDZIAŁ OPOLE
72	21305	96-04-12	TOMALKIEWICZ	STANISŁAW	ODDZIAŁ OPOLE
73	21306	96-04-12	ADRUSZKIEWICZ	MALGORZATA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
74	21307	96-04-12	BUGAJSKI	PAWEŁ	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
75	21308	96-04-12	DUDEK	EWA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
76	21309	96-04-12	DZIMIRA	MARIAN	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
77	21310	96-04-12	SZYMANEK	ANNA	ODDZIAŁ JAWORZNO
78	21311	96-04-12	JARKIEWICZ	RYSZARD	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
79	21312	96-04-12	PÓŁTORAK	IRENA	ODDZIAŁ PYSKOWICE

80	21313	96-04-12	KLUB TK PTTK "SWOBODNI"	W SIEMIANOWICACH ŚL.	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
81	21314	96-04-12	TOPOREK	MARTA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
82	21315	96-04-12	KOPERSKI	EUGENIUSZ	CENTRUM FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ PTTK ŁÓDŹ
83	21316	96-04-12	BORECKA	BARBARA	STOLECZNY ODDZIAŁ WOJSKOWY
84	21317	96-04-12	GOZLIŃSKI	KRZYSZOF	STOLECZNY ODDZIAŁ WOJSKOWY
85	21318	96-04-12	DUCZYMIŃSKA	BARBARA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
86	21319	96-04-12	WOLF	HALINA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
87	21320	96-04-12	GÓRALEWICZ	STANISŁAW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
88	21321	96-04-12	KARPOWICZ	BOŻENA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
89	21322	96-04-12	KONOPKA	MAREK	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
90	21323	96-04-12	PODOLAK	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
91	21324	96-04-12	NOWAK	MAŁGORZATA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
92	21325	96-04-12	MORAJDA	TERESA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
93	21326	96-04-12	SAJAK	ZDZISŁAW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
94	21327	96-04-12	SAWICKA	ELEBIETA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
95	21328	96-04-12	SZCZEPAŃSKA	TERESA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
96	21329	96-04-12	SZCZEPAŃSKI	CZESŁAW MAREK	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
97	21330	96-04-12	TARNAWSKA	MARTA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
98	21331	96-04-12	WĘGRZYŃSKA	ELEBIETA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
99	21332	96-04-12	EUR	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
100	21333	96-04-12	MIELNIK	ZENON	ODDZIAŁ WOJSKOWY w KOŁOBRZEGU
101	21334	96-04-12	TESSIKOWSKI	MIROŚŁAW	ODDZIAŁ WOJSKOWY w KOŁOBRZEGU
102	21335	96-04-12	PRZEWŁOKA	SZYMON	ODDZIAŁ w STARACHOWICACH
103	21336	96-04-12	SŁOWIK	JÓZEF JANUSZ	ODDZIAŁ w GOLUBIU DOBRZYNIU
104	21337	96-04-12	BARANOWSKI	MIECZYŚLAW	ODDZIAŁ w GOLUBIU DOBRZYNIU
105	21338	96-04-12	MACIĄG	MARIA	ODDZIAŁ w STARACHOWICACH
106	21339	96-04-12	WIELIŃSKI	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY ELEKTROWNI "DOLNA ODRA
107	21340	96-04-12	FILIPCZYŃSKA	TERESA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY ELEKTROWNI "DOLNA ODRA
108	21341	96-04-12	WOUNAROWICZ	MARZENNA	ODDZIAŁ BYDGOSZCZ
109	21342	96-04-12	MATYLIS	ANTONI	ODDZIAŁ BYDGOSZCZ
110	21343	96-04-12	BORAK	JOLANTA	ODDZIAŁ w HELU
111	21344	96-04-12	GRABIŃSKI	LECHOSŁAW	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
112	21345	96-04-12	SZPERKOWICZ	JAN	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
113	21346	96-04-12	KUREK	STEFANIA	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹŃIENSKIEJ
114	21347	96-04-12	RZYSKI	BOGUSŁAW	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹŃIENSKIEJ
115	21348	96-04-12	HAAS	WANDA	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
116	21349	96-04-12	KRANCZYŻYŃ	ALICJA	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
117	21350	96-04-12	PIKTEL	RYSZARD	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
118	21351	96-04-12	KTP "TREP" PRZY LO	W SYCIWIE	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
119	21352	96-04-12	RAPACZ	EWA	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
120	21353	96-04-12	BITNER	FRANCISZEK	ODDZIAŁ WROCŁAWSKI
121	21354	96-04-12	GRUBIAK LIS	EWA	ODDZIAŁ WROCŁAWSKI
122	21355	96-04-12	SZEWCIK	TOMASZ	ODDZIAŁ WROCŁAWSKI
123	21356	96-04-12	KĘDZIERSKI	HENRYK	ODDZIAŁ WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE
124	21357	96-04-12	RT OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PTTK	WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE	ODDZIAŁ WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE
125	21358	96-04-12	BYCZYŃSKA	SABINA	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
126	21359	96-04-12	ROMATOWSKI	MIECZYŚLAW	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
127	21360	96-04-12	MARKOWSKI	LESZEK	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
128	21361	96-04-12	MANIA	MAŁGORZATA	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
129	21362	96-04-12	WOLNIAK	KRYSTYNA	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
130	21363	96-04-12	DZIKOWSKI	MAREK PIOTR	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
131	21364	96-04-12	SMOLIŃSKI	JÓZEF	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
132	21365	96-04-12	BUJAŁSKA	WIEŚŁAWA	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
133	21366	96-04-12	ROMINKIEWICZ	JAN	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
134	21367	96-04-12	ŚLUSARCZYK	HELENA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
135	21368	96-04-12	KONOJACKI	JULIAN	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
136	21369	96-04-12	SŁAWIŃSKI	HENRYK	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
137	21370	96-04-12	JABŁONKA	IRENEUSZ	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
138	21371	96-04-12	JABŁONSKI	JAROSŁAW	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
139	21372	96-04-12	KASPRZYK	LEON	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
140	21373	96-04-12	KLIMECKI	ERNEST	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
141	21374	96-04-12	KOŁO PTTK ENERGETYK		ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
142	21375	96-04-12	KANIEWSKI	KAROL	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
143	21376	96-04-12	BURSZTYŃIAK	MIECZYŚLAW	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
144	21377	96-04-12	ZUKIEWICZ	ANNA	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
145	21378	96-04-12	ZOLOTAR	BRONISŁAW	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
146	21379	96-04-12	KURNATOWSKA	ROMANA	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI

147	21380	96-04-12	KURCZEWSKA	KAZIMIERA	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
148	21381	96-04-12	KOŁO PTTK PANTOGRAF	STARGARD SZCZECIŃSKI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
149	21382	96-04-12	KOŁO PTTK GEPARDY	STARGARD SZCZECIŃSKI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
150	21383	96-04-12	MAZANSKI	STANISŁAW	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
151	21384	96-04-12	SIODŁAK	JERZY	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
152	21385	96-04-12	SIODŁAK	KRYSTYNA	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI



ZASŁUŻONY W PRACY PTTK - ODZNAKA ZŁOTA MŁODZIEŻOWA ● ● ●

L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	3538	96-02-09	ŁAPINSKI	ZYGMUNT	ODDZIAŁ GDĄSKI
2	3539	96-02-09	KRÓLIKOWSKI	WŁADYSŁAW	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
3	3540	96-02-09	ŁUKASIK	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
4	3541	96-02-09	KOS	PIOTR	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
5	3542	96-02-09	PRENTKI	MAREK	ODDZIAŁ "RATAJE" przy SMOM
6	3543	96-02-09	BUDA	MAREK	ODDZIAŁ "BESKID"
7	3544	96-02-09	DURLAK	MARIA	ODDZIAŁ "BESKID"
8	3545	96-02-09	KRYNICKA	WANDA	ODDZIAŁ "BESKID"
9	3546	96-02-09	TOKARCZYK	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ "BESKID"
10	3547	96-02-09	POMIĘTO	JÓZEF	ODDZIAŁ "BESKID"
11	3548	96-04-12	DZIMIRA	MARIAN	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
12	3549	96-04-12	SZCZYGIEL	JAN	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
13	3550	96-04-12	KUDEŁA	FRANCISZEK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
14	3551	96-04-12	WŁÓKA	FRANCISZEK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
15	3552	96-04-12	BAK	JÓZEF	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
16	3553	96-04-12	ŻŁOBINSKI	ERYK	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
17	3554	96-04-12	ELEKT	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
18	3555	96-04-12	GRACZYKOWSKA	ANNA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
19	3556	96-04-12	KOWALEWICZ	KONRAD	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
20	3557	96-04-12	NACZYK	JĘDRZEJ	ODDZIAŁ W HELU
21	3558	96-04-12	PALUS	ZDZISŁAW	ODDZIAŁ W HELU
22	3559	96-04-12	GEODOWSKA	MARIA	ODDZIAŁ W HELU
23	3560	96-04-12	GRABINSKA	ELEBIETA	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
24	3561	96-04-12	APATHY	BOGUSŁAW	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
25	3562	96-04-12	WOLNIAK	KRYSTYNA	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
26	3563	96-04-12	TURCZYŃSKI	JAN TADEUSZ	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
27	3564	96-04-12	PRABUCKI	JAN	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
28	3565	96-04-12	PRUSKA	RENATA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
29	3566	06-05-13	MŁODKOWSKA	ZDZISŁAW	ODDZIAŁ PRASKI-WARSZAWA
30	3567	96-05-13	KOPROWSKI	WOJCIECH	ODDZIAŁ PRASKI-WARSZAWA
31	3568	96-05-24	PIÓRKOWSKA	MARIA	ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI



ZASŁUŻONY W PRACY PTTK-ODZNAKA SREBRNA MŁODZIEŻOWA ● ● ● ●

L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	6048	96-02-09	GRYCMACHER	JERZY	ODDZIAŁ GDĄSKI
2	6049	06-02-09	CIECIELĄG	HALINA	ODDZIAŁ GDĄSKI
3	6050	96-02-09	FURMAGA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ GDĄSKI
4	6051	96-02-09	KOCHAŃSKI	JÓZEF	ODDZIAŁ GDĄSKI
5	6052	96-02-09	MONETA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ GDĄSKI
6	6053	96-02-09	ŚWIGOST	WIESŁAWA	ODDZIAŁ GDĄSKI
7	6054	96-02-09	WOJCIECHOWSKA	DANUTA	ODDZIAŁ GDĄSKI
8	6049	96-02-08	CIECIELĄG	HALINA	ODDZIAŁ GDĄSKI
9	6055	96-02-09	BAJ-CHEMURA	DOROTA	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
10	6056	96-02-09	HALEŃIAK	ROMAN	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
11	6057	96-02-09	JAHNZ	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY

12	6058	96-02-09	RADOMSKA	EWA	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
13	6059	96-02-09	WALUKIEWICZ	JÓZEF	ODDZIAŁ WOJSKOWY im.ppor.RYSZARDA KULESZY
14	6060	96-02-09	SKLORZ	JANINA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY przy HUCIE ANDRZEJ
15	6061	96-02-09	POTENTAS	JERZY	RADA d/s TURYSTYKI RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH
16	6062	96-02-09	MASZER	WOJCIECH	RADA d/s TURYSTYKI RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH
17	6063	96-02-09	PECEL	KRYSTIAN	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
18	6064	96-02-09	FUDO	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ CHRZANÓW
19	6065	96-02-09	KUPSKI	LESZEK	ODDZIAŁ PYSKOWICE
20	6066	96-02-09	WIATRAK	WŁADYSEAWA	ODDZIAŁ "BESKID"
21	6067	96-02-09	BOREK	EDWARD	ODDZIAŁ "BESKID"
22	6068	96-02-09	NOWAKOWSKI	MAREK	ODDZIAŁ "BESKID"
23	6069	96-02-09	PISIEWICZ	MAREK	ODDZIAŁ "BESKID"
24	6070	96-02-09	PLATA	MARTA	ODDZIAŁ "BESKID"
25	6071	96-02-09	ROJEK	JANUSZ	ODDZIAŁ "BESKID"
26	6072	96-02-10	WIATRAK	WŁADYSEAWA	ODDZIAŁ "BESKID"
27	6073	96-04-12	HOLC	TERESA	ODDZIAŁ PABIANICE
28	6074	96-04-12	RYBARCZYK	AGATA	ODDZIAŁ KOŚCIAN
29	6075	96-04-12	JANUS	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ JAWORZNO
30	6076	96-04-12	JAMROZ	HANNA	ODDZIAŁ JAWORZNO
31	6077	96-04-12	CZOPKA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
32	6078	96-04-12	BLABEK	JÓZEF	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY KWK "SIEMIANOWICE"
33	6079	96-04-12	FILIPEK	WIESŁAWA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
34	6080	96-04-12	GUTOWSKI	TOMASZ	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
35	6081	96-04-12	WASKOWSKI	CEZARY	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
36	6082	96-04-12	NAPIÓRKOWSKI	EDWARD	ODDZIAŁ NOWY DWÓR
37	6083	96-04-12	WIERCIŃSKA	ELŻBIETA	ODDZIAŁ NOWY DWÓR
38	6084	96-04-12	HUBICKI	KRZYSZTOF ROMAN	ODDZIAŁ KRAKOWSKI
39	6085	96-04-12	NAWROCKI	PIOTR	ODDZIAŁ BYDGOSZCZ
40	6086	96-04-12	BLEJA	SYLWIA	ODDZIAŁ W HELU
41	6087	96-04-12	JAWORSKA	LUCJA	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
42	6088	96-04-12	OSIECKI	JERZY	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
43	6089	96-04-12	PAŹDZIOR	STANISŁAW	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
44	6090	96-04-12	KSIĘŻOPOLSKA	KRYSTYNA	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
45	6091	96-04-12	ZDZICHOWSKI	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
46	6092	96-04-12	KOBYLIŃSKA	IZABELA	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
47	6093	96-04-12	CHYBOWSKI	WŁODZIMIERZ	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
48	6094	96-04-12	KACZMARCZYK	ELŻBIETA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
49	6095	96-05-13	PAJEWSKA	AGNIESZKA	ODDZIAŁ PRASKI-WARSZAWA



ZASŁUŻONY PRACOWNIK PTTK ODZNAKA ŻŁOTA ● ● ● ● ●

L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	766	96-02-09	POLANSKA	JADWIGA	CENTRALNY OŚRODEK TURYSTYKI GÓRSKIEJ W KRAKOW.
2	767	96-02-09	MARCICHOWSKA	HENRYKA	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
3	768	96-02-09	ZAPA	MARIAN	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
4	769	96-04-12	KOPATKA	BARBARA	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
5	770	96-04-12	TOMECKA	STEFANIA	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.



ZASŁUŻONY PRACOWNIK PTTK ODZNAKA SREBRNA ● ● ● ● ●

L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	2043	96-04-12	MARCINKOWSKA	MAŁIA	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"



DYPLOM HONOROWY PTTK

L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	158	96-02-09	WIECZORKOWSKI	MARIAN	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
2	159	96-02-09	ŚLIWKIEWICZ	WALDEMAR	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
3	160	96-02-09	NSZZ PRACOWNIKÓW	HUTY "ZABRZE" SA	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
4	161	96-02-09	NSZZ "SOLIDARNOSC"	HUTY "ZABRZE" SA	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
5	162	96-02-09	ZARZĄD SPÓŁKI-DYREKCJA	HUTY "ZABRZE" SA	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
6	163	96-02-09	RYBACKI	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
7	164	96-02-09	SNZZ PRACOWNIKOW K.K. "ZABRZE"		ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
8	165	96-02-09	NSZZ "SOLIDARNOSC" PRZY K.K.	"ZABRZE"	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
9	166	96-02-09	PRZEDS. PROD. HANDL. USŁUGOWO	"CORRADO" GLIWICE	ODDZIAŁ PYSKOWICE
10	167	96-04-12	SZELMICKA	ELEBIETA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
11	168	96-04-12	JANAS	ANDRZEJ	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
12	169	96-04-12	MAŃCZYK	WIEŚLAW	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
13	170	96-04-12	MAŁECKA	JADWIGA STANISŁAWA	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
14	171	96-04-12	GAWEŁ	KRYSTYNA	ODDZIAŁ w ŚWIDWINIE
15	172	96-04-12	ODDZIAŁ HELSKI ZRZESZENIA	KASZUBSKO-POMORSKIEGO	ODDZIAŁ W HELU
16	173	96-05-24	MATYSZKIEWICZ	ALEKSANDRA	ODDZIAŁ GDAŃSKI



DYPLOM PTTK

.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	1182	96-02-09	SIKORA	STANISŁAW	ODDZIAŁ GDAŃSKI
2	1183	96-02-09	SZMIGIEL	CZESŁAW	ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI
3	1184	96-02-09	MICHAŁSKI	JAN	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
4	1185	96-02-09	SZUKAŁA	ROMUALD	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
5	1186	96-02-09	WĄSIK	ELŻBIETA	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
6	1187	96-02-09	BEZLER	WŁADYŚLAW	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
7	1188	96-02-09	TURKIEWICZ	MICHAŁ	ODDZIAŁ POZNAŃ NOWE MIASTO
8	1189	96-02-09	ZAGÓROWICZ	SŁAWOMIR	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
9	1190	96-02-09	KRÓLIKOWSKI	JANUSZ	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
10	1191	96-02-09	JEZIERSKI	MIROŚLAW	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
11	1192	96-02-09	DICKERT	PAWEŁ	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
12	1193	96-02-09	STARSZAK	TOMASZ	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
13	1194	96-02-09	RYMSZA	PAWEŁ	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
14	1195	96-02-09	IWANOWSKA	DOROTA	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
15	1196	96-02-09	HARASIMOWICZ	ANETA	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
16	1197	96-02-09	MUZYCZUK	AGNIESZKA	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
17	1198	96-02-09	JĘDRAS	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
18	1199	96-02-09	HARASIMOWICZ	WIOLETA	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
19	1200	96-02-09	WOJTKOWIAK	ADAM	ODDZIAŁ WOJSKOWY im. ppor. RYSZARDA KULESZY
20	1201	96-02-09	KOŁO PTTK PRZY INSTAL S.A.	W LUBLINIE	ODDZIAŁ MIEJSKI-LUBLIN
21	1202	96-02-09	JĘNDRUS	BEATA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY prsy HUCIE ANDRZEJ
22	1203	96-02-09	SMIESZKOL	TEODOR	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY prsy HUCIE ANDRZEJ
23	1204	96-02-09	WÓJCIK	DANUTA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY prsy HUCIE ANDRZEJ
24	1205	96-02-09	CHUCHRO	GRAZYNA	ODDZIAŁ KRAKOWSKI
25	1206	96-02-09	KAMINSKI	JANUSZ	ROP W OPOLU
26	1207	96-02-09	WĄSIK	RYSZARD	ROP W OPOLU
27	1208	96-02-09	TCHURZEWSKI	ARTUR	ROP W OPOLU
28	1209	96-02-09	KOSTRZEWSKI	SŁAWOMIR	ROP W OPOLU
29	1210	96-02-09	WRONA	JANINA	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA TURYSTYKI MOTOROWEJ
30	1211	96-02-09	ŚWITAJ	WALDEMAR	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE
31	1212	96-02-09	SKWAREK	MICHAŁ	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE

32	1213	96-02-09	LITYNSKI	MAREK	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE
33	1214	96-02-09	SOŁTYSIAK	ADAM	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE
34	1215	96-02-09	ŚWIERZKO	BERNARD	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
35	1216	96-02-09	ZAWADZKI	JOZEF	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
36	1217	96-02-09	WASZKIEWICZ	MARIA	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
37	1218	96-02-09	HOLEWIŃSKI	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ WARSZAWA ŚRÓDMIEŚCIE
38	1219	96-02-09	GNOJEK	MARYLA	ODDZIAŁ MOKOTOWSKI
39	1220	96-02-09	ZMARZŁY	WACŁAW	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA TURYSTYKI MOTOROWEJ
40	1221	96-02-09	KRYNICKI	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ WOJSKOWY KRAKÓW
41					
42	1223	96-02-09	KOWALSKI	JAN	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
43	1224	96-02-09	KULANEK	PAWEŁ	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
44	1225	96-02-09	CZARNYNOGA	HENRYK	ODDZIAŁ PYSKOWICE
45	1226	96-02-09	PAWŁOWSKI	JERZY	ODDZIAŁ PYSKOWICE
46	1227	96-02-09	OCZKOWSKI	WACŁAW	ODDZIAŁ CHERZANÓW
47	1228	96-02-09	BRZÓZKA	IRENA	ODDZIAŁ CHERZANÓW
48	1229	96-02-09	POREŃSKA	JOLANTA	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
49	1230	96-02-09	NAPIERABA	BARBARA	ODDZIAŁ MIEJSKI KATOWICE
50	1231	96-02-09	KOWALSKI	MIECZYSLAW	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
51	1232	96-02-09	SOKALLA	DIONIZY	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
52	1233	96-02-09	OKRĘT	CZESŁAW	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
53	1234	96-02-09	MARSZĄBEK	GRZEGORZ	ODDZIAŁ WODZISŁAW ŚL.
54	1235	96-02-09	BARANOWSKA	MARIA	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
55	1236	96-02-09	BROL	KRYSTYNA	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
56	1237	96-02-09	KUKUŁA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
57	1238	96-02-09	LESZKO	ELŻBIETA	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
58	1239	96-02-09	SAPIEJKO	JOZEF	ODDZIAŁ ŚWIĘTOCHŁOWICE
59	1240	96-04-09	CZAPSKI	TADEUSZ	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
60	1241	96-04-12	RUBYCKI	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
61	1242	96-04-12	ROZMUS	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
62	1243	96-04-12	BARSCZ	WALDEMAR	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
63	1244	96-04-12	PLĄDER	HENRYK	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
64	1245	96-04-12	MERENA	ANDRZEJ	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
65	1246	96-04-12	KIJANKA	BOŻENA	ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
66	1247	96-04-12	WRÓBEL	RYSZARD	ODDZIAŁ JAWORZNO
67	1248	96-04-12	KIK	BOGDAN	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
68	1249	96-04-12	ŚWIDERSKI	ZBIGNIEW	STOLECZNY ODDZIAŁ WOJSKOWY
69	1250	96-04-12	ŚLIWA	MARIA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
70	1251	96-04-12	KUSIAK	HELENA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
71	1252	96-04-12	RACZKOWSKA	KRYSTYNA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
72	1253	96-04-12	FILIPEK	JAN	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
73	1254	96-04-12	KWIATKOWSKI	MAREK	ODDZIAŁ WOJSKOWY w KOŁOBRZEGU
74	1255	96-04-12	KMIOTEK	MARIA	ODDZIAŁ NOWY DWÓR
75	1256	96-04-12	KORZEN	CZESŁAW	ODDZIAŁ NOWY DWÓR
76	1257	96-04-12	KMIOTEK	STANISŁAW	ODDZIAŁ NOWY DWÓR
77	1258	96-04-12	PAŁYSKA	ROMAN	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY ELEKTROWNI "DOLNA ODRA
78	1259	96-04-12	PAWLACZYK	WALDEMAR	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY ELEKTROWNI "DOLNA ODRA
79	1260	96-04-12	KRAKOWSKA	BARBARA	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY ELEKTROWNI "DOLNA ODRA
80	1261	96-04-12	BOSZKO	MAREK	ODDZIAŁ WOLSKI
81	1262	96-04-12	BUZE	LESZEK	ODDZIAŁ WOLSKI
82	1263	96-04-12	NARÓG	JACEK	ODDZIAŁ WOLSKI
83	1264	96-04-12	LUDWIŃSKI	ADAM	ODDZIAŁ WOLSKI
84	1265	96-04-12	JAGŁOWSKA	WIEŚŁAWA	ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI
85	1266	96-04-12	HUBICKA	DANUTA	ODDZIAŁ KRAKOWSKI
86	1267	96-04-12	KOSTECKA	ALICJA	ODDZIAŁ KRAKOWSKI
87	1268	96-04-12	KUBIAK	KRYSTYNA	ODDZIAŁ BYDGOSZCZ
88	1269	96-04-12	KOWALSKI	ANDRZEJ	ODDZIAŁ WARSZAWA PRAGA POŁUDNIE
89	1270	96-04-12	MICHALAK	HENRYK	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
90	1271	96-04-12	REPEC	TADEUSZ	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
91	1272	96-04-12	WOJCIECHOWSKI	MAREK	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
92	1273	96-04-12	PAWŁAK	OLGA	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
93	1274	96-04-12	ŚWITON	URSZULA	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
94	1275	96-04-12	GRAJCZAK	KRYSTIAN	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
95	1276	96-04-12	KOWALSKA	BERNARDA	ODDZIAŁ ZIEMI GNIEŹNIENSKIEJ
96	1277	96-04-12	GUMULIŃSKI	JERZY	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA TURYSTYKI MOTOROWEJ
97	1278	96-04-12	RUBACHA	TERESA	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA TURYSTYKI MOTOROWEJ
98	1279	96-04-12	RUBACHA	KAZIMIERZ	ZARZĄD GŁÓWNY-KOMISJA TURYSTYKI MOTOROWEJ

99	1280	96-04-12	BIALIK	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
100	1281	96-04-12	GRUNT MEJER	ALICJA BOŻENA	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
101	1282	96-04-12	GRUNT - MEJER	ANDRZEJ	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
102	1283	96-04-12	KLUCZYK	HENRYK	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
103	1284	96-04-12	SMIARKOWSKI	LESZEK	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
104	1285	96-04-12	PIKTEL	BOŻENNA	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
105	1286	96-04-12	SZULC	LEONARD	ODDZIAŁ WROCŁAW FABRYCZNA
106	1287	96-04-12	KORENKIEWICZ	JAROSŁAW	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
107	1288	96-04-12	JOPEK	ANDRZEJ	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
108	1289	96-04-12	STAROSZCZYK	WACŁAW	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
109	1290	96-04-12	LICHOTA	WOJCIECH	ODDZIAŁ SZCZECIŃSKI
110	1291	96-04-12	DMITRUK	EWA	ODDZIAŁ w SOKOŁOWIE PODLASKIM
111	1292	96-04-12	WAŚKOWSKA	ELŻBIETA	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
112	1293	96-04-12	CHAWCHUNOWICZ	MIECZYŚLAWA	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
113	1294	96-04-12	SZULECKI	MARIAN	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
114	1295	96-04-12	PRABUCKA	KRYSTYNA	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
115	1296	96-04-12	SKKT PTTK PRZY ZSZ IM.KOMBAT.	ZIEMI LUBAŃSKIEJ	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
116	1297	96-04-12	NAWROLSKA	JANINA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
117	1298	96-04-12	MANCZAK	MARIA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
118	1299	96-04-12	LISOWSKA	MARIA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
119	1300	96-04-12	BARTOSZEWICZ	JAROSŁAW	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
120	1301	96-04-12	KACZMARCZYK	ELŻBIETA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
121	1302	96-04-12	WIEENIKOWSKI	EDWARD	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
122	1303	96-04-12	DEC	ZOFIA	ODDZIAŁ w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
123	1304	96-04-12	PACHOLCZYK	JOLANTA	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
124	1305	96-04-12	KESZKA	RAJMUND	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
125	1306	96-04-12	KLUB PTTK JESIEN	STARGARD SZCZECIŃSKI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
126	1307	96-04-12	KOWALSKA	JADWIGA	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
127	1308	96-04-12	STASIUKIEWICZ	JÓZEF	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
128	1309	96-04-12	MIESZKOWICZ	Jerzy	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
129	1310	96-04-12	GEOWACKI	ZENON	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
130	1311	96-04-12	DERĘGOWSKI	ANDRZEJ	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI



MEDAL PTTK

L.p.	Nr leg.	Data nad.	Nazwisko	Imię	Jednostka wnioskująca
1	416	96-01-10	KORCZ	ADAM	ZARZĄD GŁÓWNY
2	417	96-01-10	TARGOSZ	STANISŁAW	ZARZĄD GŁÓWNY
3	418	96-01-10	MADEJA	LESŁAW	ZARZĄD GŁÓWNY
4	419	96-01-10	TARGOSZ	IRENA	ZARZĄD GŁÓWNY
5	420	96-01-10	RAKOCZY	KS.BISKUP TADEUSZ	ZARZĄD GŁÓWNY
6	421	96-01-10	KLASZTOR OJCOW FRANCISZKANÓW	W LAGIEWINIKACH	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
7	422	96-01-10	GWIAZDA	BRONISŁAW	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
8	423	96-01-10	MILKE	WACŁAW	ODDZIAŁ MIEJSKI W PŁOCKU
9	424	96-02-09	SP IM'24-EGO LUTEGO 1963R."	K/ŁODZI	ODDZIAŁ ŁÓDZKI
10	425	96-02-09	ŚMIGAS	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
11	426	96-02-09	GAWRON	JANUSZ	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
12	427	96-02-17	LIBERKA	MARIAN	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
13	428	96-02-17	WYLEZOŁ	TADEUSZ	ODDZIAŁ ZAKŁADOWY "BAILDON"
14	429	96-02-09	PŁOCKI OKRĘGOWY ZWIĄZEK	ŻEGLARSKI W PŁOCKU	ZARZĄD GŁÓWNY KOMISJA TURYSTYKI ŻEGLARSKIEJ
15	430	96-02-09	JASTRZĘBSKI	JAN	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
16	431	96-02-09	TRZEPIZUR	ZDZISŁAW	ODDZIAŁ MIEJSKI ZABRZE
17	432	96-02-09	SOBOTA	WOJCIECH	ODDZIAŁ KOŁIBORSKI
18	433	96-02-09	ZARZĄD MIASTA W OTWOCKU		ODDZIAŁ OTWOCK
19	434	96-02-09	LACKNER	RYSZARD	ODDZIAŁ PRZY KLUBIE SOW WROCŁAW
20	435	96-02-09	MURASZKO	JAN	ODDZIAŁ PRZY KLUBIE SOW WROCŁAW
21	436	96-02-09	STACHOWIAK	MIECZYŚLAW	ODDZIAŁ PRZY KLUBIE SOW WROCŁAW
22	437	96-02-09	JANUS	HENRYK	ODDZIAŁ PRZY KLUBIE SOW WROCŁAW
23	438	96-02-09	SADOWSKI	ZYGMUNT	ODDZIAŁ PRZY KLUBIE SOW WROCŁAW
24	439	96-02-09	KLUB GARNIZONOWY		ODDZIAŁ WOJSKOWY w KOŁOBRZEGU
25	440	96-04-12	BARANOWICZ	TADEUSZ	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"

26	441	96-04-12	BRYL	BOZENA	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
27	442	96-04-12	KASZTELAN	MICHAŁ	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
28	443	96-04-12	MODELSKI	HILARY	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
29	444	96-04-12	SAMONEK	ZBIGNIEW	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
30	445	96-04-12	WIKLIK	CZARY	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
31	446	96-04-12	WINOWSKI	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
32	447	96-04-12	GMINNY OSRODEK KULTURY I SPORT	W BOLESŁAWCU	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
33	448	96-04-12	SZPROTAWSKI DOM KULTURY		ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
34	449	96-04-12	SP.PR. DZIENNIKARZY I WYDAWCÓW	NOWINY JELENIOGÓRSKIE	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
35	450	96-04-12	CZUBIEL	LUCJAN	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
36	451	96-04-12	DĄBROWSKI	STANISŁAW	ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI- OLSZTYN
37	452	96-04-12	JACHOWSKI	PAWEŁ	ODDZIAŁ W JAROCINIE
38	453	96-04-12	MIESIĘCZNIK -"NASZ REFLEKS"	KRAK.OKREG.KRAK.	ODDZIAŁ WOJSKOWY KRAKÓW
39	454	96-04-12	SZAPRAŃSKI	KAZIMIERZ	ODDZIAŁ W ŚWIDWINIE
40	455	96-04-12	DYREKCJA DOMU DZIECKA	W ŚWIDWINIE	ODDZIAŁ W ŚWIDWINIE
41	456	96-04-12	OSRODEK SPORTU I REKREACJI	W ŚWIDWINIE	ODDZIAŁ W ŚWIDWINIE
42	457	96-04-12	POL.TOW.WALKI Z KALECTWEM	O/WOJ.WE WROCŁAWIU	ODDZIAŁ WROCŁAW ŚRÓDMIEŚCIE
43	458	96-04-12	ZSZ IM.KOMBATANTÓW ZIEMI	LUBAŃSKIEJ"	ODDZIAŁ POGÓRZE IZERSKIE- LUBAŃ
44	459	96-04-12	ZWIĄZEK GMIN JURAJSKICH	Z S. W OGRODZIENCU	ODDZIAŁ im.A.JANOWSKIEGO ZAWIERCIE
45	460	96-04-12	BLAUROK	ANDRZEJ	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
46	461	96-04-12	KUC	MAREK	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
47	462	96-04-12	ELEKTROWNIA "TURÓW"	W BOGATYNI	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
48	463	96-04-12	ZAKŁADY ZAMEX ZAGAŃ		ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
49	464	96-04-12	DŁUBENIEWSKI	LUDWIK	ODDZIAŁ "SUDETY ZACHODNIE"
50	465	96-04-12	PAŃSTWOWE ARCHIWUM	W STARG.SZCZECIŃSKIM	ODDZIAŁ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
51	466	96-04-12	STRUK	MIECZYŚLAW	ODDZIAŁ W HELU
52	467	96-04-12	BIAŁEK	BOGUSŁAWA	ODDZIAŁ W HELU
53	468	96-04-12	SKÓRA	KRZYSZTOF	ODDZIAŁ W HELU
54	469	96-04-12	KM SOLIDARNOŚCI ZNTK	STARGARD	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
55	470	96-04-12	PREZYDENT MIASTA STARGARD	SZCZECIŃSKI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
56	471	96-04-12	SEKCJA ZASILANIA ELEKTROENERG.	PKP W STAR. SZCZECIN	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
57	472	96-04-12	ODDZIAŁ DROGOWY PKP	STARGARD SZCZECIŃSKI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
58	473	96-04-12	SEKCJA ŁĄCZNOŚCI PKP	STARGARD SZCZECIŃSKI	ODDZIAŁ KOLEJOWY-STARGRAD SZCZECIŃSKI
59	474	96-04-12	CISZEWSKI	JAROSŁAW	ODDZIAŁ im.A.JANOWSKIEGO ZAWIERCIE
60	475	96-04-12	KARAS	ZDZISŁAW	ODDZIAŁ WARKA
61	476	96-05-24	SADKO	IGNACY	ODDZIAŁ GDANSKI
62	477	96-05-24	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 18		ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI
63	478	96-05-24	ZSO NR 5 W GDYNI		ODDZIAŁ "MORSKI" w GDYNI

# PLAKIETKI OKOLICZNOŚCIOWE

(wycieczkowe, rajdowe, złotowe, jubileuszowe itp.)

kształt: kółko, prostokąt, kwadrat

Termin wykonania do 5 dni.

Zrealizowane zlecenia wysyłamy pocztą.

nasz adres: PIONIER, ul. Dworcowa 56, 85-010 Bydgoszcz,  
tel/fax (052) 45-66-82

Pod rozważkę kolonm. oddziałom BORI

## ZWIEDZAJMY KOPALNIE, JASKINIE, SZTOLNIE

W Chełmie odbyło się pierwsze spotkanie gospodarzy podziemnych tras turystycznych: jaskiń, sztolni kopalnianych, lochów miejskich i podziemi militarnych. Organizatorem i głównym inicjatorem spotkania była firma „Labirynt” zarządzająca Chełmskimi Podziemiami Kredowymi wspierana przez Urząd Wojewódzki i Urząd Miejski w Chełmie. Miło stwierdzić, że wielu z uczestników, w tym kol. Józef Tworek z Chełma to działacze PTTK. Okazało się po raz pierwszy z kolei, że większa część osiągnięć wynika z uporu i konsekwencji SPOŁECZNIKÓW. Bravo.

Spotkanie miało na celu szersze zintegrowanie przedstawicieli wyraznie wyodrębniającej się grupy zorganizowanych atrakcji turystycznych. Celową okazała się wymiana doświadczeń w zakresie bieżącego użytkowania tras, zwłaszcza w aspekcie bezpieczeństwa zwiedzających i ochrony przyrody i dóbr kultury. Mówiono przede wszystkim o promocji turystycznej. Jej służby wystawa w Muzeum Okręgowym, wystąpienia uczestników i dyskusja. Jak się okazało w dziedzinie promocji jest jeszcze dużo do zrobienia, niekiedy brak publikacji, pamfletów. Niektórym obiektom potrzeba więcej przyjaźni. Na pochwałę zasługuje Wieliczka. Wysoko oceniono pomysł i poziom imprez artystycznych organizowanych z dużym poczuciem humoru w podziemiach chełmskich.

Krótki przegląd podziemnych atrakcji dedykować warto kolonm, klubom, biuram obsługi ruchu turystycznego. Popularyzujmy te trasy w swoich środowiskach, starajmy się o znalezienie opiekuna dla jaskiń wciąż jeszcze narażonych na działalność wandalów. Opiekujmy się też zabytkami techniki w zakładach pracy, w tym w kopalniach. Być może powstaną inne podziemne, ale i naziemne ekspozycje. Jeśli znajdą się entuzjastki, którzy o nie zawalczą i ci, którzy zechcą pomóc im ich trud spopularyzować. W tym zakresie pomocy udzieli Polska Agencja Promocji Turystyki. A imi? Bądźmy optymistami.

Jan Paweł Piotrowski

Co warto zobaczyć pod ziemią...

## JASKINIE

Jaskinią Raj w pobliżu Chełm w Górach Świętokrzyskich opiekuje się przedsiębiorstwo „Lysogóry” w Kielcach. Rezerwacje (tel. 66-24-24) należy zgłaszać wcześniej piśmiennie z uwagi na obłąnienie tej atrakcji, natomiast surowe przepisy ochrony przyrody nie pozwalają wpuszczać więcej osób. Jaskinia czynna jest do 30 listopada. Towarzyszy jej mała ekspozycja geologiczna i archeologiczna. W pobliżu znajduje się nie udostępniona jaskinia Piekło. Jaskinia zwana Zbojnicką znajduje się w wąwozie Dule opodal osady Łągów w Kieleckiem. Wśród licznych jaskiń krasu gipsowego Niecki Nidziańskiej na uwagę zasługuje jaskinia w Skorocicach, z charakterystycznym ponorem - znikającym strumieniem.

**Smocza Jama w Krakowie** to jaskinia otoczona legendą o smoku i szewczyku Skubie udostępniona jest do zwiedzania przez Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu. Przy wyjściu z jaskini, u podnoża wawelskiego zamku zjeje ogniem z pomnika wawelski smok.

We wsi Wierzbowie na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej znajduje się jaskinia Wierchowska Górna - jedna z największych na polskiej Jurze. Opiekę sprawuje biuro usług turystycznych „Gacsk” w Krakowie tel. 11-07-21. Jaskinia ma długość ok 1000 metrów, wewnątrz poza autentycznymi naciętami można zobaczyć ekspozycje wykopalisk i zrekonstruowane zwierzęta plejstoceny. Bilety po 4,15 zł ulgowe 2 zł. Nie opodal zwiedzić można jaskinię Łokietka i jaskinię Ciemną w Ojowicie. Jaskinia Łokietka otoczona legendą o ukrywającym się tu władcy leży na wysokości 453 m n.p.m., a długość jej korytarzy ma 240 m. Jest płytka, przestają się do niej korzenie drzew. Znana od XVIII stulecia. Trasa turystyczna przebiega m.in. przez Salę Rycerską, Kuchnię i Sypialnię. Jaskiniami tymi opiekuje się dyrekcja Ojowskiego Parku Narodowego. W Jaskini Nietoperzowej w górnej części Doliny Będkowskiej w Jerzmanowicach kolo Krakowa oczekuje 300 metrów korytarzy, jaskinia oświetlona Zarządca jaskini oferuje obok noclegi w warunkach turystycznych dla 10 osób. Rezerwacja: Zygmunt Ferdek, Jerzmanowice, tel. 79; Katowice tel. 10-29-675

Na Wyżynie Wieluńskiej w Załęczańskim Parku Krajobrazowym znajdują się liczne jaskinie, w tym udostępnione: Jaskinia Ewy i Szachownica. Inne jaskinie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej nie są udostępnione. Ich znaczna koncentracja ma miejsce w t.zw. Górach Sokolich opodal Olsztyna kolo Częstochowy

W Tatrach odwiedzana jest często jaskinia Mroźna pod opieką dyrekcji Tatrzańskiego Parku Narodowego (tel. Zakopane 632-03). Znajduje się ona w Dolinie Kościeliskiej, na wysokości 1100 m n.p.m, długość korytarzy osiąga 500 m. Wewnątrz znajduje się Wielka Komora. Najdłuższą i najbardziej znaną jaskinią Beskidów jest Jaskinia Malinowska poniżej szczytu Malinów w Beskidzie Śląskim. Leży na wysokości 1095 m, a wewnątrz pojawiają się dwa jeziora okresowe.

Najbardziej znana na Dolnym Śląsku to jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie, z bardzo bogata szatą naciekową stalaktytów i stalagmitów, pereł i harf jaskiniowych. Informacji udziela i rezerwacje przyjmuje Zakład Usług Turystycznych, ul. Kościuszki 55, 58-550 Stronie Śląskie, tel. 14-12-50. Bilety normalne 8 zł, ulgowe 4 zł. Jaskinia ta, obok jaskini Raj w Górach Świętokrzyskich należy do najbardziej uczęszczanych, toteż niezbędna jest wcześniejsza rezerwacja. W pobliżu Łądką Zdroju leży Jaskinia Radiochowska wydrążona w przeobrażonych wapieniach. Jej korytarze mierzą 265 m. Znalezione tu kości niedźwiedzia jaskiniowego.

Grotty w utworach polodowcowych znajdują się w okolicach Tomaszowa Mazowieckiego - Nagorzycach i w Mechowej kolo Pucka na Kaszubach.

## TRASY W KOPALNIACH

Nie opodal na przedmieściu Ostrowca Świętokrzyskiego znajduje się neolityczna kopalnia krzemienia w Krzemionkach Opatowskich - dziś rezerwat archeologiczny z dwiema trasami.

Tu również dokonywano obróbki krzemienia. Ceny biletów na trasy: 2 zł, w pierwszej krótszej trasie stosuje się bilety ulgowe po 1 zł. Kopalnią opiekuje się Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Ostrowcu Św. tel. 0-471 65-36-51, 62-09-78 Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się w dolinie Kamiennej, na terenie Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. W pobliżu kopalni znajdują się osrodki ludowego garncarstwa w Denkowicie i Kątach Denkowskich.

**Sztolnia Czarnego Pstrąga i Zabytkowa Kopalnia w Tarnowskich Górach** znajdują się w dawnej kopalni ołowiu i srebra z XVIII- XIX w. o tradycjach sięgających XIII stulecia. Trasy są pod opieką Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej (tel. 1165-49-96). Atrakcją jest tu podziemny „rejs” łodziami w zalanych sztolniach W Kopalni Zabytkowej (ul. Szczęść Boże 52), trasa ma 1700 m długości i przebiega na głębokości do 40 m. Tuż obok znajduje się skansen maszyn parowych i muzeum górnictwa. W Sztolni Czarnego Pstrąga trasa przebiega na głębokości 25 metrów pod ziemią. Bilet do kopalni kosztuje 7,50 zł, do sztolni 4,50 zł; bilety ulgowe 5 i 3 zł. Przewodnik dla grupy do 25 osób - 13 zł. Stowarzyszenie dysponuje łanią bazą noclegową - domem wycieczkowym, oferuje także usługi turystyczne po mieście. Tarnowskie Góry słyną z pięknej dzielnicy starożytnej. Tu znajduje się znana winiarnia „Sedlaczek”, w której wedle tradycji miał gościć sam Jan III Sobieski udając się po Wiedniu. W pobliżu przebiega pieszy szlak Husarii Polskiej wytyczony przez działaczy PTTK.

W **Wałbrzychu** dostępna jest była kopalnia węgla kamiennego Thorez teraz Dział Górnictwa Muzeum Okręgowego (tel. 220-31 w. 1221). Czynne są dwie trasy: szyby „Julia” i „Jan”. Bilety po 2 i 1 zł na każdą z nich. Turyści przechodzą przez wszystkie działy kopalni rozpoczynając od markowni, czyli punktu wydawania specjalnych znaczków górnikom, które zwracają po wyjściu na powierzchnię. W łazni górniczej przebiegają się i otrzymują aparaty tlenowe. Specjalisci- górnicy, z tego działu opiekują się innymi podziemnymi trasami Dolnego Śląska. Miłośnicy tradycji górniczych mogą odwiedzić podziemną trasę w **Zabrzeu** (Muzeum Górnictwa, tel. 171-88-31). Podziemne, muzeum powstaje także w **Nowej Rudzie**

Z każdym rokiem wzrasta liczba odwiedzających kopalnię soli i Muzeum Żup Krakowskich w **Wieliczce** (tel. 78-73-02, 78-73-66, fax 78-73-33), której przybyły konkurentki w Bochni i Kłodawie. A oto ceny stosowane w Wieliczce: bilet normalny 16,50 zł, ulgowy 8,50 zł, dla 1 osoby- uczestnika grupy - normalny 14,20 zł, ulgowy 6,20 zł, przewodnik 69 zł, przewodnik z językiem obcym 120 zł, zjazd windą 93 zł, zezwolenie na fotografowanie 5 zł, zezwolenie na filmowanie 10 zł, wynajem komory za 1 godzinę 340-550 zł. W Wieliczce znajduje się podziemne sanatorium. Dyrekcja Kopalni przywiązuje dużo uwagi do spraw promocji, wydawane są liczne publikacje, bogato prezentuje się zestaw oferowanych pamiątek, w tym stosunkowo tanich, na dobrym poziomie, dostępnych dla młodzieży. Kopalnia uczestniczy w wielu krajowych i zagranicznych targach turystycznych.

## LOCHY MIEJSKIE

Tajemnicze podziemne Opatowa ( tel. 0-15/68-27-78) i Sandomierza (tel. 0-15/32-23-05) obsługiwane są przez PTTK. Przebiegają one w wielopiętrowych lochach -labiryntach pod

starożytnymi częściami tych miast. Ceny biletów w Sandomierzu wraz z oprowadzaniem : normalny 2,90 zł, ulgowy 1,70 zł. Do tych to właśnie lochów, werdług legendy, córka sandomierskiego wojty Hanna Krepianka miała wprowadzić odtąd tatarski twierdząc, że zna drogę do ufortyfikowanego miasta. Poniosła męczennicką śmierć wybawiając miasto.

**Chełmskie Podziemia Kredowe „Labirynt”** tel. Chełm 65-25-30 zapraszają przez cały rok. Czarna jest podziemna ekspozycja, grupom ukazuje się „Duch Bieluch”, organizowane są mini koncerty muzyki kameralnej oraz inscenizacje dla dzieci. Wewnątrz znajduje się ekspozycja przedstawiająca dzieje miasta, jego podziemi oraz formy ich zabezpieczania metodami górnictwa. Bilety po 4 i 3 zł. W końcu trasy, również częściowo pod ziemią, znajduje się stylowa restauracja.

Krótko lecz bardzo atrakcyjna wielopoziomowa trasa prowadzi pod Starym Miastem w Jarosławiu. Opiekuje się nią Muzeum (tel. 0-194/54-37). ulokowane w kamienicy Orsettich Bilety po 0,5 zł. Trasa przebiega pod zabytkowymi kamienicami, jest wielopoziomowa. Miasto ma cenne zabytki sakralne : kościoły i cerkwie.

Szczególnie popularne są ostatnio obiekty **Międzyrzeckiego Regionu Umnocnionego** związane z ostatnią wojną, obsługiwane przez biuro w Kaławie w woj. gorzowskim (tel. 0-93/41-13-20) W podziemiach żyją liczne gatunki nietoperzy - ślad nazwa unikalnego podziemnego rezerwatu - „Nietoperzek”. Zwiedzanie z uwagi na bezpieczeństwo i i możliwość zabłądzenia - odbywa się wyłącznie w towarzystwie przewodnika.

W **Walimiu** i **Głuszczy** udostępniono turystom dwa „podziemne miasta” związane z drugą wojną światową. W **Głuszczy „miastem”** podziemnym Osówka wykutym w Górach Sowich opiekuje się nimi Ośrodek Kultury tel. (0-74) 45-63-39 otoczony wyjątkową opieką burmistrza i zastępcy burmistrza, którzy dostarczają właśnie w turystyce szanse gospodarczego ożywienia regionu dotkniętego bezrobociem. Bilety normalne 3 zł, ulgowe 2 zł.

W **Walimiu** czynne jest Biuro Usług Turystycznych tel. (0-74) 45-73-23. Bilety kosztują tu 4 zł i 2 zł (ulgowy). „Walimskimi podziemiami” nazywane są tajemnicze przedsiwzięcia inżyneryjne Rzeszy Niemieckiej o kryptoriumie „Riese” rozpoczęte wiosną 1943 r. Frobory prowadzono na powierzchni 200 km kw. zużyto ogromne ilości betonu, zatrudniano ołbrzymia liczbę robotników, w tym więźniów. W 1993 r. powstało **Walimskie Towarzystwo** Eksploracyjne mające na celu badanie i udostępnianie podziemnego kompleksu.

Jan Paweł Piotrowski





## **Polskie Szkoły i Pomniki Żołnierskie na Łotwie w dobie obecnej**

Nasi Rodacy na Łotwie mocno trzymają się swoich polskich korzeni i zdają sobie sprawę z wartości utrzymywania więzi z macierzą, albowiem dzięki temu zachowują swoją tożsamość i zachowują „swoją twarz”. Szczególnie wyraźnie można to zjawisko stwierdzić w południowo-wschodniej części Łotwy, która nosi nazwę Łatgalii. Są to południowe regiony Inflant, o których tak często jest mowa w historii Polski.

Ośrodkiem centralnego skupiska Polaków w Łatgalii jest miasto Daugavpils znane u nas także pod nazwą Dyneburg a jeszcze wcześniej używano nazwy Dźwińsk, jako że miasto leży nad rzeką Dźwiną (Daugava).

Region Łatgalii związany jest także z dziejami polskiego oręża, jako że w latach 1919 - 1920 działało w tych stronach wojsko polskie pod wodzą Rydza-Śmigłego, stawiając czoła Czerwonej Armii bolszewików, broniąc w ten sposób niepodległości Łotwy. Polacy w rejonie Łatgalii przeszli ciężką gehenę w latach okupacji sowieckiej 1940 - 1990 i w tym okresie wielu bardzo czynnych Polaków albo zostało zesłanych na Sybir albo zginęło.

W obecnej sytuacji, po ogłoszeniu suwerenności Łotwy w roku 1990 odradza się coraz bardziej intensywnie życie Polaków w tych stronach. Można wymienić kilka przejawów życia narodowego Polaków w tym regionie.

1. Bardzo żywotnie rozwija się Związek Polaków PROMIEN w Dyneburgu, Rezekne, Krasławiu, Jekabpils. po całkowitym odzyskaniu na powrót swojej siedziby przy ul. Warszawskiej w Dyneburgu rozwija swoją działalność związkową w wielu formach kładąc szczególny nacisk na funkcjonowanie biblioteki. Przed budynkiem PROMIENIA na wielkim gładzie umieszczono tablicę z nazwiskami Polaków, którzy zginęli podczas okupacji sowieckiej.

2. Dalszym przejawem trzymania się swoich polskich korzeni to czynne polskie szkoły zarówno całotygodniowe jak też i szkoły sobotnio-niedzielne. Całotygodniowe szkoły polskie czynne są w Dyneburgu, Rezekne, Krasławiu, Jekabpils. (dalsze szkoły polskie funkcjonują w Rydze i Jelgawie). Sobotnio-niedzielne szkoły gromadzą dzieci, które normalnie uczęszczają do szkół łotewskich a w wolne dni dodatkowo idą do szkoły dla nauki języka polskiego, historii i geografii Polski. Obok polskich szkół całotygodniowych czynne są polskie przedszkola w Dyneburgu, Rezekne i Krasławiu. Część nauczycieli w tych szkołach przyjechała do pracy z kraju, skierowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

3. Festiwal Kultury Polskiej w roku 1996 był już V-tym z kolei. Festiwal, corocznie organizowany w Dyneburgu wspólnie przez Związek Polaków PROMIEN i Polską Szkołę w Dyneburgu, odbywa się w ostatnią niedzielę kwietnia. Początkowo był to Festiwal Kultury Polskiej w Łatgalii, a od 1995 r. Festiwal Kultury Polskiej na Łowie. W pierwszych latach w festiwalu uczestniczyła zasadniczo młodzież szkolna w konkurencjach: recytacje, śpiew, tańce, plastyczne konkursy. Od r. 1995 w festiwalu uczestniczą również zespoły śpiewacze dorosłych. W r.1996 rozdanie dyplomów odbyło się w sobotę 27 kwietnia na centralnym plac Dyneburga. Jednym z zasadniczych celów festiwalu jest ułatwienie możliwości wzajemnego spotkania i poznania, a także wspólne przeżywanie narodowych wartości kulturowych w większej gromadzie i umacnianie świadomości, że Polaków na Łotwie jest wielu. Oprócz miejscowej młodzieży i dorosłych z rejonu Łatgalii, uczestniczą również przedstawiciele władz łotewskich, Ambasady Polski oraz zaproszeni goście. W

niedzielę po południu odbywa się koncert galowy wyróżnionych zespołów, w którym uczestniczą goście i władze oraz około 800 obecnych dorosłych. Od pierwszego festiwalu 1992 Honorowym Prezydentem jest ks. prał. Jerzy Palik.

4. Prasa w języku polskim jest elementem wiążącym poszczególne środowiska polskie na terenie Łotwy. Wymienić tu można „KURIER PROMIENIA”, „Polak na ŁOWIE”, „CZAS ŁATGALII”. Obok artykułów informacyjnych, czasopisma przyniosą również opracowania historyczne: np. numer z dnia 31 stycznia 1996 drukuje opis walk wojsk polskich na tych terenach w latach 1919 - 1920 oraz zamieszcza fotografie polskich żołnierzy z swoim dowódcą Rydzem-Śmigłym. W ten sposób najmłodsze pokolenie Polaków poznaje swoje korzenie i odległą przeszłość swojej obecności na terenach Łotwy. Dzięki tym czasopismom miejscowi Polacy mogą również próbować swojego pióra i doskonalić swoje umiejętności pisarskie.

5. Bardzo skutecznym odnawianiem swoich polskich korzeni są wyjazdy młodych Polaków do Polski na tzw. warsztaty językowe. nie chodzi tylko o tzw. kolonie czy wczasy, gdzie to grupy przebywają w ośrodkach wczasowych w swoich grupach, lecz raczej o możliwości mieszkania w rodzinach dla całodziennego ćwiczenia się w języku polskim, a także uczestniczenia w lekcjach miejscowych szkół w Polsce, również zawieranie znajomości i wymiana adresów dla wzajemnej korespondencji. Czasem bywa i tak jak np. w Śremie (Wielkopolska) Miejska Rada oficjalnie objęła patronat nad polską szkołą na Łotwie.

6. Pomniki polskich żołnierzy, którzy polegli w latach 1919 -1920 zostały w wielu miejscowościach zbudowane w okresie 1922 - 1939. Podczas sowieckiej okupacji pomniki zostały zniszczone, a cmentarze, jak np. w Dyneburgu, zamienione na miejskie wysypisko śmieci. Po ogłoszeniu suwerenności przez Łotwę w roku 1991 władze łotewskie zachęciły Polaków do odbudowy tych pomników dając równocześnie pomoc materialną oraz udostępniając odpowiedni sprzęt budowlany. W ostatnich latach odbudowano pomniki polskich żołnierzy w Dyneburgu, Ławkiesach oraz w Wyszkach. W formie uroczystej zostały te pomniki poświęcone udziałem władz łotewskich i polskich.



## Wyprawa historyczno-krajoznawcza na Łotwę

Pomysł wyprawy zrodził się ponad rok temu, a został wysunięty przez ks.dr Jerzy Pawlika, przeciwnika „ogłądania świata przez dziurkę od klucza” i propagatora głębszego poznawania świata i ludzi, jak to często nazywa „dotykania”. Celem naszej wyprawy miało być nawiązanie kontaktów z Polakami żyjącymi w wielu zakątkach Łowy. Termin ustalono nieprzypadkowo, bowiem właśnie pod koniec kwietnia tradycyjnie (bo od 5 lat) odbywa się w Dyneburgu (Daugawpils) Festiwal Kultury Polskiej. Pozostała jeszcze realizacja tego pomysłu, do czego potrzebny był środek transportu - czyli autokar oraz miejsca, gdzie możnaby było się zatrzymać - czyli noclegi. W tej sytuacji postanowiono połączyć siły dwóch komisji ZG PTTK: Komisji Krajoznawczej i Komisji do Współpracy z Wojskiem. Nastąpił podział zadań. „Wojsko” zajęło się autokarem, noclegami na terenie Litwy oraz przygotowaniem historii oręża polskiego, szczególnie okresu 1919-1920. Komisja Krajoznawcza zaś dzięki kontaktom i wiedzy ks.dr Jerzego Pawlika, który prowadził korespondencję z Ambasadorem RP w Rydze i Związkiem Polaków „Promień” na Łotwie - zajęła się uzgodnieniem miejsc noclegów na Łotwie oraz programem dotyczącym kontaktów z Polakami tam mieszkającymi. I tak po skompletowaniu listy uczestników, załatwieniu formalności związanych z posiadaniem pieczętki AB w paszportach, wymaganej przy przejeździe przez Rosję (obwód kaliningradzki), przekazaniu wszelkich informacji uczestnikom wyprawy wraz z opisem krajoznawczym trasy mogliśmy wyruszyć w drogę.

26 kwietnia w samo południe ruszyliśmy z Warszawy spod pomnika marszałka J. 17

Piłsudskiego „na Kowno”, gdzie dotarliśmy na pierwszy nocleg w koszarach wojskowych. Poranne zwiedzanie Kowna rozpoczęliśmy od spaceru Aleją Wolności, przeznaczoną wyłącznie dla ruchu pieszego, podczas którego podziwialiśmy miasto o pięknej architekturze, niezwykle czyste i zadbane. Zwiedziliśmy też Arsenał, gdzie szczególnie zachwyciła nas mapa Polski z okresu tuż przed I rozbiorem. W odniesieniu do tamtego okresu ( w pewnym uproszczeniu) można by powiedzieć że podróż nasza przebiegała „w granicach Polski”. Odwiedziliśmy również Muzeum Twórczości i Zbiorów A.Žmuidzinavičiusa - ze słynną kolekcją diabłów (ponad 2 tys.), eksponowaną w kilku obszernych salach. Było też trochę czasu na niezbędne zakupy spożywcze ( na Łotwie żywność jest droższa). Ruszyliśmy w dalszą drogę i po przekroczeniu granicy litewsko-łotewskiej około godziny 18 dotarliśmy do Dyneburga. Przy wjeździe do miasta po raz pierwszy podziwialiśmy rzekę Dźwinę - szeroką, malowniczą i bardzo poetycką. Po spotkaniu z przedstawicielem ZP „Promień”, zakwaterowaniu części grupy w internacie szkolnym ( później nazwanym „Mariottem”), a i części w hotelu udaliśmy się na pierwsze spotkanie z Polakami, które odbywało się w sali gimnastycznej Polskiej Szkoły, mieszczącej się przy ulicy Warszawskiej. Była wspólna kolacja i wspólne śpiewanie polskich piosenek.

Następny dzień (niedziela 27.04) rozpoczęliśmy od złożenia pod pomnikiem w Dyneburgu, poświęconym poległym na tej ziemi Polakom, wianki z biało-czerwonych goździków z szarfą, na której widniał napis: Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze. Nadaliśmy tej chwili uroczystą oprawę była recytacja wierszy i odśpiewaliśmy kilka pieśni historyczno-patriotycznych. W uroczystości brało z nami udział kilku przedstawicieli Związku Polaków m.in. architekt i projektant pomnika, którzy przybliżyli nam okrutną historię tego miejsca.

*W miejscu , gdzie w 1990r. staraniem tutejszych członków „Promienia” postawiono pomnik, w ubiegłym wieku był cmentarz, na którym byli chowani ludzie różnych wyznań i narodowości. W części katolickiej znajdowało się między innymi 237 grobów polskich żołnierzy z grupy operacyjnej Rydza-Śmigłego, która przepędziła bolszewików z Dyneburga 03.01.1920 roku. Było też 151 grobów Polaków poległych 1914r., walczących w szeregach armii carskiej. W 1928r. postawiono tu pierwszy pomnik, który po drugiej wojnie światowej został zniszczony, a miejsce zbeszczeszczone bowiem władze radzieckie zorganizowały tu wysypisko śmieci, a potem wyrobisko, z którego pobierano „materiał” na budowę drogi.*

Tego dnia odwiedziliśmy jeszcze drugi cmentarz w Ławkiesach koło Daugavpils (Dyneburga), gdzie w listopadzie ubiegłego roku odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika poświęconego poległym w latach 1919-1920 żołnierzom Legionów Polskich. Tu też spotkaliśmy mieszkankę wsi, liczącą ponad 80 lat Polkę, pamiętającą tamte odległe czasy. Wróciliśmy do Dyneburga po tej lekcji historii i patriotyzmu. Potwierdzeniem tego ostatniego słowa był również koncert galowy Festiwalu Kultury Polskiej, w którym uczestniczyliśmy jeszcze tego samego dnia. Podczas koncertu panowała wspaniała atmosfera serdeczności, i spontaniczności grup Polaków z różnych zakątków Łotwy występujących w repertuarze od polskich pieśni patriotycznych do disco-polo, czy kabaretu (występy dorosłych). Pełni wrażeń wróciliśmy do miejsc zakwaterowań, gdzie długo jeszcze dyskutowaliśmy, przygotowując i rozdzielając książki i upominki, które zamierzaliśmy wręczyć w następnych dniach w polskich szkołach i przedszkolach.

W poniedziałek (29IV) mieliśmy w programie do odwiedzenia szczególne miejsce, a mianowicie Agłone. Najkrócej ujmując Agłona dla Łotyszów jest tym, czym dla nas Częstochowa.

*Na przesmyku między jeziorami znajduje się biały dwuwieżowy barokowy kościół, wewnątrz którego w ołtarzu głównym umieszczona jest złocona ikona - obraz Matki Bożej Agłońskiej. W historii Łatgalii ( bo tak nazywa się ten region pojezierzy) Agłona odegrała ważną rolę. W ciągu wielu lat była bastionem wiary katolickiej, skutecznie opierając się ateizacji i rusyfikacji. W 1993 roku Sanktuarium Maryjne odwiedził papież Jan Paweł II.*

Pozostałą część dnia spędziliśmy w Rezekne, gdzie żyje ponad 1200 Polaków, jest polska szkoła i wydzielona grupa polskich dzieci w miejscowym łotewskim przedszkolu. Przedszkole było też pierwszym miejscem, od którego rozpoczęliśmy nasz pobyt w mieście. Ponieważ była to pora leżakowania dzieci były w łóżeczkach (bardzo pomysłowej konstrukcji), ale dostały pozwolenie na ich opuszczenie od pani Eli, oddelegowanej tu do

pracy przedszkolanki z Polski. Dzieci gotowe były odśpiewać cały repertuar, poznany w czasie 2-letniej edukacji w języku polskim. Wprost z przedszkola ruszyliśmy na objazd miasta, podczas którego zwiedziliśmy neogotycki kościół z ciekawym, drewnianym stropem (obecnie kościół jest już katedrą) oraz zatrzymaliśmy się na krótki spacer po niewielkim wzgórzu, gdzie zachowały się ruiny zamku Kawalerów Mieczowych. Następnie pojechaliśmy do Polskiej Szkoły, która swą działalność rozpoczęła w 1993 roku. Wysłuchaliśmy przygotowanego specjalnie dla nas koncertu. Dzieci śpiewały, tańczyły (tańce ludowe polskie i łotewskie) same akompaniując na różnych instrumentach. Wiersze recytowali laureaci konkursu recytatorskiego. Chyba trzeba tu dodać, że są to dzieci klas I - III. Jedną z nauczycielek zaprezentowała własny wiersz pt. „Marzenie”, bardzo wzruszający o marzeniu spotkania, długo wyczekiwanym, może z nami? Koniec koncertu był też wzruszający. Dzieci po odśpiewaniu ostatniej piosenki wręczyły każdemu z nas po bukiet białych zawilców. Ciąg dalszy spotkania z Polakami z Rezekne odbywał się podczas wspólnej kolacji. Znowu wspólnie śpiewaliśmy, pomocne były otrzymane od gospodarzy śpiewniki z polskimi piosenkami. Pełni wrażeń wracamy do „naszego Mariotta”, aby znowu przygotować paczki na następny dzień. i tradycyjnie już idziemy późno spać.

Kolejny dzień wyprawy (30IV) był jednocześnie ostatnim dniem pobytu w Dyneburgu. Odwiedziliśmy kolejne polskie przedszkole (największe na Łowie). Program artystyczny był urozmaicony, dzieci przebrane w różne kostiumy (marynarz, listonoszka). Był też, już dorosły, smok wawelski. Na zakończenie zrobiliśmy wspólną fotografię. I znowu „poganiami czasem” musieliśmy udać się do znanej już nam Polskiej Szkoły przy ulicy Warszawskiej. Gmach tym razem ukazał nam powszednią atmosferę pracy. Był apel w szkolnej sali gimnastycznej, po którym podzieleni na kilkusobowe grupki przeszliśmy do klas, aby porozmawiać z uczącymi się tu dziećmi. Odwiedziliśmy też szkolną bibliotekę, do której zbiorów dołączyliśmy przywiezione z Polski książki. O godzinie 12-iej wyjechaliśmy do oddalonej od Dyneburga o 20 km Kraslawy, gdzie mieszka 1280 Polaków. Pobyt w miasteczku rozpoczęliśmy od zwiedzenia kościoła pod wezwaniem św. Ludwika, fundowanego przez ród Platerów. Wewnątrz kościoła podziwialiśmy portrety fundatorów oraz obraz w ołtarzu głównym przedstawiający św. Ludwika (króla Francji) a namalowany przez Tomasza Lisiewicza wg. szkiców Jana Matejki. Naszym przewodnikiem po kościele był wieloletni zasłużony opiekun i duszpasterz Polaków na Łotwie ksiądz dziekan Józef Łapkowski, który wraz z nami udał się na miejscowy cmentarz. Na cmentarz przybyli również dzieci z polskiej szkoły wraz z nauczycielami i dyrekcją. Wszyscy zgromadziliśmy się pod pomnikiem poświęconym polskim legionistom poległym w walkach w latach 1919-1920. Na pomniku umieszczony jest napis „Żołnierzom 3 Dywizji Piechoty poległym na tym terenie” oraz wymienione nazwiska 45 żołnierzy. Dzieci złożyły kwiaty i zapaliły znicze, my umieściliśmy proporczyki: Polski i PTTK. Na zakończenie wspólnie odśpiewaliśmy „Rotę”. Następnie przeszliśmy do pobliskiej szkoły. Kraslawska szkoła istnieje od 1991 r. i rozwija się w miarę przychodzenia nowych roczników do klasy pierwszej. Obejrzelśmy występy dzieci szkolnych i maluchów z polskiej grupy przedszkolnej oraz chóru pań ze Związku Polaków. Na występie obecny był mer Kraslawy i kurator oświaty. Był z nami również obrońca tożsamości Polaków od Syberii przez Kazachstan po Łotwę - Jan Plater Gajewski, towarzyszący nam w tym dniu. Później był wspólny obiad z członkami Związku Polaków i dalsze rozmowy. Wiele dowiedzieliśmy się o urokach Pojezierza Łatgalskiego. Trzeba tu dodać, że kraslawska szkoła przyjęła nas bardzo gościnnie, choć posiada chyba najskromniejsze warunki pracy. Wraz z książkami i upominkami zostawiliśmy pismo warszawskiej szkoły (z Żoliborza) zawierające propozycję nawiązania kontaktów i współpracy. Serdecznie żegnani ruszyliśmy do miasta, zatrzymując się jeszcze w dawnym majątku Platerów, gdzie przewodnikiem był hr. Jan Plater Gajewski.

1 maja wczesnym rankiem wyruszyliśmy z Dyneburga na północ do Rygi. Mniej więcej w połowie drogi zatrzymaliśmy się w Jekabpils w polskiej szkole, gdzie mimo wolnego od nauki dnia dzieci przyszły, żeby wystąpić dla nas. Tradycyjnie zostawiliśmy dla dzieci książki i drobne upominki.

Przez cały czas podróży towarzyszyła nam tego dnia Dźwina, która czasem wydawała się być jeziorem z racji swoich rozmiarów i leniwego biegu. Ostatni przystanek przed Rygą - to miejsce bitwy pod Kircholmem, pamiątkowy głaz z lakonicznym napisem usytuowany na tle współczesnego osiedla. A po drugiej stronie szosy łąki, wał przeciwpowodziowy i piękny

widok na Dźwinę..... Na miejsce spotkania z Panią Prezes Ryskiego Oddziału Związku Polaków dotarliśmy około 13-ej. Po zakwaterowaniu ( w bardzo sympatycznym hotelu studenckim), obiedzie w szkole zwiedzaliśmy miasto. Oczywiście okazało się, że czasu jest za mało. Odbyliśmy więc spacer ulicami Starego Miasta , chcąc poznać najciekawsze z ryskich kościołów, niestety nie wszędzie dało się wejść do środka. Ale weszliśmy do Kościoła św. Piotra i po wjechaniu na wieżę, liczącą 72 metry wysokości podziwialiśmy wspaniałą panoramę historycznego miasta. Następnie, po powrocie do Polskiej Szkoły im. Ity Kozakiewicz wzruszające spotkanie z licznie przybyłymi Polakami. Rozmowy z ludźmi, którzy za wierność Polsce płacili latami zsyłki na Syberię, którzy nie mogli przez większość swego życia oficjalnie rozmawiać po polsku, którzy przywiezione przez nas książki z Polski zabierali do domu jak najdroższe pamiątki. Trudno było się rozstać.... Późnym wieczorem udaliśmy się na grób Ity Kozakiewicz. W dwumiesięczniku „Polak na Łotwie” we wspomnieniowym artykule napisano „.....dla Związku Polaków na Łotwie Ita na zawsze zostanie w pamięci jako wzór gorącej patriotki, mądrego polityka, miłej kobiety i wspaniałego człowieka....” 28 października 1990r. w Rzymie w czasie Światowego Spotkania Polaków wygłosiła referat o Polakach we Wschodniej Europie. Tego samego dnia utonęła kąpiąc się w morzu. Wzniosłym przeżyciem było również odwiedzenie monumentalnego cmentarza - pomnika poświęconego pamięci poległych w walkach 1920 roku.

Następnego dnia spotkanie w szkole z nauczycielami i młodzieżą, koncert, serdeczne pożegnania. Jedziemy do centrum, mamy trochę czasu na indywidualne zwiedzenie miasta. Dziesięcioosobowa delegacja pod wodzą Kolegi Jerzego Pawlika udaje się na spotkanie z Ambasadorem RP na Łotwie. Była to znakomita okazja do podzielenia się spostrzeżeniami poczynionymi w czasie krajoznawczej wędrowki. Dalsza droga wiedzie przez miasto Saldus, Lipawę , po drodze smutny krajobraz, lasy, mokradła, biedne porozrzucane gospodarstwa, nie najlepsze drogi. Sprawnie przekraczamy granicę litewską i wjeżdżamy do kurortu Połaga, w którym zwiedzamy park i piękną plażę, towarzyszy nam burza. Mamy tu załatwione noclegi. Kolejny dzień to wyprawa na Górę Krzyży pod Szawłami i powrót do Połagi, w której zwiedzamy Muzeum Bursztynu zlokalizowane w Pałacu Tyszkiewiczów. Wieczorem, a jest to 3 maja, spotykamy się przy lampce szampana by uczcić narodowe święto. Okolicznościowa gawęda, pieśni, podziękowania dla Kolegi Jerzego Pawlika i tych uczestników wyprawy, którzy przyczynili się do jej przygotowania i przebiegu. Ostatni dzień naszej wyprawy - to Kłajpeda z delfinarium, Mierzeja Kurońska, na której podziwiamy piękny krajobraz, Górę Wiedźm, ruchome wydmy. Ostatni nasz postój na Litwie to piękne miasteczko letniskowe Nida i zaraz litewskie przejście graniczne. Zwymdiony krajobraz zastępują olzy, po dłuższej chwili rosyjskie przejście graniczne - wjazd do kaliningradzkiego obwodu. W Kaliningradzie zwiedziliśmy Katedrę, zatrzymaliśmy się przy grobowcu Emanuela Kanta, obejrzelśmy współczesne centrum i po przejechaniu granicy bardzo późnym wieczorem dojechalśmy na ostatni nocleg w schronisku młodzieżowym we Fromborku.

Co po naszej wyprawie zostanie ??? Niezapomniane chwile spotkań z rodakami na Łotwie. Uczestnicy wyprawy podjęli się szczegółowego jej opisanie. Mamy adresy, kontakty, znamy potrzeby szkół i przedszkoli. Zrobiliśmy zdjęcia. Nakręcony został materiał dokumentacyjny na video-kasety, zapowiedziano wystawy fotograficzne, zaproszenie zespołów do Polski.

Zgromadzone przed wyprawą i w czasie jej trwania materiał m.in. numery czasopisma „Głos Łatgali” zostały przekazane do Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK przy Stołecznym Oddziale Wojskowym w Warszawie. Wszystkich wybierającym się na Łotwę możemy służyć radą i sprawdzonym informacjami. Jednego tylko nie możemy zapewnić - tych przeżyć i wzruszeń, jakie zawsze niosą za sobą wyprawy organizowane bezpośrednio przez jednego z członków Komisji Krajoznawcze ZG PTTK, Honorowego Członka naszego Towarzystwa Kolegę Jerzego Pawlika . Jeszcze raz dziękujemy Kolego Doktorze.

GRO





## "Poznajemy Ojcowiznę"

### Młodzi regionaliści

Podsumowany został III ogólnopolski konkurs "Poznajemy Ojcowiznę" organizowany przez ZG PTTK i redakcję "Poznaj swój kraj". Plonem konkursu jest około 300 opracowań krajoznawczo-turystycznych, gmin, miast, województw oraz obiektów zabytkowych i przyrodniczych. Zgłoszono również ciekawe opracowania szlaków turystycznych i kronik prezentujących historię szkół.

Autorami opracowań są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z kilkunastu województw. Ogółem prace zbiorowe indywidualne zgłosiło 1000 osób. Wśród laureatów są reprezentanci 11 województw.

Grand Prix wśród szkół podstawowych otrzymał zespół ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Biłgoraju w składzie: Maria Gozecka, Agnieszka Chuchro, Alicja Kłapeć i Monika Łukasik, który pod opieką prof. prof. Elżbiety Kurzyny i Marioli Mazurek przygotował monografię ulicy 3 Maja w Biłgoraju. Grand Prix w kategorii szkół ponadpodstawowych zdobył Łukasz Ogórkiewicz z Liceum Ogólnokształcącego w Bolechowie woj. poznańskie, który swoją pracę opracował pod opieką prof. Elżbiety Zastrożnej.

Tematyka nagrodzonych prac ilustruje szerokie zainteresowania młodych krajoznawców. Maciej Przezdziecki z Goleniowe woj. szczecińskie przedstawił album o "swoich Tatrach", Anna Jarosz z Przeworska projekcję wędrówki po Roztoczu, Małgorzata Mańczyńska z Poznania opisała Cmentarz Jeżycki, Emilia Banacka i Sylwia Nogak legendy i 690 lat swojej ławy, Piotr Zbiegień z Legnicy Klasztor oo. Franciszkanów w swoim mieście, Monika Nikolajew z Grudziądza piękno i trasy turystyczne Wysoczyzny Świeckiej, a Agnieszka Masłewicz opisała dworki na Kujawach i Ziemi Dobrzyńskiej. Interesujące są prace zespołu z LO w Bolechowie poświęcone Skokom i ich okolicom oraz Zespołu Szkoły Podstawowej w Sierakowie opisującego swoją Ojcowiznę - Sieraków. Młodzi z Lubiechowa Dolnego w woj. szczecińskim przedstawili "Historynkę" arcyempatyczną gazetkę szkolną poświęconą rodzinnej miejscowości, a uczennice z XXV LO w Poznaniu historię i dzień dzisiejszy Bambrów w Poznaniu.

Konkurs ma charakter ciągły. Tegoroczne podsumowanie odbyło się w Poznaniu, a następne w 1997 r. odbędzie się w województwie skierniewickim. Na tegorocznym podsumowaniu w który udział wzięli panie Sylwia Kuhn z Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Witolda Kuperowa - zastępca redaktora naczelnego "Poznaj swój kraj". Do uczestników zwrócił się w specjalnym wystąpieniu prezes Wielkopolskiej Korporacji Oddziałów PTTK kolega Marian Chudy oraz przedstawiciele władz wojewódzkich. Gospodarczy spotkania, których reprezentowali panowie Ryszard Jankowski i Zbigniew Smidt szczególnie cieszyła liczna grupa laureatów z województwa poznańskiego.

Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK zdecydowała, że nagrodzone prace będą zaprezentowane na seminarium "Turystyka szkolna i jej sojusznicy" oraz na plenarnym posiedzeniu ZG PTTK.



LISTA LAUREATÓW  
OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU  
„Poznajemy Ojcowiznę”  
Poznań 19 maja 1996 r.

**Grand Prix - szkoły podstawowe**

Maria Gozdecka, Agnieszka Chudro, Alicja Kłapeć, Monika Łukasik	„Moja ulica”	Szkoła Podstawowa w Biłgoraju woj. zamojskie	opiekun: Elżbieta Kurzyńska, Mariola Mazurek
--	--------------	--	--

**Grand Prix - szkoły ponadpodstawowe**

Łukasz Ogórkiewicz	„Mój dom rodzinny, moja miejscowość - miasto i gmina Skoki”	Liceum Ogólnokształ. w Bolechowie woj. poznańskie	opiekun: Elżbieta Zastrożna
--------------------	---	---	--------------------------------

**Nagrody indywidualne - szkoły podstawowe**

Agata Wierchowaska	„Nasza szkoła”	Szkoła Podstawowa w Woli Chomejowej woj. lubelskie	opiekun: Anna Prokopciuk
Marek Stokwisz	„Moje spotkanie z jurajskim krajobrazem”	Szkoła Podstawowa nr 18 we Włocławku	opiekun: Józef Stokwisz
Ewa Mikołajczak	„Kościół św. Marcina w Jarocinie”	Szkoła Podstawowa nr 26 w Poznaniu	opiekun: Elżbieta Szewczyk
Karolina Szewczyk	„Kościół i park w Śnieciskach”	Szkoła Podstawowa w woj. poznańskie	opiekun: Elżbieta Kijak
Małgorzata Mańczyńska	„Cmentarz Jezychi”	Szkoła Podstawowa nr 65 w Poznaniu	opiekun: Elżbieta Kijak

**Nagrody indywidualne - szkoły ponadpodstawowe**

Monika Nikolajew	„Pięknio Wysocki Świeckiej”	II LO w Grudziądzu woj. toruńskie	opiekun: Małgorzata Tomaszewska
Łukasz Wojceki	„Moja mała Ojczyzna - Mazowsze Małe”	Liceum Ekologiczne w Zielonej Górze	opiekun: Mieczysław Wojceki
Piotr Zbiegient	„Klasztor oo. Franciszkanów w Legnicy”	II LO w Legnicy	opiekun: Janina Stasiak
Anna Jarosz	„Moje Roztocze”	ZSZ w Przeworsku woj. przemyskie	opiekun: Marian Dzimitra
Karolina Piechocka	„Z czego dumne są Rudniki”	LO w Opalenicy woj. poznańskie	opiekun: Maria Wolska
Agnieszka Mańkiewicz	„Obiekty zabytkowe - dwórki na Kujawach i Ziemni Dobrzyńskiej”	Zespół Szkół Technicznych we Włocławku	opiekun: Helena Cieślak
Maciej Przedziębicki	„Tyle piękna wokół”	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Goleniowie	opiekun: Andrzej Przedziębicki
Beata Wozniak	„Województwo śląskie”	ZSZ w Żyrardowie woj. skierwińskie	opiekun: Jerry Kwaczyński

**Nagrody zespołowe - szkoły podstawowe**

Magdalena Baćal Agnieszka Kogut Barbara Pastuszcak Monika Starostka	„Pastewnik przeworski zamysł”	Szkoła Podstawowa nr 1 w Przeworsku woj. przemyskie	opiekun: Wiesław Nitychoruk
Agnieszka Becela Sylvia Krzyżak Weronika Raszejka	„Poznań - moje miasto”	Szkoła Podstawowa nr 23 w Poznaniu	opiekun: Wiesława Chomicz
Isabella Heinrich Magdalena Ryniec Joanna Wiłńska Zofia Zawistowska	„Okolice Warzchewki - historia i legendy”	Szkoła Podstawowa w Warzchewce woj. wrocławskie	opiekun: Ewa Kwasek
Robert Wiśniewski Marta Kruk Katarz. Żmudzńska Helena Lamcha Krzysztof Spychała Adam Pickenhagen	„Historia mojej Ojcowizny”	Szkoła Podstawowa w Sierakowie woj. poznańskie	opiekun: Grażyna Stępiet
Joanna Witas Magda Sieracka Kamila Kudziela	„Nasza szkoła - historia szkoły i działalności SKKT”	Szkoła Podstawowa nr 4 w Oświęcimiu woj. bielskie	opiekun: Alicja Witas

**Nagrody zespołowe - szkoły ponadpodstawowe**

Karina Chojnacka Katarz. Zakrzewska	„Cmentarz Włocławski”	II LO we Włocławku	opiekun: Henryk Wasilewski
Magda Janiszewska Małgorzata Słosarczyk Marzena Nowak Paulina Kamińska	„Skoki i okolice”	LO w Bolechowie woj. poznańskie	opiekun: Elżbieta Zastrożna
Agata Zalewa Remigiusz Zalewa	„Zaszczeni ludzie Zwierzynca - party Roztocza”	I LO w Biłgoraju woj. zamojskie	opiekun: Zofia Dubiel
Ewa Bączkowska Jola Grzempa Karolina Wiśniewska	„Bambry wieczorek i dziś”	XXV LO w Poznaniu	opiekun: Zofia Paszkiewicz
Emilia Banacka Sylvia Nogal	„690 lat miasta Iławy”	LO w Iławie woj. olsztyńskie	opiekun: Ewa Lewandowska

**Nagrody specjalne**

Ewelina Jędrzejewska Olga DREWNOWSKA Marta Rajnert Maja Rubacha Zbigniew Osowski Wojciech Numerk Urszula Nikiel Marta Nycz Katarzyna Szymczyk	„Historiynka” - gazeta szkolna	Szkoła Podstawowa w Lubiechowie Dolnym woj. szczecińskie	opiekun: Andrzej Kortylasiński
	Nagrante dwóch wycieczek na kasce	Szkoła Podstawowa w Starej Wsi woj. bielskie	opiekun: Janina Szymczyk ks. Grzegorz Then





## XXIV Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy rozstrzygnięty !!!

### GDZIE SĄ NASTĘPCY ?

Już niedługo Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy będzie obchodził swój srebrny jubileusz. Minęły 24 lata od czasu, kiedy Maria Balcerzak, Jerzy Raczek, Piotr Berłowski pod opieką Ryszarda Cetnarskiego i Mieczysława Sobkiewicza rozruszali turniejową maszynę. W tym roku na adres organizatorów centralnych finałów Turnieju, sławnego Oddziału im. M. Rawity Witanowskiego w Piotrkowie Tybunalskim wpłynęły zgłoszenia z 43 województw. Drużyny szkół podstawowych i ponadpodstawowych ze swoimi znakomitymi opiekunami oraz sympatyczni mieszkańcy Piotrkowa zapewnili anfitęatr w którym 29.06 br. odbyło się otwarcie finałów 24 edycji Turnieju. Witaj przybyłych wicewojewoda Waldemar Matusiewicz, serdecznie pozdrawiali uczestników sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej prof. dr hab. Stefan Pastuszka i w imieniu Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki dyrektor Departamentu p. Ryszard Kuncce. Odczytano także list od Kancelarii Prezydenta R.P. Co bardziej wytrawni uczestnicy finałów z grona opiekunów i organizatorów wspominali spotkania z ówczesnym ministrem Aleksandrem Kwasińskim, który zawsze starał się wspomagać PTTK i często uczestniczył w Piotrkowskich imprezach.

W imieniu władz naczelnych PTTK do opiekunów i drużyn zwrócił się prezes ZG PTTK dr Adam Chyżewski: "PTTK cieszy się z tego, że jesteście tacy jacy jesteście i liczy na was", - tak można streścić słowa naszego Prezesa. W otwarcu jak i całej imprezie rej wodził prezes Oddziału PTTK w Piotrkowie Mirosław Ratajski, który na swoje barki wziął funkcję komandora finału. Oprócz kilku wspaniałych starszych już działaczy postawił na młodych - pierwszych w Polsce wyróżnionych „Orlim Lotem”. Jak się później okazało jedni i drudzy spisali się znakomicie. Miały finały Turnieju dobre warunki, dobrą atmosferę i dużo serdecznego uśmiechu. Jeśli na coś uczestnicy narzekali to na to, że niektóre konkurencje okazywały się dla nich za łatwe. Nie dla wszystkich, jednak.....

Kiedy słuchałem Andrzeja Opali - sędziego głównego Turnieju to mimo woli zacząłem się zastanawiać nad tym gdzie rosną nowe kadry PTTK? No bo kto - ujmując to sportowo - wygrał Turniej? Województwo bielsko-podlaskie, a ściślej rzecz biorąc drużyny z Radzyna Podlaskiego, bo one zajęły 1 miejsce w konkurencji szkół ponadpodstawowych i 3 w podstawowych. Wystarczy zresztą prześledzić tabelę wyników, aby tę refleksję pogłębić. W kategorii szkół ponadpodstawowych i 1 miejsce drużyna z woj. bielsko-podlaskiego

2 miejsce drużyna z woj. wrocławskiego, a ściślej rzecz biorąc z Rypina  
3 miejsce drużyna ze Szczecina. 4 z Konna, 5 z Radomia, 6 z Zamoscia, 7 z  
Łodzi, 8. z Częstochowy, 9, ze Słupska i 10 z Chelma

W kategorii szkół podstawowych wygrała drużyna z Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Bolesławcu, reprezentująca woj. jeleniogórskie przed drużyną z Białegostoku i wspomnianej już Białej Podlaskiej. Czwarte miejsce zajął Kalisz, piąte Bielsko-Biała, a szóste wspólnie Szczecin i Siedlce.

Warto też zapamiętać kto przyjechał z największą ilością odznak turystycznych. W szkołach ponadpodstawowych byli to Tomasz Karpiszyn i Wojciech Król z Klubu Turystyki Pieszej „NIUTEK” z Lwówka Śląskiego i Ewa Tamowska z SKKT-PTTK „Egzotyki” przy VI LO w Częstochowie. Wśród młodszych Bogusław Ciasiek z SKKT w Radomiu, Tomasz Stasiak ze Strzyżewa w woj. kaliskim, Dorota Gąsowska z Białegostoku oraz Przemysław Tkacz ze Szczecina.

Jedynych sędziów zauroczyła ekipa ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Głuchołazach, która rewelacyjne rozstawiała namioty, a innych jedynaczką w ekipie Włocławka, która znakomicie zaprezentowała się w samarytance.

Organizatorzy zadbałi o specjalny program dla opiekunów starając się ich namówić do promocji krajoznawczo-turystycznych walorów woj. piotrkowskiego. W zgodnej opinii opiekunów była to udana promocja i wielu z nich obiecywało sobie wrócić z młodzieżą nad Zalew Sulejowski, do Spały i Inowłódza, do Błękitnych Źródeł, Nagórzyc, no i oczywiście samego Piotrkowa z zaskakująco dużą ilością interesujących zabytków. Wspólnie z młodzieżą opiekunowie odwieźli też największą dziurę w Europie czyli ośrodek energetyczny Bełchałów.

Wojewoda piotrkowski p. Stanisław Witaszczyk - przewodniczący Komitetu Honorowego Turnieju, podjął wszystkich w siedzibie Urzędu. Razem z Prezydentem Miasta p. Michałem Rzańkiem oraz p. Elżbietą Gniewaszewska zaprezentowali województwo i miasto, odpowiadali na pytania. Wojewoda wraz z. Kurator p. Janiną Skibnicką wręczył też w imieniu Ministra Edukacji Narodowej specjalne listy gratulacyjne, które otrzymali wszyscy opiekunowie drużyn. Prezentem od Piotrkowa były słiznice wydane opracowania o województwie. Wczesniej upominki na turystycznych ogniskach wręczali gospodarzom symboliczne upominki oraz przewodniki i monografie ze swoich regionów. Słowem Turniej cementował młodych i nieco starszych z różnych regionów Polski., przedstawicieli władz centralnych, wojewódzkich i miejskich z turystyką i Nauczycielami Kraju Ojczystego, wszystkich przybyłych z gościnnym i pięknym województwem.

Na uroczystym zakończeniu gdzie wystąpił zamykając Turniej prof. dr hab. Janusz Zalebski - wiceprezes ZG PTTK wręczano nagrody i obiecywano wracać do Piotrkowa. Pięknie zabrzmiało wystąpienie przedstawiciela znakomitego

Oddział „Beskid” w Nowym Sączu - organizatora następujących finałów centralnych zapraszające na Sudecczyznę, w Beskid Sudecki, Gorce i Pieniny. Uczestniczący w uroczystości Kol. Wojciech Redziej-Sekretarz Generalny PTTK cieszył się z tego, że na takiej dużej imprezie wszystko przebiegało sprawnie i serdecznie. I to była ocena imprezy z którą zgadzali się chyba wszyscy.

Jednym z hasel Turnieju było 90-lecie powstania Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, gospodarzem był oddział, który za 2 lata będzie obchodził taki sam jubileusz. Atmosfera i treść Turnieju dobrze korespondowała z tradycjami poprzedników.

Andrzej Gordon

### Informacja o działalności Klubu Kolekcjonerów Krajoznawców „Chomik” przy Oddziale PTTK w Lublinie

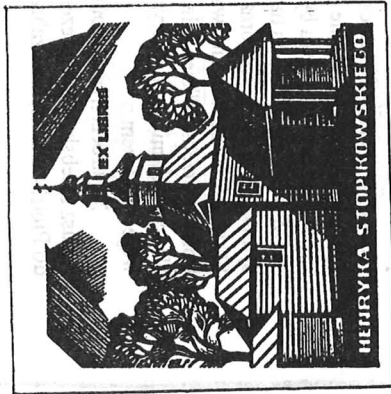
- W 1995 r. Klub „Chomik” zorganizował:
1. II Młodzieżową Wystawę Kolekcjonerską.
  2. XVII Ogólnopolską Wystawę i Giełdę Trofeów Turystycznych „Chomik - 95”.
  3. Poczyniono wiele przygotowań do sesji kolekcjonerskiej dot. pocztówki krajoznawczej.

Wymienione imprezy należy zaliczyć do udanych zarówno pod względem frekwencji jak również poziomu i tematyki ekspozycji.

#### Zamierzenia na 1996 rok

1. III Młodzieżowa Wystawa Kolekcjonerska - planuje się rozszerzenie zasięgu na region.
2. XVIII Ogólnopolska Wystawa i Giełda Trofeów Turystycznych „Chomik - 96” - planowany termin podczas CZAK-u.
3. Wspólnie z Lubelskim Klubem Kolekcjonerów zorganizowanie Sesji kolekcjonerskiej dot. pocztówki krajoznawczej.
4. Wystawa zbiorów - kolekcji kilku członków Klubu na 39 Ogólnopolskim Zlocie Przewodników Turystyki Pieszej - Kwidziń, 20-22 września 1996 roku.
5. Zorganizowanie spotkania z okazji 20-lecia istnienia Klubu „Chomik”
6. Propagowanie idei kolekcjonerstwa krajoznawczego w oddziałach PTTK regionu i szkół woj. lubelskiego.

Wojciech Kowalski



## WYDAWNICTWO PERSPEKTYWY PRESS

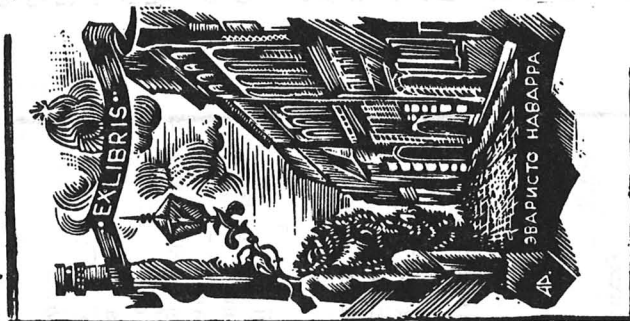
00-511 Warszawa  
ul. Nowogrodzka 31, Vp.  
tel./fax (0-22) 629 16 17  
tel. (0-22) 628 58 62

Perspektywy Press: Spółka z o.o. RHB 35638 Sąd Gospodarczy w Warszawie  
Konto: PBK SAI X OWarszawa Nr 370031 - 523091 - 136  
NIP 526-021-13-05

Wydawnictwo PERSPEKTYWY PRESS ma zaszczyt i przyjemność powiadomić Państwa, że ukazał się kolejny numer „Informatora Zakopiatńskiego - LATO '96”, poświęcony możliwościom letniego wypoczynku na Podhalu.

Pismo jest półrocznikiem wydawanym od 4 lat dwa razy w roku - na sezon letni i zimowy. „Informator Zakopiatński” adresowany jest do osób, które planują letni bądź zimowy wypoczynek pod Tatrami - lub też już wypoczywają na Podhalu.

Pismo - nakład 20 000 egz. - rozprowadzane jest w sieci sprzedaży na Podhalu (biura turystyczne, pensjonaty, księgarnie, kioski „Ruch”) oraz w biurach turystycznych i księgarniach w całej Polsce, a także w kioskach „Ruch” w Warszawie i województwach Polski centralnej. Dzięki tak zorganizowanemu systemowi dystrybucji „Informator Zakopiatński” spełnia zarówno rolę klasycznego poradnika ułatwiającego mieszkańcom Warszawy i innych miast Polski podjęcie decyzji o formie i miejscu spędzenia przez nich weekendów, ferii i urlopów - jak również jest to praktyczny i atrakcyjny przewodnik dla tych, którzy już na Podhalu przejechali.





WSPÓŁPRACA TOWARZYSTWA ZE ZWIĄZKIEM  
GMIN JURAJSKICH

Wyżyna Krakowsko-Częstochowska - obszar obejmujący 160 kilometrów od Krakowa do Wielunia - to jeden z najpiękniejszych zakątków w Polsce, o zróżnicowanym krajobrazie z malowniczymi ruinami zamków, osłupami, jaskiniami i bogatą, często unikalną roślinnością - cieszący się wielką popularnością wśród rzesz turystów.

Gminy z trzech województw: częstochowskiego /8/, katowickiego /8/, Krakowskiego /6/ położone na terenie Jury w 1991 roku powołały Związek Gmin Jurajskich.

W dniu 21 maj b.r. w Ogrodzieńcu, blisko miejsca, gdzie u Aleksandra Janowskiego narodziła się myśl o konieczności stworzenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego odbyło się spotkanie Zarządu Gmin Jurajskich z przedstawicielami Oddziałów PTTK w Będzinie Dąbrowie Górniczej, Olkuszu i Zawierciu. Nasze Towarzystwo reprezentowali:

- Kol. Edward Kudelski - Wiceprezes ZG PTTK;
- Kol. Aniela Szlomek - Kapituła Odznaczeń ZG PTTK;
- Kol. Andrzej Michalik - Prezes Fundacji PTTK Katowice;
- Kol. Janina Wacowska - Sekretarz Fundacji PTTK Katowice;
- Kol. Stanisław Góra - Oddział PTTK Będzin;
- Kol. Bogusław Hen - Oddział PTTK Dąbrowa Górnicza.

Prezes Zarządu Związku Gmin Jurajskich Pan Adam Markowski i Wiceprezes Pan Jarosław Ciszewski przedstawili zebrany cele i zadania Związku:

- Promocja turystyczna tego rejonu poprzez wydawnictwa /na wysokim europejskim poziomie/, uczestnictwo w targach turystycznych tak międzynarodowych jak i krajowych, pomoc dla inwestorów chcących wzbogacić bazę turystyczną, poprzez stwarzanie dogodnych warunków do inwestowania.

Ważnym zadaniem jest również integracja mieszkańców z tego terenu m.inn. poprzez tworzenie "agro-turystyki".

Aby zabezpieczyć liczne rzesze turystów odwiedzających Jurę - Związek Gmin wspomaga środkami finansowymi powstałe niedawno "Jurajskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe" w Podlesicach.

Związek udziela dużej pomocy finansowej PTTK na znakowanie szlaków turystycznych.

Ostatnio w Jurze zauważa się ogromny wzrost turystyki na rowerach górskich - aby pomóc turystom kolarzom, a równocześnie być w zgodności z zasadami ochrony przyrody po uzgodnieniach z Jurajskimi Parkami Krajobrazowymi i Ojcowskim Parkiem Narodowym - Związek Gmin Jurajskich wydał "Atlas Rowerowy Jury Krakowsko-Częstochowskiej" w skali 1 : 50 000 zawierający propozycje tras z opisami oraz 15 kolorowymi mapami.

Współpraca Zarządu z PTTK głównie Oddziałami Zagłębiowskimi w Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Olkuszu i Zawierciu trwa już od kilku lat. PTTK-owcy znakują, utrzymują szlaki turystyczne, tworzą sieć informacji turystycznej.

Aby przygotować fachową kadre przewodnicką Oddział PTTK im. Aleksandra Janowskiego w Zawierciu powołał za zgodą Komisji Przewodnickiej Zarządu Głównego PTTK w Warszawie "Regionalną Komisję Egzaminacyjno-Weryfikacyjną d/s Przewodnictwa dla Regionu Zagłębia", która ma bogate plany szkolenia kadry przewodnickiej. Już zorganizowała szkolenie dla 51 przewodników terenowych poszerzając ich uprawnienia na terenie Jury i umożliwiając zdobycie uprawnień "Przewodnika Jurajskiego" nadawanego przez Oddział PTTK w Częstochowie.

Na zakończenie spotkania w imieniu Zarządu Głównego PTTK w Warszawie - Wiceprezes ZG Kol. Edward Kudelski i członkini Kapituły Odznaczeń ZG Kol. Aniela Szlomek wręczyli dla Związku Gmin Jurajskich w Ogrodzieńcu i dla Burmistrza miasta Ogrodzieńca Pana Jarosława Ciszewskiego Medale PTTK - Za Pomoc i Współpracę.



Tytus Szlomek

INICJUJEMY POWSTANIE TOWARZYSTWA  
MIŁOŚNIKÓW SIKORZYNA

Sikorzyńno, to niewielka wieś kaszubska. Jej historia jest przede wszystkim związana z rodem Wybickich. Tu żył, pracował i prowadził wszechstronną działalność Józef Wybicki - twórca Mazurka Dąbrowskiego. Z czasów J. Wybickiego zachował się dworek rodowy. Niestety jest on w złym stanie technicznym. Wymaga natychmiastowego generalnego remontu. Jeżeli tak się nie stanie, w krótkim już czasie ulegnie całkowitemu zniszczeniu. Właściciel obiektu i resztek ciągle jeszcze okazałego parku podworskiego - Zarząd Główny Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdańsku nie jest w stanie ponieść kosztów niezbędnych prac ratunkowych. Konieczne jest więc natychmiastowe działanie i poszukiwanie pomocy z różnych innych kierunków i podejmowanie intensywnych działań społecznych. Z tych właśnie względów działacze Towarzystwa zorganizowali w Sikorzynie w miejscowej szkole w dniu 23 marca 1996 r. sesję popularno-naukową poświęconą historii i współczesności Sikorzyna. Referaty wygłosili: Edwin F. Kozłowski - kierownik Pracowni Krajoznawczej Regionalnego Ośrodka Programowego PTTK w Gdańsku - "Sikorzyńno miejsce rodowe Wybickich" i Czesław Skonka - redaktor naczelny kwartalnika "Pieśń Skrzydłata" - "Perspektywy rozwoju Sikorzyna, jako ważnego ośrodka kultury i turystyki".

W dalszej części sesji dzieci miejscowej szkoły odśpiewały kilkanaście piosenek w wersji polskiej i kaszubskiej, w tym także Hymn Narodowy i Hymn Kaszubski "Nigdy do zguby nie przyjdą Kaszuby...". Po występie zwiedzono dworek Wybickich i park podworski. Dworek wymaga natychmiastowych prac zabezpieczających, a park solidnego uporządkowania.

W interesującej dyskusji podkreślono, że talenty i pracowitość doprowadziły do sukcesów rodzinną Wybickich. Wystąpienia ogólnokrajowe wokół dotychczasowego działania powstałej Fundacji Sikorzyno, uznając ją za niedostateczną w kwestii ochrony dworku i popularyzacji historii dworu i rodu Wybickich.

Podczas obrad przedstawiono też zasady zdobywania Odznaki "Szlakami Mazurka Dąbrowskiego" ustanowionej przez Komisję Turystyki Pieszej ZG PTTK.

Obecni na sesji członkowie PTTK poddali inicjatywę powołania Towarzystwa Miłośników Sikorzyna. Ta propozycja przyjęta została entuzjastycznie. Powołano tymczasowy komitet założycielski. Niżej podpisany podjął się opracowania projektu Statutu Stowarzyszenia.

Sesja zgromadziła około 40 uczestników z różnych środowisk i wielu gości, w tym księdza dziekana ze Stężyicy, wójta Gminy Somonino, który także reprezentował Stowarzy-

szenie Kaszubsko-Pomorskie, jako wiceprezes Zarządu Głównego tego Stowarzyszenia.

Sesja była ważnym elementem przygotowań do ogólnopolskich obchodów 200-lecia narodzin Mazurka Dąbrowskiego /1797-1997/ i udziałem w konkursie Fundacji Kultury w Warszawie pod nazwą: "Małe ojczyzny - Sikorzy-no 1996".

Wiesław Karger



W dniu 25 maja 1996 r. w Szczecinie /ul. Jagiellońska 10/ została odsłonięta tablica pamiątkowa ku czci BOLESŁAWA CZWÓJDZIŃSKIEGO /27.V.1901 - 17.VII.1972/.

Powojenne życie od 1945 r. związał B. Czwojdzinski ze Szczecinem. Był autorem katalogu polskich nazw stacji kolejowych oraz mapy połączeń kolejowych /dla obszaru działania Polskich Kolei Państwowych w Szczecinie/, które zostały wydane już w marcu 1946 roku. Również w 1946 r. był inicjatorem powstania Oddziału PTK, którego został prezesem. Na swoim koncie ma założenie Domu Turysty w Szczecinie, pracę w Komisjach: Krajoznawczej, Historycznej, Ochrony Zabytków. Był również przewodnikiem i publicystą.

Materiały Jego autorstwa, często ilustrowane rysunkami lub mapkami publikowane były w "Kurierze Szczecińskim", w "Głosie Szczecińskim", a także w kolejowym czasopiśmie "Nowe Tory". Jest autorem mapy "Na szlakach turystycznych woj. szczecińskiego" /wyd. WOIT Szczecin 1966/ i broszury "Ginaczy Trzęsacz" /wyd. PTTK Szczecin 1959/. W 1960 roku został laureatem głównej nagrody konkursu "Kurierza Szczecińskiego" pod hasłem "Piszemy historię Szczecina" - za pracę pt. "Odniemczanie nazw".

Działalność społeczna B. Czwojdzinskiego spotkała się z dużym uznaniem władz centralnych PTTK - został odznaczony: Srebrnym Krzyżem Zasługi, odznaką "Zasłużony Działacz Turystyki", Złotą Honorową Odznaką PTTK i Medalem Aleksandra Janowskiego.

W uznaniu zasług dla miasta Szczecina w 1981 r. Miejska Rada Narodowa nadała jednej z ulic w Szczecinie - Płoni imię Bolesława Czwojdzinskiego.

Fundatorami odsłoniętej tablicy byli:  
- Wydział Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Miejskiego i Wojewódzkiego;  
- Zachodniopomorski Zarząd Gospodarki Turystycznej PTTK;  
- Oddział Szczeciński PTTK.  
Uroczystość prowadził, zapoznając z postacią B. Czwojdzinskiego, Antoni Adamczak przewodniczący Regionalnej Komisji Historii i Tradycji.

Odsłonięcia tablicy dokonali: Antonina /córka/ i Marek /wnuk/ Czwojdzinscy oraz dyr. Wyd. KFiT-Bogdan Krupa i prezes Oddz. Szczecińskiego PTTK - Jerzy Winsze. Tablicę poświęcił ks. Ireneusz Dębniński z parafii p.w. św. Jana Chrzyciela oraz ks. infułat Roman Kostynowicz. Ks. infułat będąc pionierem Szczecina wygłosił kilka refleksji na temat 50-lecia polskiego Szczecina.

W uroczystości brało udział kilkadziesiąt osób w tym licznie zebrana rodzina Czwojdzinskich /w imieniu rodziny głos zabrał - Bolesław Szargut/ oraz mieszkańcy okolicznych domów.

Uroczystość zakończono złożeniem kwiatów na grobie małżonków Czwojdzinskich /przewodników turystycznych/. Zaproszono również zainteresowanych na wieczornicę wspomnień i spotkanie z rodziną Czwojdzinskich do Pracowni Krajoznawczej w dniu 17.06.1996 roku.



## "NIE SIEDŹ W DOMU - CHODŹ Z NAMI"

Pomysł przyszedł przed dziesięciu laty. Jego twórcą był Jerzy Łatwiński - szereg znany zielonogórski działacz Towarzystwa. Chodziło o zainteresowanie mieszkańców Zielonej Góry i okolic własnym regionem, jego walorami turystyczno-krajoznawczymi, kontaktem z piękną przyrodą, a jednocześnie stworzenie warunków do aktywnego wypoczynku, do ruchu na świeżym powietrzu.

Pomysłodawca i współdziałająca z nim 10-cio osobowa grupa inicjatywna zdawali sobie dobrze sprawę jakie to warunki muszą być spełnione, aby osiągnąć zamierzone cele:  
1/ Wycieczka musi być łatwo dostępna, więc także tania;  
2/ Wycieczka musi być dobra, szczególnie organizacyjnie, aby nie zniechęcać uczestników;  
3/ Wycieczki muszą być częste, aż do systematyczności kalendarzowej /każda niedziela, czy święto/.

Wkrótce w miejscowej Gazecie Lubuskiej poczęły się pojawiać komunikaty pod tytułem "Nie siedź w domu - chodź z nami" głoszące, że

W niedzielę dnia... wycieczka piesza na trasie... km.... Zbiórka o godz.... w... z biletem do... Powrót około... Istnieje możliwość skrócenia trasy i powrotu o godz.... Wycieczkę prowadzi kol.... Warto zabrać posiłek na drogę /kiełbasę na ognisko/.

Tak ustawiona organizacja imprezy miała wiele dobrych stron. Nie wymagała wcześniejszych zgłoszeń, uczestnik mógł się zdecydować w ostatniej chwili. Od razu wiadomy był koszt /cena biletu/ imprezy i jej czas trwania. Nawet sformułowanie o możliwości skrócenia trasy przez poszczególnych uczestników było przyjmowane pozytywnie i zachęcało osoby powątpiewające o swych możliwościach fizycznych. Dla organizatorów imprezy mógł natomiast pojawić się kłopot, gdyby przyszło bardzo dużo osób. Ale na początku ten kłopot był jakby szytym marzeniem. Marzenie zostało po kilku latach zrealizowane, bo zdarzało się, że trzeba było przybyłych dzielić na dwie grupy, ale w tym czasie znalezienie drugiego przewodnika nie stanowiło już problemu.

Na samym początku natomiast troszczo no się o dwie zasadnicze sprawy:  
- pozyskanie odpowiedniej ilości dyspozycyjnych przewodników;  
- dotarcie z informacją o imprezie do możliwie szerokich kręgów.

Organizacyjnie natomiast postanowiono, że po pierwsze zapowiadana impreza odbyć się musi bez względu na pogodę i ilość ochotników i tego postanowienia dotrzymywano ściśle /najmniejsza ilość 5-ciu uczestników/ W dalszej części cyklu rozszerzono imprezy na każdą niedzielę i święto, a także na wolne soboty. Po drugie, obowiązywała zasada przyjmowania na wędrowkę wszystkich chętnych a w stosunku do prowadzących jedyne kryteria to umiejętności organizacyjne, znajomość regionu i kultura osobista. Nie pytano nawet o przynależność do PTTK, choć Towarzystwo firmowało imprezę. Z tych nie należących do PTTK przewodników duża część nie tylko wstąpiła do Oddziału, ale niektórzy posiadają dziś uprawnienia przewodników turystyki pieszej /13 osób/. Osiem osób do końca zachowało "status niezależnych", choć uczuciowo było związanych z grupą.

W miarę jak teren sięgał co raz to dalej od Zielonej Góry organizatorzy współdziałali ze środowiskami turystycznymi innych miast /Głogów, Krosno Odrzańskie, Lubsko, Nowa Sól, Zbąszyń, Żagań/. Między turystami zawiązywały się też miłe koleżeńskie więzy, a - zdarzało się - że niektórzy sympatycy cykli gościli u siebie uczestników wędrówki.

W ciągu 10 lat zorganizowano 1082 imprezy /średnio 2 w tygodniu/ o łącznej długości ponad 11300 km. z udziałem 21443 uczestników. Doskonalono formy organizacyjne. Były więc:

- 1/ wycieczki dłuższe ponad 14 km. przy średnim tempie marszu;
- 2/ spacery do 14 km. przy wolnym tempie marszu;
- 3/ wycieczki dla młodzieży najczęściej prowadzone przez młodych;
- 4/ "smerfuj z nami" - spacery dla dzieci /4-6 km./ z zabawami i konkursami, a było ich 58.

Wśród uczestników byli też bardzo wytrwali, wręcz rekordziści. W ponad 350 wycieczkach uczestniczyli: Sławek Juraszewski-Zbigniew Rajche /artysta-fotografik grupy/, Irena Rawska; w ponad 250 brali udział: Jerzy Łatwiński, Elżbieta Skrzypczyńska i Józef Stański.

Najczęściej grupy prowadzili: Jerzy Łatwiński /ponad 100/, Irena Rawska i Stanisław Sobczak /ponad 50/, Beata Musiałowska i Stanisław Spławski /ponad 40/.

Cała działalność cyklu dziesięcioletniego "Nie siedź w domu - chodź z nami" odbywała się całkowicie społecznie, bez jakiegokolwiek dotacji PTTK, czy innych źródeł. Stało się to możliwe dzięki społecznemu zaangażowaniu i zdolnościom organizacyjnym bardzo wielu osób, ale głównie i przede wszystkim dzięki postawie, chęciom i umiejętnościom Kolegi Jerzego Łatwińskiego.

Omawiany cykl skończył się, ale istnieje uzasadniona nadzieja, że w innym nieco kształcie organizacyjnym odrodzi się w nowych warunkach.

Ryszard Harajda



### ... JESZCZE O GEN. JÓZEFIE HALLERZE

W dniach 13 i 14 kwietnia 1996 r. w Cieszynie odbył się Zlot Przewodników Turystyki Pieszej PTTK województwa bielskobialskiego. Niezależnie od stałego programu tego typu imprezy zwiedzania miasta i okolicy, odbyła się sesja popularno-naukowa poświęcona gen. J. Hallerowi i wojnie polsko-czeskiej o Śląsk Cieszyński. Udział wzięli Ryszard Mazur - sekretarz Urzędu Miasta i jednocześnie prezes Zarządu Miejscowego Oddziału PTTK. Referaty wygłosili: Krzysztof Nowak - historyk: "Wojna polsko-czeska o Śląsk Cieszyński" i Florian Waligórski - przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Turystyki Pieszej w Bielsku-Białej: "Z dziejów rodu Hallerów".

Podczas sesji cytowano mniej znane fakty i wydarzenia związane z Hallerem. Zacytowano między innymi fragment listu Ewy Haller /siostry Józefa Hallera - przyp. W.K. do Magdaleny z Łęskich Haller /żony Cezarego Hallera - przyp. W.K./:

"sobota 1919

Dziś przyszedł list od Józia /gen. Hallera - przyp. W.K./, coraz bardziej boleje nad stratą "Cesia" /Cezary Haller, brat Józefa - przyp. W.K./.. Był w Lourds i ma nadzieję, że już ostatni list pisze z Pa-

ryża. Ojciec Święty przysłał mu sztandar dla wojska. Z jednej strony złoty krzyż, do którego są przywiązane liczne odpusty i Biały Orzeł, z drugiej strony Matka Boska Częstochowska. Napisał też Ojciec Św. własnoręcznie list po łacinie, w którym prosi, by wojsko polskie śpiewało jak ongiś Bogurodzica."

Innym mało znanym wydarzeniem jest pobyt gen. J. Hallera w Stanach Zjednoczonych. Ilustrowany Kurier Codzienny z 8 czerwca 1934 r. zamieścił informację pod tytułem "Generał Haller wodzem Indian szczerpu Irokezów." Warto zacytować fragment tej wzmianki:

"... W czasie podróży gen. J. Hallera po Ameryce w mieście Syrakuzy odbyła się nader miła i ciekawa uroczystość adoptowania polskiego generała przez szczerp Indian Onondoga, Indian zamieszkujących pobliski rezerwat, wręczono generałowi odpowiednio emblematy wojska z fantastycznym nakryciem głowy złożonym z orlich piór i nadano mu imię Ga-A Go-We, co znaczy Sławny Syn. Na zakończenie uroczystości wódz Indian wygłosił przemówienie w języku Irokezów sławiając zasługi generała."

Podczas sesji cytowano wiele jeszcze innych epizodów z życia rodu Hallerów, a w szczególności gen. J. Hallera. Może wreszcie ta wspaniała postać przedstawiona będzie we właściwym świetle i zostanie w pełni doceniana i uznana.

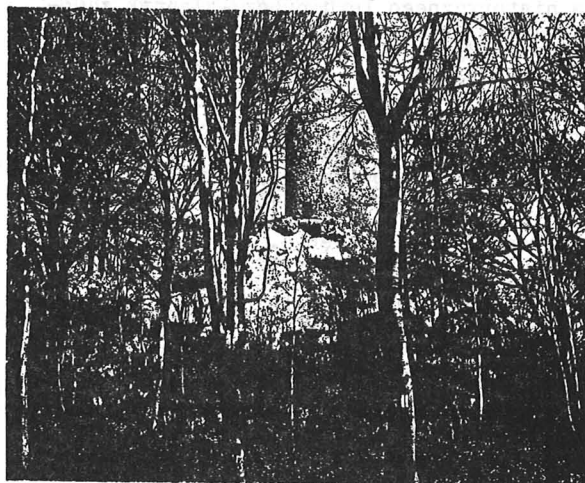
Wiesław Karger



REGIONALNA PRACOWNIA  
KRAJOZNAWCZA PTTK  
KATOWICE 1995



## INWENTARYZACJA KRAJOZNAWCZA WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO ZESZYT 16



# MIASTO I GMINA PILICA



TURYSTYKA I KRAJOZNAWSTWO NA RZECZ  
SZKOLENIA I WYCHOWANIA

Wojskowe Koło PTTK "Globtroter" przy 12 kołobrzesckim p.z. w Gorzowie Wlkp., którego prezesem jest kpt. Kazimierz Ruszczak należy do wyróżniających się wśród kół Krośnieńskiego Oddziału PTTK w zakresie stosowanych form wychowawczo-poznawczo-rekreacyjnych dla swych członków, głównie spośród słuchaczy Ośrodka Szkolenia Kierowców. - Są nimi wycieczki piesze po najbliższej okolicy, rejsy, rajdy i podróże do interesujących pod względem historycznym, kulturowym, przyrodniczym czy patriotyczno-religijnym rejonów Ziemi Gorzowskiej, a także różnorodne konkursy i zabawy pozwalające poznać region pełnienia służby wojskowej.

Tradycyjnie już inauguracja kalendarza imprez rozpoczyna się 18 marca w dniu Święta Pułku podróżą historyczno-krajoznawczą zorganizowaną pod patronatem d-cy pułku ppłk. Marka Drozda. W tegorocznej podróży historyczno-turystycznej, której trasa wiodła tzw. Rejonem Pamięci Narodowej - tj. miejscami upamiętnionymi walką wojów Mieszka I i oddziałów 1 Armii WP. Wzięło w niej udział 35 żołnierzy, którzy do autokaru udali się wprost z uroczystej zbiórki zorganizowanej z okazji Święta Pułku.

Trasa podróży wiodła przez Pszczelnik - miejscowość, w której zginęli litewscy lotnicy Dariusz i Girenas - to bohaterowie historycznego lotu przez Atlantyk z Nowego Jorku do Kowna w 1933 r., Myślubórz, Chojnę - słynne z neogotyckiej 95 m. wieży, leśnostepowy rezerwat przyrody "Bielinek" otoczone pełnym wieniec średniowiecznych murów obronnych, Trzciańsko-Zdrój oraz Nadodrzańskim Rejonem Pamięci Narodowej - Cedynia, Siekierki, Gozdowice. Ostatni etap podróży to Mieszkowice, w których przebywał w/g legendy Mieszko I wizytując nadodrzańskie grody obronne i będące własnością Zakonu Templariuszy - Dębno.

W Myśluborzu uczestnicy podróży spotkali się w miejscowej harcówce z harcerzami i komendą ZHP im. Bohaterów Akcji Pod Arsenalem, wysłuchali wspólnie wspomnień o walkach pod Monte Cassino przedstawionej przez uczestnika tamtych wydarzeń - Kazimierza Wysockiego.

Przedstawiciele Zarządu Koła kpt. Kazimierz Ruszczak i chor. Mariusz Głowacki omówili z komendą myśluborskiego hufca druhami: harcmistrzem Tadeuszem Hryniewieckim

i podharcmistrzem Krzysztofem Kalickim plany i możliwości organizacji wycieczek w oparciu o bazę tamtejszego hufca ZHP.

W drodze powrotnej do jednostki uczestnicy podróży już planowali kolejną z pewnością równie atrakcyjną imprezę krajoznawczo-rekreacyjną dla siebie i swych kolegów.

PRZEDRUKI



NOWA

# TRYBUNA OPOLSKA

W Opawie spotkali się sympatycy krajoznawstwa

## Bez granic

Historia pogranicza czesko-polskiego była tematem IX Śląskiego Sympozjum Krajoznawców, które odbyło się w miniony weekend w Opawie. Opolską grupą instruktorów i przewodników kierował dr Leon Korc, przewodniczący Regionalnej Komisji Krajoznawczej PTTK.

Dwudniowe sympozjum podzielone było na dzień czeski i polski. W czasie kilkugodzinnych wykładów przypomniano dzieje ludności i władz pogranicza. Szczególną uwagę zwrócili gospodarze na okres po 1945 roku. Dr Marta Medkova z Czeskiego Uniwersytetu w Opawie mówiła o braku zaufania ówczesnych władz komunistycznych do miejscowej ludności.

- Narodowość na ziemiach czeskiego pogranicza była zróżnicowana. Dlatego też do 1947 roku po czeskiej stronie rządu sprawowała państwo komisja, której członkami nie byli autochtoni. Na mieszkańców, którzy nie posiadali wtedy obywatelstwa czeskiego, wywierano presję, by je przyjęli. Akcja ta trwała do 1953 r., rozprzeżenie nastąpiło po śmierci Stalina - powiedziała dr Medkova.

W przerwie prelekcji można było obejrzeć wystawę znaczków (odznak) turystyczno-krajoznawczych Henryka Pacieja (przewodnika z Opola) zatytułowaną "Co Polak nosi w klapie". Ze względu jednak na dużą objętość całej kolekcji eksponowano tylko kilka plansz tematycznych: "Godło Polski", "Mapa Polski", "Nocne wędrowanie", "Wędrowki w słońcu", "Góra św. Anny", "Mikołaj Kopernik". Przedstawiono także polskie książki poświęcone historii i kulturze Śląska.

Jeden z prelegentów - dr Tomas Grim - w swoim wystąpieniu mówił o przyszłości.

- Wzajemne stosunki pomiędzy ludnością mieszkającą po obu stronach granicy powinny teraz polegać przede wszystkim na wymianie doświadczeń w dziedzinie krajoznawstwa, a także zacieśnianiu stosunków nie tylko na tej płaszczyźnie. Jeżeli były jakieś problemy i niedomówienia, to należy o nich zapomnieć - powiedział dr Grim.

Po południu polskim gościom pokazano zabytkowe obiekty Opawy i okolic. Największe zainteresowanie wzbudził zwiedzany zamek Lichnowskich w Hredu nad Morawią, gdzie, jak mówi historia, spotkał się Mieszko z Dąbrówką.

Dzień polski otworzył dr hab. med. Antoni Jarecko z Krakowa, który opowiadał o ks. biskupie Józefie Marcinie Nathanie, założycielu zakładu leczniczego w Branicach. Interesujące było też wystąpienie dr Ryszarda Kincela z muzeum raciborskiego, który mówił o raciborskiej księdze bednarzy, kołodziejów i stelmachów z XVII w.

Na sympozjum nie dopisali naukowcy z Opolszczyzny. Honor Uniwersytetu Opolskiego ratował prof. Bogusław Wyderka występując już po stronie polskiej, we wsi Owsiszce, który mówił o gwarach laskich. Całość zakończyła wystawa malarstwa Barbary Kaszy zatytułowana "Pejzaż pogranicza".

KRZYSZTOF ZAWADZKI



**Regulamin III edycji konkursu  
o HONOROWĄ NAGRODĘ „KOS '96”  
dla autorów najlepszych materiałów prasowych, radiowych, telewizyjnych  
i multimedialnych promujących polską turystykę**

**I. Organizatorzy**

Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki przy współdziale Polskiej Agencji Promocji Turystyki.

**II. Rada Programowa**

1. Radę Programową tworzą przedstawiciele organizatorów.
2. Rada Programowa określa coroczne kategorie, w których przyznawane będą nagrody KOSA.
3. Rada Programowa powołuje Jury Konkursu i interpretuje regulamin. Jury ocenia przedłożone propozycje i przyznaje nagrody.
4. Rada Programowa zatwierdza wzór plastyczny nagrody oraz dyplomu.

**III. Czas trwania konkursu**

1. Konkurs ma charakter stały, a rozstrzygany jest w edycjach rocznych.
2. Termin przedłożenia propozycji do nagród w III edycji konkursu upływa 31 grudnia 1996 r.
3. Oficjalne ogłoszenie wyników odbędzie się do końca lutego 1997 r.

**IV. Warunki uczestnictwa**

1. Przedmiotem oceny są pozycje zgłoszone w trybie przewidzianym niniejszym regulaminem, opublikowane, ogłoszone lub wyemitowane w 1996 roku.
2. Za 1996 rok nagrody KOSA przyznawane będą w czterech kategoriach:
  - za publikacje prasowe,
  - audycje radiowe,
  - programy telewizyjne,
  - techniki multimedialne.
3. W konkursie mogą brać udział wszystkie osoby publikujące, ogłaszające, emitujące i wykonujące swoje artykuły, audycje, programy i inne materiały poświęcone promocji turystyki w Polsce.
4. Prawo zgłoszenia kandydatów przysługuje samym autorom oraz za ich pisemną zgodą: redakcjom i agencjom prasowym, wydawcom, firmom promocyjnym, rozgłośniom radiowym, stacjom telewizyjnym, stowarzyszeniom dziennikarzy i filmowców, producentom i dystrybutorom nośników multimedialnych, organizatorom konkursu, Polskiej Izbie Turystyki i izmom regionalnym.
5. Każdy zgłaszający ma prawo zgłoszenia jednego kandydata w każdej z kategorii wymienionych w pkt. 2. Zgłoszenie, oprócz karty stanowiącej załącznik do regulaminu powinno obejmować oryginał lub ksero publikacji, taśmę magnetofonową nagrania radiowego, taśmę magnetowidową z danym programem TV lub inny nośnik multimedialny (kasetę video z prezentowanym filmem, CD-ROM, itp.).

**V. Nagrody**

1. Na podstawie niniejszego regulaminu oraz zgłoszeń nagrody KOSA przyznaje Jury Konkursu – nie więcej niż trzy w każdej kategorii.
2. Oprócz honorowych nagród-statuetek KOSA, mogą być przyznane specjalne nagrody, zgłoszone przez sponsorów radzie programowej. Nagrody te stanowią dodatkowe wyróżnienie laureatów nagrody KOSA.

**VI. Postanowienia końcowe**

1. Organizatorzy opublikują wyniki konkursu w środkach masowego przekazu.
2. Poza zgłoszeniami (karta zgłoszenia) nadesłane materiały, na życzenie składających podlegają zwrotowi do 31 marca 1997 r. – z wyłączeniem pozycji nagrodzonych.
3. Sekretariat Konkursu, pod adresem którego należy przesłać zgłoszenia, znajduje się w Polskiej Agencji Promocji Turystyki, ul. Mazowiecka 9; 00-052 Warszawa, tel. (0-22) 26-62-09, fax (0-22) 26-62-04.
4. Dokumentacja konkursu (protokoły) zostanie zabezpieczona przez PAPT.



Wypełnia Sekretariat Konkursu

nr zgłoszenia.....data wpływu.....

**Konkurs  
o HONOROWĄ NAGRODĘ „KOS '96”  
dla autorów najlepszych materiałów prasowych, radiowych, telewizyjnych  
i multimedialnych promujących polską turystykę**

**KARTA ZGŁOSZENIA**

**Nazwa, adres, telefon osoby, bądź instytucji zgłaszającej:**

.....

**Kategoria nagród**

**(1. artykuł prasowy, 2. audycja radiowa, 3. program telewizyjny, 4. techniki multimedialne):**

.....

.....

**Kandydatura**

**Nazwisko** .....

**Imię** .....

**Adres** .....

**Telefon** .....

**Wykaz załączonych prac (max 3)**

wraz z krótkim opisem np. nazwa pisma, rozgłośni, stacji TV; data publikacji lub emisji.

**1.** .....

.....

.....

**2.** .....

.....

.....

**3.** .....

.....

.....

.....

**Data**.....

Podpis autora lub podpis  
i pieczęć instytucji zgłaszającej

Proszę o zwrot/rezygnację ze zwrotu załączonych materiałów

**30** Jeśli zgłaszającym jest sam autor, to do tej karty należy dołączyć pisemną zgodę autora na udział w konkursie.





**Regulamin III edycji konkursu  
o HONOROWĄ NAGRODĘ „PRZEBIŚNIEG '96”  
za najciekawsze inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce**

**I. Organizatorzy**

Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki przy współudziale Polskiej Agencji Promocji Turystyki i Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki.

**II. Rada Programowa**

1. Radę Programową tworzą przedstawiciele organizatorów, redakcji „Poznaj Swój Kraj”, „Rynku Turystycznego” i „Tour-Expressu”.
2. Rada Programowa powołuje Jury i interpretuje regulamin. Jury ocenia przedstawione inicjatywy i przyznaje nagrody.
3. Rada Programowa zatwierdza wzór plastyczny nagrody oraz dyplomu.

**III. Czas trwania konkursu**

1. Konkurs ma charakter stały, a rozstrzygany jest w edycjach rocznych.
2. Przedmiotem oceny są inicjatywy zgłoszone w trybie przewidzianym niniejszym regulaminem, a zrealizowane w 1996 r.
3. Termin nadsyłania zgłoszeń w III edycji konkursu upływa 31 grudnia 1996 r.
4. Oficjalne ogłoszenie wyników odbędzie się w terminie do końca lutego 1997 r.

**IV. Warunki uczestnictwa**

1. W Konkursie ocenia się najciekawsze inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce.
2. Prawo zgłaszania kandydatur, oprócz samych zainteresowanych, przysługuje organom samorządu terytorialnego, organom administracji państwowej, izmom gospodarczym, stowarzyszeniom turystycznym, redakcjom, rozgłośniom radiowym i stacjom telewizyjnym i organizatorom Konkursu.
3. Zgłaszający ma prawo zgłoszenia jednej kandydatury w każdej kategorii wymienionej w p. 4. Zgłoszenie powinno być zgodne z kartą stanowiącą załącznik do regulaminu.
4. Za rok 1996 honorowe nagrody PRZEBIŚNIEGU przyznawane będą za najciekawsze zrealizowane i wdrażane inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce, a w szczególności w zakresie regionalnych propozycji turystycznych, w tym promocji regionów z uwzględnieniem działań wspólnych, targów turystycznych i pamiątki turystycznej; turystyki przyjazdowej, w tym przygranicznej; turystyki przyrodniczej i agroturystyki; turystyki aktywnej; turystyki dzieci i młodzieży; kształcenia, doksztalcania; inwestycji turystycznych; rozwiązań w dziedzinie transportu turystycznego; programów informatycznych i innych.

**V. Nagrody**

1. Na podstawie niniejszego regulaminu oraz zgłoszeń Jury przyznaje według własnego uznania Nagrody Honorowe „PRZEBIŚNIEG '96”.
2. Nagrody przyznaje się twórcom inicjatyw, ujmując ich nazwiska lub nazwy na specjalnych dyplomach.
3. Oprócz nagród honorowych mogą być przyznane nagrody specjalne.

**VI. Postanowienia końcowe**

1. Organizatorzy opublikują wyniki i informacje o przebiegu konkursu w środkach masowego przekazu.
2. Sekretariat Konkursu, pod adresem którego należy przesłać zgłoszenia, znajduje się w Polskiej Agencji Promocji Turystyki, ul. Mazowiecka 9; 00-052 Warszawa, tel. (0-22) 26-65-39, fax (0-22) 26-62-04.
3. Dokumentacja konkursu zostanie zabezpieczona przez PAPT.



Wypełnia Sekretariat Konkursu

nr zgłoszenia.....data wpływu.....

**III edycja Konkursu  
o HONOROWĄ NAGRODĘ „PRZEBIŚNIEG '96”  
na najciekawsze zrealizowane inicjatywy  
kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce**

**KARTA ZGŁOSZENIA**

**Nazwa, adres, telefon, fax instytucji zgłaszającej**

.....

**Inicjatywa zgłaszana do nagrody**

.....  
.....  
.....

**Inicjatorzy i realizatorzy przedsięwzięcia**

(imiona, nazwiska, nazwy instytucji, adres, telefon, fax)

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**Ocena użyteczności m.in. relacji nakładów (kosztów) do efektów**

.....  
.....  
.....  
.....

**Data**.....

Pieczęć instytucji zgłaszającej  
Pieczęćka imienna i podpis przedstawiciela

**32** *UWAGA: Do karty zgłoszenia należy dołączyć uzasadnienie kandydatury, wskazane jest dołączenie innych materiałów, w tym pamiątek, folderów, które przechodzą na rzecz organizatorów.*





Zarząd Oddziału PTTK  
(wszystkie)

Komisja Opieki nad Zabytkami Zarządu Głównego PTTK wspólnie z Ministerstwem Kultury i Sztuki organizuje w dniach 6-8 września 1996 r.

Ogólnopolski Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków i Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków na terenie woj. sieradzkiego (Załęcze Wielkie) zjazd poświęcony będzie ochronie krajobrazu kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem parków podworskich.

Planowane są referaty programowe ze strony: Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK, Ministerstwa Kultury i Sztuki, Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, Wojewody Sieradzkiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Sieradzu, pracowników naukowych Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego oraz komunikaty ze strony uczestników Zjazdu.

W programie turystyczno-krajoznawczym przewidziane są objazdy konserwatorskie do zespołów dworsko-parkowych na terenie woj. sieradzkiego oraz zwiedzanie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.

W związku z tym zwracamy się z prośbą o wytypowanie kandydata - społecznego opiekuna zabytków reprezentującego teren działania Waszego Oddziału do uczestnictwa w Zjeździe oraz wypełnienie załączonej karty zgłoszenia i przesłanie jej na adres organizatorów.

Organizatorzy pokrywają wszystkie koszty uczestnictwa w Zjeździe poza kosztami przejazdu oraz wpisowym wynoszącym 20,00 zł. Jednocześnie informujemy, że w bieżącym numerze „Informacji” ZG PTTK podany jest błędnie adres organizatora Zjazdu i tym samym adres na który należy nadsyłać zgłoszenia. Winien on brzmieć: Kolega Eugeniusz Milczarski, Zarząd Oddziału PTTK w Sieradzu, ul. Polna 27, tel. (043) 22 62 20.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Zjeździe

Z turystycznymi pozdrowieniami

Przewodniczący Komisji

Opieki nad Zabytkami ZG PTTK

(-) Franciszek MIDURA

Warszawa, maj 1996 r.



## KARTA ZGŁOSZENIA

kandydata na Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków i Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków, Załęcze Wielkie, 6-8 września 1996r.

Imię i nazwisko.....  
Adres, tel.....  
Data i m-ce urodzenia.....  
Przynależność do PTTK od roku..... obecnie Oddział PTTK w.....  
Pełnione funkcje w PTTK.....  
.....  
.....  
Planowany temat wystąpienia.....  
.....  
.....

Rezerwuję nocleg z 6/7 września 1996r i z 7/8 września 1996r

Zgłaszam udział w objeździe szkoleniowym w dniu 7 września 1996r.

Istnieje możliwość skorzystania z autokaru na trasie Sieradz -Załęcze Wlk - Sieradz.  
/uczestnicy zakwalifikowani otrzymają szczegółową informację/

Uwaga: niepotrzebne skreślić

Oddział PTTK

Podpis uczestnika

/pieczętka, podpis/  
.....

Kartę zgłoszenia należy przelać na podany poniżej adres organizatorów w terminie najpóźniej do końca czerwca 1996r. Do końca lipca br. osoby zakwalifikowane na Zjazd otrzymają na adres domowy potwierdzenie wraz z zaproszeniem, szczegółowym programem i komunikatem organizacyjnym. Informujemy jednocześnie, że wszystkie osoby które zgłosiły chęć udziału w Zjeździe a nie zostały zakwalifikowane otrzymają tekst referatów zjazdowych. Ewentualne zmiany wynikłe już po wysłaniu karty zgłoszenia prosimy uzgadniać z Oddziałem PTTK w Sieradzu.

Adres organizatorów:

Kolega Eugeniusz Milczarski  
Zarząd Oddziału PTTK w Sieradzu  
ul. Polna 27, tel. (043) 22 62 20



Podsumowanie konkursu "Turystyka dla Osób Niepełnosprawnych" odbyło się 19.XII.1995 r.. Uroczystość tę zaszczyli przedstawiciele władz ZG PTTK, UKFiT - z wiceprzewodniczącym p. Robertem Kępińskim na czele, przedstawiciele Polskiego Związku Głuchych oraz członkowie Rady ds. Turystyki ON ZG PTTK oraz Zarządu Głównego.

Przedstawiciele władz wręczyli przyznane przez jury konkursu nagrody i wyróżnienia.

Trzy równorzędne nagrody po 1.000 zł oraz puchary otrzymali:

- Rada ds. TON przy ZO PTTK w Jarocinie puchar prezesa ZG PTTK;
- Koło PTTK nr 92 przy ZO PRERiJ Warszawa Mokotów - puchar prezesa UKFiT;
- Koło PTTK "Bartek" przy PZG w Radomiu - puchar rektora AWF w Krakowie.

Przedstawicielom trzech ww. jednostek, za ich wkład pracy w działalność na rzecz ON, przyznano indywidualnie nagrody książkowe. Byli to:

- Kol. Stefan Bujanowicz - przewodniczący Rady ds. TON przy ZO PTTK w Jarocinie
- Kol. Stanisława Michałak - prezes koła PTTK nr 92 przy ZO PZERiJ Warszawa - Mokotów,
- kol. Ryszard Nowak - prezes koła PTTK "Bartek" przy PZG w Radomiu.

Na konkurs wpłynęło 31 prac najwięcej z jednostek Polskiego Związku Głuchych - 15, ze środowiska emerytów - 7 prac, z oddziałów PTTK - 6, zaś z ogniw Towarzystwa Walki z Kalectwem - trzy prace.

Poza najlepszymi ww. pracami, jury wyróżniło nagrodami książkowymi następujące osoby:

1. Halinę Bolechowską - przewodniczącą koła nr 18 PZRRiJ przy Spółdzielni Inwalidów "Świt" w Warszawie,
2. Antoniego Szczucińskiego - z Klubu Turystycznego Inwalidów Wzroku "Smerk" w Bielsku Białej,
3. Józefa Patkiewicza - przewodniczącego Rady ds. TON PTTK Wrocław Śródmieście,
4. Marię Staniów - przewodniczącą Rady ds. TON przy ZO PTTK w Legnicy,
5. Jerzego Hebdę z ZO PZG w Tarnowie,
6. Karola Dykierta - opiekuna SKKT nr 37 przy Zakładzie Rehabilitacji Zawodowej Inwalidów we Wrocławiu,
7. Andrzeja Stecewicza - prezesa Koła Młodzieżowego TWK przy Ośrodku Szkolno Wychowawczym dla Dzieci Niepełnosprawnych w Policach,
8. Janusza Szczecińskiego - prezesa ZO PRERiJ Warszawa - Mokotów,
9. Krystynę Olszewską - z ZO Miejskiego PRERiJ w Kłobucku.

Poza tym wszystkie z ww. wyróżnionych i nagrodzonych jednostek otrzymały dyplomy Zarządu Głównego PTTK.

W czasie dyskusji podkreślono rolę turystyki w rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz krajoznawstwa w rozwoju ich osobowości i możliwości poznawania kraju.

Konkurs postanowiono kontynuować.

Zapraszamy do drugiej edycji konkursu, którego regulamin ogłoszono w 1 numerze "Informacji ZG PTTK".





JADWIGA SIEDLECKA

## JASTARNIA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Jastarnia w upalne, letnie popołudnie. Przyzwyczajeni do potykania się o każdą wystającą płytę chodnikową, do zapadania sił w jezdnię z wysokiego na 20 cm krawężnika nasze warszawskie nogi nie chodzą, lecz płyną. Ów chodnik ciągnie się przez całą Jastarnię, łagodnie obniża się do poziomu jezdni na każdym przejściu dla pieszych. Większość punktów małej gastronomii usytuowanych jest na głównej ulicy i przylegających do niej bocznych uliczkach. Urządziły one podjazdy w taki sposób, aby turysta - głównie rodziny z małymi dziećmi, w wózkach, a także niepełnosprawni na wózkach inwalidzkich, licznie odwiedzający Jastarnię, dzieci przebywające na koloniach leczniczych bądź indywidualnie, nie musieli zapadać się w piach zaraz po zejściu z chodnika. Dotarcie wózkiem do większości mini-barów, sklepów i smaźalni ryb nie sprawia więc żadnych kłopotów.

Jeśli wybierzesz się kiedyś, turysto niepełnosprawny na urlop do Jastarni, to wysiadając z pociągu na dworcu PKP znajdziesz tam przystosowaną do wjazdu wózkami toaletę (taka sama jest na dworcu PKP w pobliskiej Juracie) i bez problemów opuścisz dworzec, cofając się kilkadziesiąt metrów w kierunku, skąd przyjechałeś. Główne wejście na dworzec ma niestety kilka schodków do pokonania.

Gdybyś chciał udać się na plażę nad otwartym morzem (na plażę nad Zatoką trudno się dostać ze względu na piasek), musisz przekroczyć tory kolejowe. Przy ul. Bałtyckiej z obu stron przejścia wybudowano podjazdy dla wózków. Przy innych przejściach trzeba pokonać 1-2 stopnie. Niestety, utwardzona droga wiedzie tylko do wydm, dalej trzeba brnąć w piasek. Najłatwiej dostać się drogą prowadzącą od kościoła przez las do tzw. Retenzbud - budynków dawnej ratowniczej stacji brzegowej, w której mieści się obecnie kawiarnia z tarasem widokowym. W okolicy Jastarni nie brakuje szlaków turystycznych dostępnych dla osób na wózkach. Są to dobrze utrzymane ścieżki w sosnowym lesie.

Do kina, gdzie repertuar jest naprawdę urozmaicony dostać się można bocznym wejściem (2 schodki). W letnie upały kino jest jedynym chłodnym miejscem w Jastarni.

Nie wolno natomiast chorować, ponieważ ośrodek zdrowia, wybudowany specjalnie z przeznaczeniem na ten cel, ma chyba ze trzy metry stromych schodów. Wózkami nie wjedzie się także do apteki.

Bez barier architektonicznych jest kilka sklepów, namiot cyrkowy przy bosmanacie portu, pełniący funkcję baru i centrum imprez kulturalnych, bez barier jest także nowa poczta przy ul. Stelmaszczyka.

Oryginalne piękno wnętrza kościoła z amboną w kształcie łodzi rybackiej można podziwiać, pokonując 2, niestety wysokie schodki przy bocznym wejściu. Bez barier można poruszać się po terenie portu rybackiego nad Zatoką, skąd we wtorki i w soboty wyrusza w rejs do Gdyni i z powrotem statek wycieczkowy. Koszt przejazdu w obie strony wynosił latem 1995r. 15 zł dla osoby dorosłej, bilet ulgowy zaś 11 zł. Wózek zmieści się z powodzeniem w jednym z przejść. Szkoda, że jedna z głównych atrakcji turystycznych Gdyni, Muzeum Oceanograficzne z fantastycznymi zbiorami jest niedostępne dla osób poruszających się na wózkach z powodu makabrycznej ilości stopni. Ci, którzy będą przebywać w okolicy Władysławowa mogą popłynąć w rejs statkiem pasażerskim "Maria II", który cumuje w porcie Władysławowo. Wycieczki organizowane są codziennie. Niepełnosprawni za bilety nie płacą.

Informacji na temat zakwaterowania osób niepełnosprawnych w Jastarni udziela Biuro Wczasów "EL-TUR", ul. Ks. Sychty 114, 84-140 Jastarnia; tel/fax: (058) 752-178. Nocleg w kwaterekach prywatnych, bo tylko takimi dysponuje biuro, kosztuje w 1996r. od 20 zł. Za wyżywienie trzeba dodatkowo zapłacić.

•TACY SAMI.



Rada ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych przy Zarządzie Oddziału PTTK w Legnicy informuje, iż wspólnie z Dyrekcją Parku Krajobrazowego "Chełmy" przygotowuje w tymże Parku tereny rekreacyjne dla niepełnosprawnych. Aktualnie w pobliżu Muchowa, w atrakcyjnym krajobrazowo lesie jest wyznaczona utwardzona trasa dla poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Na trasie tej jest urządzone miejsce do biwakowania: zadaszona wiata, miejsce na ognisko oraz ławy do odpoczynku. Podobna trasa wyznaczana jest w "Wąwozie Myśliborskim".

W planie są też inne tereny do zagospodarowania turystycznego pod kątem przydatności dla niepełnosprawnych.

Chcielibyśmy tereny te wyposażyć w urządzenia rekreacyjno-sportowe do wykorzystania dla różnych rodzajów upośledzeń.

W związku z powyższym prosimy uprzejmie o przesłanie na nasz adres odpowiednich propozycji urządzenia takich tras, względnie wskazanie dostępnych źródeł, z których moglibyśmy zaczerpnąć odpowiednich informacji na ten temat.

Maria Staniów



#### PRACE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W dniu 1 marca 1996 r. z inicjatywy PTTK-Oddział Ziemi Elbląskiej odbyło się spotkanie w sprawie obchodów Europejskiego Tygodnia Walki o Równe Prawa oraz Protestu Przeciw Dyskryminacji Osób Niepełnosprawnych. W spotkaniu tym udział wzięło wiele ośrodków wychowawczych, ośrodków kultury, stowarzyszeń. Obrady prowadził konsultant osób niepełnosprawnych, który przedstawił ideę Tygodnia Protestu zapoczątkowanego w 1992 roku, jako międzynarodową akcję w Europejskiej Sieci Ruchu INDEPENDENT LIVING.

Formuła Tygodnia to prezentacje pracy stowarzyszeń oraz placówek oświatowych, rehabilitacyjnych, domów pomocy społecznych, PTTK oraz innych jednostek działających na rzecz niepełnosprawnych, a także propagowanie idei integracji oraz działań świadczących społeczeństwu wszelkiego rodzaju bariery.

Działania te obejmują: wystawy, aukcje koncertów, konkursy, imprezy sportowe, rekreacyjne i turystyczne /rajdy, zloty, zjazdy/ jazda konna. W programie uwzględniono też elementy edukacyjne /konferencje, seminaria, debaty, sesje/. W programie uwzględniono także propozycje haseł tygodnia osób niepełnosprawnych: "Przyjazny Elbląg", "Ja chcę i mogę", "Podajmy sobie ręce".

2 maja 1996 r. odbyło się drugie spotkanie, które miało na celu uszczegółowienie terminów i charakteru imprez oraz zgłoszenie organizatorów przedsięwzięć, takich jak:

- wystawa prac plastycznych /malarstwo, ceramika, wikliniarstwo/ podopiecznych domów pomocy społecznej z woj. elbląskiego w sali wystawienniczej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej;
- wystawa prac metodycznych, czasopism i książek pod tytułem:

"Jak pomagać dzieciom z niesprawnościami", czas trwania lipiec-sierpień 1996 r. w Ośrodku Czytelnictwa Niepełnosprawnych;

- finał konkursu "Moje fascynacje czytelnicze" Polski Związek Niewidomych, Wojewódzka Biblioteka Publiczna;
- otwarty miting sportowy - organizator Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- festyn rekreacyjno-turystyczny "W krainie Neptuna", organizator Przedszkole Specjalne Nr 1, ZHP i PTTK - Oddział Ziemi Elbląskiej;

- rajd turystyczny w Bażantarni Elbląskiej, organizator Oddział PTTK Ziemi Elbląskiej;

- impreza rekreacyjno-sportowa - "Podajmy sobie ręce", Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2;

- seminarium połączone z wizytą przedstawicieli Krajowej Rady Osób Niepełnosprawnych w Elblągu;

- muzyczna impreza integracyjna "Spotkanie z Panią Muzyką";

- występ Teatru MONSTEO ze Szwecji;

- warsztaty teatralne prowadzone przez Teatr Integracyjny z Gdańska zakończone happeningami integracyjnymi;

- występ Fundacji Sztuki Pantomima Olsztyńska;

- imprezy sportowe, rekreacyjne, turystyczne, festyny na terenach domów pomocy społecznej z terenu woj. elbląskiego;

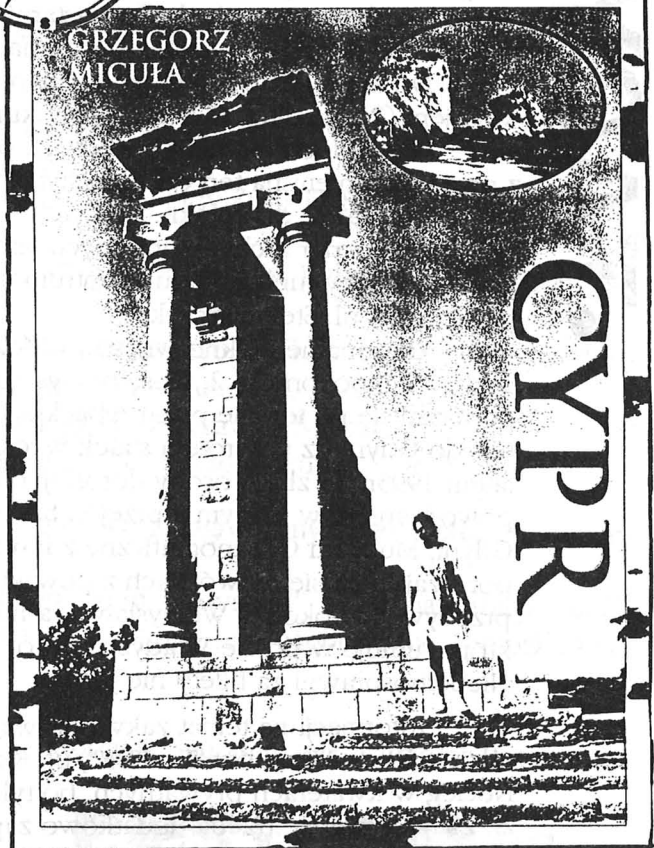
- debata na temat ustawodawstwa na rzecz osób niepełnosprawnych w Polsce.

Podobny Tydzień w Malborku przewiduje:

- dzień otwarty w Malborku, nieodpłatne zwiedzanie dla niepełnosprawnych, hippodrom przy Zamku.

Koordinacją wszystkich imprez Tygodnia oraz obsługą techniczną zajmuje się biuro konsultanta osób niepełnosprawnych. Informacje uzyskać także można w PTTK Oddział Ziemi Elbląskiej.

Wiesław Karger



**Porcelanę, szkło**  
**FAJANSE, FIGURY**  
**NACZYNIA ALUMINIOWE**  
POLECA  
**ST. KASPRZAK**

Brześć nad Bugiem, 3-go Maja Nr. 13.

# KRESY

ILUSTROWANE

Wydawca i redaktor: Wiktor Mondalski.

Rok II. Nr. 4. z dnia 15 lutego 1925 r.

## SPRAWY KRAJOZNAWCZE

BIULETYN POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO (ODDZIAŁ POLESKI).

### 1. Sprawozdanie z posiedzenia odbytego dnia 11 grudnia 1924 r. w sali Klubu Obywatelskiego.

Obecni inż. Księżopolski, inż. Librowicz, inż. Królikiewicz, pułk. Rusłowski, płk. Bokszczanin, ks. Szczerbicki, p. Mondalski, p. Bieńkiewicz i p. Łopatyński. Przewodniczył p. inż. Księżopolski, sekretarzował p. inż. Królikiewicz. Na porządku dziennym były następujące sprawy: 1. Wybór prezesa i jego zastępcy 2. wybór sekretarza 3. wybór skarbnika 4. wolne wnioski. Posiedzenie zagał inż. Librowicz. Na prezesa wybrano p. inż. Księżopolskiego, dyrektora Okr. Dyr. Rob. Publ. na zastępcę p. Bieńkiewicza. Na sekretarza obrano p. inż. Królikiewicza a na skarbnika p. Łopatyńskiego, na zastępców członków Zarządu powołano p. płk. Bokszczanina, dowódcę obozu warownego, p. Jarmickiego dyrektora Banku Polskiego i p. D-r. Dutkiewicza.

Nowo obrany prezes postawił wniosek obrania terminu Walnego Zgromadzenia członków oddziału. Termin ten naznaczono na dzień 15 stycznia 1925 r. W dalszym ciągu, po przeprowadzonej dyskusji wybrano Komisję wycieczkową i Komisję redakcyjno-odczytową. W skład Komisji wycieczkowej weszli: inż. Księżopolski, ks. Szczerbicki i płk. Bokszczanin a w skład Komisji redakcyjno-odczytowej: inż. Librowicz, płk. Rusłowski i p. Bieńkiewicz. Na organ prasowy oddziału, w którym umieszczane będą komunikaty Krajoznawcze, obrano „Kresy Ilustrowane”, redagowane przez p. Mondalskiego. P. Bieńkiewicz rzucił myśl zainicjowania szeregu wycieczek, których celem będzie zapoznanie, nie tylko członków oddziału, ale i obywateli z innych dzielnic Polski, z różnymi dziedzinami gospodarstwa Polesia. Celem zrealizowania tej myśli postanowiono zwrócić się do czynników miarodajnych. W końcu sprawę użycia harcerzy polskich dla celów Krajoznawstwa, poruszoną na pierwszym Walnym Zgromadzeniu, przekazano p. Bieńkiewiczowi i ks. Szczerbickiemu.

### 2. Sprawozdanie z drugiego posiedzenia Zarządu, odbytego dnia 20 grudnia 1924 r. w Okr. Dyr. Rob. Publicznych.

Na porządku dziennym: odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia, sprawozdanie sekretarza, skarbnika, sprawy organizacyjne wewnętrzne, praca w sekcjach, termin następnego posiedzenia, wolne wnioski.

Obecni: p. Bieńkiewicz, inż. Królikiewicz, ks. Szczerbicki, płk. Rusłowski, p. Łopatyński, płk. Bokszczanin, redaktor Mondalski. Dwaj członkowie nieobecność swą usprawiedliwili. Przewodniczy p. Bieńkiewicz, sekretarz podaje do wiadomości, że wystosowano pismo do Rady Krajoznawczej przy Pol. Tow. Kraj. w Warszawie z prośbą o zalegalizowanie Oddziału i wydelegowanie specjalisty, celem zbadania na Polesiu kwestji językowej. Upoważniono sekretarza do zakupu potrzebnych książek, papierów firmowych i pieczęci. Oddział liczy 36 członków, z których 22 uiszcilo wpisowe i wkładki potrzebne. Stan Kasy wynosi 88 zł. Praca w sekcjach jest w stanie organizacji. Redaktor Mondalski podaje do wiadomości, że przygotowuje wydanie Albumu Polesia. (Uchwalono 1) zwrócić się do redakcji pism, wychodzących na Polesiu o nadesłanie kompletów tych pism, tudzież do tych osobistości, które zajmują się lub zajmowali Polesiem, jakoteż poczynienia odpowiednich kroków w celu organizowania filji muzeum pińskiego w Brześciu. 2) mianować prof. Wysłoucha członkiem honorowym oddziału i poprosić go o wygłoszenie odczytu o Polesiu i 3) nawiązać kontakt z powieściopisarką Marią Rodziewiczówną zamieszkałą w Hruszowie na Polesiu.

### 3. Sprawozdanie z posiedzenia, odbytego dnia 11 stycznia 1925 r. w lokalu Okr. Dyr. Rob. Publ.

Obecni: inż. Księżopolski, inż. Librowicz, inż. Królikiewicz, płk. Bokszczanin, p. Jarmicki i p. Łopatyński. Na porządku dziennym: sprawozdanie sekretarza, skarbnika,

poszczególnych komisji i wolne wnioski. Przewodniczy inż. Księżopolski. Sekretarz podaje do wiadomości, że wykonał w całości uchwały zapadłe na poprzednim posiedzeniu i wystosował 35 pism do różnych urzędów i osób prywatnych. Między innymi poprosił pana Horoszkiewicza z Pińska o wygłoszenie odczytu. Nowych członków wpisano 13 tak, że Oddział liczy obecnie 49 członków. P. Bieńkiewicz postanowił wniosek 1) zwrócenia się do P. U. W. z prośbą o nadesłanie Oddziałowi dla celów archiwalnych Dziennika Urzędowego Województwa i 2) nawiązanie kontaktu z miesięcznikiem „Poland” w New Yorku, który to miesięcznik poświęcony jest sprawom propagandy Polski i jej dziejzin życia. Po uchwaleniu tych wniosków skarbnik oświadcza, że kasa oddziału wzrosła do kwoty 97 zł. P. inż. Księżopolski zdaje sprawę z pobytu swego w Warszawie w kwestji legalizacji Oddziału i ekspedycji kinematograficznej na Polesie, tudzież z konferencji odbytej z referentem turystyki M. R. P. panem dr. Orłowiczem, przyczem oświadcza, że pożądaną jest rzeczą jeden numer „Ziemi” organu Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Warszawie zapełnić wiadomościami o Polesiu. W tym celu należy się zwrócić do członków i sympatyków Krajoznawstwa z prośbą o opracowanie odpowiednich działów, związanych z Polesiem. Komisja wycieczkowa zapowiedziała pierwszą wycieczkę Krajoznawczą na dzień 25 stycznia do Twierdzy. Na zakończenie uchwalono zwołać Walne Zgromadzenie Członków Oddziału na dzień 29 stycznia o godzinie 6 wieczorem w lokalu Klubu Obywatelskiego.

Wydawnictwo „Kresów Ilustrowanych” zawiadamia niniejszem pp. Członków Towarzystw Krajoznawczych Polskiego w Brześciu n.B. i Poleskiego w Pińsku że udziela im 25% opustu od cen przedpłaty nadsyłanej wprost do Administracji, tak że przedpłata wynosi dla nich calorocznie 18 zł., półrocznie 9 zł. i kwartalnie 4 zł. 50 gr.



# 50 lat zorganizowanej turystyki na WARMII i MAZURACH

Wszyscy dziś wiemy, jakimi wspaniałymi walorami krajobrazowymi, przyrodniczymi, historycznymi, rekreacyjnymi przyciągają turystów ziemie Warmii i Mazur. Zdążyliśmy się przyzwyczaić do szerokiej oferty wielu biur podróży, zachęcających do spędzenia urlogu na splywie kajakowym, rejsie żeglarskim czy w eleganckim pensjonacie nad malowniczym jeziorem.

Ale to wszystko musiało mieć kiedyś swój początek na tym niesłychanie zniszczonym, wypalonym i ograbionym obszarze. Na tej ziemi, stanowiącej w 1945 roku dla wielu Polaków symbol militarystyki niemieckiej, znanej jako Prusy Wschodnie, a która była przecież ziemią Grunwaldu, ziemią Kopernika, Hozjusza i Krasickiego, ziemią upartej walki o polskość w czasie zaborów, wreszcie terenem martyrologii tysięcy ludzi w czasie II wojny światowej.

Przybywający w 1945 r. osadnicy stawali wobec zadań na miarę heroiczną. Trzeba było wszystko odbudowywać, stwarzać warunki życia i pracy, komunikacji, bezpieczeństwa. A obok tego trzeba było poznawać, zgłębiać, uczyć się rozumieć skomplikowane dzieje tej ziemi, by dla wielu stała się ona „Ziemią Odnalezionych Przeznaczeń”. Znaleźli się zapaleńcy, którzy obok pracy zawodowej, podjęli z początku skromną, a potem coraz owocniejszą pracę organizatorską w zakresie, który w owym czasie mógł się wydawać utopią — w dziedzinie zagospodarowania turystycznego i rozwoju krajoznawstwa na Warmii i Mazurach.

Już w 1945 roku powstaje Warmińsko-Mazurski Związek Turystyczny, 20 maja 1946 r. powołano do życia Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, stowarzyszenia z bogatą już wtedy tradycją, utworzonego już w 1906 r. w Warszawie. Inicjatorem powołania olsztyńskiego Oddziału PTTK był przybyły z Wilna inż. Aleksander Zubelewicz, pełniący funkcję Naczelnika Wydziału Komunikacji Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Będąc wielkim entuzjastą poznawania ojczystego krajobrazu, ale widząc zniszczenia, konieczność odbudowy materialnych warunków rozwoju województwa, dostrzegając potrzebę stworzenia podstaw bazy turystycznej. W tym też kierunku szły wielkie wysiłki skupionych w Oddziale PTTK działaczy. Prezesem był Jan Bohucki, pedagog, pracownik Kuratorium, a współpracownikami: miejski architekt inż. Władysław Muzolf, pedagog i wytrwały propagator turystyki Stanisław Wiśniewski, młody pracownik kolei Józef Targoński, kajakarz i piechur Edward Tworowski, jeden z pierwszych przewodników po Olsztynie, znana działaczka kulturalno-oświatowa Emilia Sukertowa-Biedrawina, Witold Korzynek-inżynier rolnik, zastępca m. in. w dziedzinie ochrony przyrody, Edward Lisiewicz, Władysław Sienkiewicz, Zofia Kolendo. Niezwykłe osobowości tych ludzi, ich zapał, nie zrażanie się trudnymi warunkami życia i działania społecznego w owych czasach przynosiły niezwykle rezultaty. Organizowano wycieczki, pisano pierwsze przewodniki, a przede wszystkim zabiegano o zapewnienie dachu nad głową turyście, który jechał poznawać Warmię i Mazury niemal jak na wyprawę w egzotyczne kraje.

W skromnej kronice Olsztyna odnotowano 8 maja 1948 r. przybycie wycieczki młodzieży, w liczbie aż 450 osób, której kierownikiem był wiceprezes Zarządu Głównego PTK Józef Kołodziejczyk, a którą szczególnie serdecznie witał prezydent miasta Tadeusz Pałucki. 14 lipca tegoż roku w kronice znalazł się zapis o tym, że po zakończeniu odbudowy Wysokiej Bramy i przyległego budynku znalazło w niej pomieszczenie polskie Towarzystwo Krajoznawcze, które zorganizowało w zabytkowym obiekcie schronisko na 100 łóżek. Był to początek akcji turystycznego zagospodarowania naszego regionu. 16 czerwca 1949 r. na ukwieconym placu przed Wysoką Bramą ustawiono wielką planszę i w obecności władz oraz prof. Stanisława Leszczyńskiego — prezesa ZG PTK, symbolicznie uruchomiono 16 schronisk poprzez umieszczenie chorągiewek przy fotografii każdego z nich. W ten sposób kajakarze, piechurzy, amatorzy żeglarstwa mogli już znaleźć dach nad głową w czasie swoich pionier-



skich wypraw. Skromne to były warunki, lecz do dziś wspomniane z rozrzewieniem przez turystów.

Miarą uznania dla olsztyńskiego środowiska było powierzenie im organizacji Walnego Zjazdu Delegatów PTK, który odbył się w 1949 r. i przygotowywał Towarzystwo do połączenia z Polskim Towarzystwem Tatrzańskim, co nastąpiło w grudniu 1950 r. Powstało wtedy PTTK, kontynuujące bogate tradycje pięknej pracy wychowawczej, krzewienia patriotyzmu i postaw twórczych wobec potrzeb własnego regionu i całego kraju.

Oddział Warmińsko-Mazurski PTTK 20 maja 1996 r. obchodzić będzie uroczyste swoje 50-lecie, nie tylko na towarzyskim „Spotkaniu Pokoleń”, ale poprzez organizację blisko 100 imprez turystyki kwalifikowanej, rajdów, splywów, wypraw krajoznawczych przygotowywanych w ciągu jubileuszowego 1996 r. dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych, w tym także niepełnosprawnych, z których organizacjami Oddział systematycznie współpracuje.

Dziś, kiedy na turystykę patrzymy jako na dział gospodarki narodowej, przynoszący zyski, warto zdobyć się na chwilę refleksji, uświadomić sobie, z jakich korzeni działalności społecznej to wyrosło. Warto oddać hold tym licznym rzeszom bezinteresownych działaczy, którzy poświęcali się z zapałem budowie podstaw rozwoju turystyki na Warmii i Mazurach i którzy najszlachetniejsze treści krajoznawstwa i czynnej rekreacji ruchowej wcielali i nadal wcielają w życie.

Anna ANDRUSIKIEWICZ

Grupa przyjaciół-turystów w okolicach Krakowa – 1946 r.  
Pierwsza z prawej autorka.

Zarząd Oddziału PTTK w Olsztynie mieści się przy ul. Staromiejskiej 1. Działacze dyżurują społecznie w godzinach 12.00 — 16.00 pod telefonem 27-36-65



Wycieczka przyrodnicza do rezerwatu łabędzi nad jez. Łuknajno — 1976 rok.  
W środku w mundurze leśnika Wojewódzki Konserwator Przyrody inż. Jan Panfil.

25 lat  
Koła PTTK



45 lat  
PIP "INSTAL-LUBLIN" SA

1951                      1971                      1996

Gdy 17. członków-założycieli, 18 lutego 1971 r., powołało Zakładowe Koło PTTK przy Lubelskim Przedsiębiorstwie Instalacji Przemysłowych w Lublinie, macierzysta firma kończyła 20 lat istnienia.

Wkrótce Koło przyjęło wyłonioną w konkursie nazwę „KRYZA” oraz wzór proporczyka, który wykonany społecznie, prezentowany i noszony jest do dziś.

Nowo powstałe Koło „KRYZA” śmiało wystartowało do zadań ideowych prezentowanych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Posiadając wśród członków-założycieli wyszkolone kadry działaczy, bez trudu rozwijało poznanie i umiłowanie swojego miejsca zamieszkania, regionu i kraju.

Stosowano różne formy uprawiania turystyki i zorganizowanego wypoczynku. Były one przede wszystkim tanie, dostosowane dla zaawansowanych turystów i adeptów turystyki, dla szeroko pojętej społeczności macierzystej firmy, dla pracowników i członków ich rodzin. Uprawianie turystyki łączono z nauką jej uprawiania.

Częste wyjazdy zakładowymi autokarami umożliwiły poznanie wielu miast, zabytków i łączone były z uprawianiem kwalifikowanej turystyki pieszej i górskiej. Noclegi organizowane były z zasady we własnych obozowiskach namiotowych, niekiedy w szkołach lub w stodołach. Zasadą było żywienie się we własnej kuchni turystycznej.

Były więc szanse dotrzeć wszędzie i wszystko zobaczyć: relikty przyrody, miejsca pamięci narodowej, piękne polskie krajobrazy...

W długoletniej działalności przebiły się patriotyczne treści oraz przywiązanie do historii i tradycji. Trwale dowody dokonań występują w bogatym zbiorze pucharów, dyplomów i odznaczeń. Najwięcej satysfakcji przyniosły pięciokrotnie

zdobyte III. miejsce we współzawodnictwie kół zakładowych w ramach okręgu lubelskiego.

Własne tradycje znaczone były własnymi imprezami rocznicowymi, wzbogacanymi oryginalnymi ceremoniałami. Były to:

- rajdy za 3 punkty
- rajdy po śrubę
- rajdy przez rurę
- KRYZYŚOWE rajdy z gwoździem, które stały się symbolem koła.

Przez długie lata działalność koła opierała się na zakładowych i związkowych dotacjach. Ich wielkość zależała jedynie od inwencji działaczy, od umiejętności jak najlepszego wykorzystania środków.

Przyszły jednak lata „chude” i zaczęto myśleć o przetrwaniu. Gdy po obchodach 20-lecia adekwatnie do ogólnospołecznej sytuacji zaczęto mówić w kole o kryzysie, postanowiono własne imprezy opatrywać terminem KRYZYŚOWY, a szczególnie charakter miały przyjąć rocznicowe rajdy z gwoździem.

Ten krytyczny moment i kpiące pomysły stały się impulsem do renesansu w życiu koła. Fakt, że niektórzy członkowie koła stali się z czasem pracownikami innych firm spowodował nowe zjawisko - sponsoring imprez. Dalo się nawet zauważyć pewne współzawodniczenie w tej dziedzinie macierzystej firmy i firm partnerskich.

Tak więc ciekawie i nowatorsko przebiegało piąte kolejne pięciolecie koła. W ostatnim jego dniu, 17 lutego 1996 r., który stał się zarazem ostatnim dniem całego 25-lecia koła, odbył się V Jubileuszowy KRYZYŚOWY Rajd z gwoździem.

W okresie 25 lat istnienia Koła PTTK macierzysta, państwowa firma kilkakrotnie zmieniła nazwę i sprywatyzowała się. Koło też stało się Zakładowym Kolem PTTK „KRYZA” przy Przedsiębiorstwie Instalacji Przemysłowych „INSTAL-LUBLIN” SA. Sympatyczny przypadek sprawił, że „okragłe” jubileusze koła i firmy zbiegają się w jednym okresie. Różnica zawsze wynosi 20 lat.

W tej firmie koło i turyści czują się dobrze. Pewnie tak będzie przez następne 5 lat, gdyż obchody 25-lecia koła wpisane zostały w kalendarz obchodów 45-lecia PIP „INSTAL-LUBLIN” SA, a za 5 lat firma będzie obchodziła 50-lecie istnienia.

Jubileuszowe uroczystości 17 lutego 1996 r. uświetnili swoją obecnością i okolicznościowymi wyróżnieniami: sekretarz miasta Lublina, przedstawiciele Zarządu Głównego PTTK i Zarządu Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie.

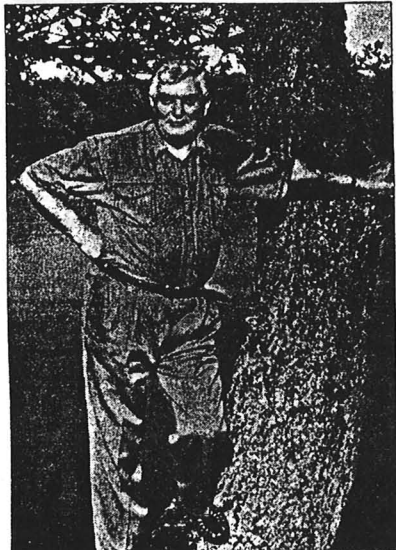
Z rąk prezesa spółki koło otrzymało nowy, profesjonalnie wykonany proporzec.

Okres współistnienia firmy i koła to wiele wspólnych minionych zdarzeń, zapewne też i przyszłych.

Józef Bednarczyk



# Mazurskie lato z PTTK



**Rozmowa z Bronisławem KARIPIAKIEM — prezesem Okręgowego Zespołu Gospodarki Turystycznej PTTK w Olsztynie.**

— Jak pogodzić działalność statutową PTTK z ekonomicznymi rygorami spółki z o.o., jaką jest od dwóch lat Okręgowy Zespół Gospodarki Turystycznej PTTK?

— Zadaniem spółki było przejęcie w zarządzanie części obiektów turystyki kwalifikowanej, z których większość pozostaje nadal w gestii Zarządu Głównego PTTK. Jesteśmy samowystarczalni finansowo i ponosimy za nasze obiekty pełną odpowiedzialność, a jeśli zdarzy się, że któryś z nich źle się gospodarzy, to koszty tego ponosi on sam. By zachować charakter organizacji społecznej, jaką jest PTTK, udzielamy zniżek naszym członkom za noclegi i za sprzęt pływający, a osobom spoza organizacji proponujemy niskie ceny na naszych kempingach i obozowiskach oraz w naszych dziesięciu ośrodkach i dziesięciu stanicach wodnych. Obiekty większe, nie leżące bezpośrednio nad jeziorami, takich rabatów nie udzielamy, gdyż ich głównym zadaniem jest zarabianie na siebie.

— Jak ocenia Pan szanse i zadania makroregionu północno-wschodniego, w którego skład wchodzi województwa: olsztyńskie, tomzyskie, białostockie i suwalskie?

— Powinno nam towarzyszyć wspólne myślenie i wspólne przedsięwzięcia, takie jak zagospodarowanie rzeki Krutynia, na której od 30 lat organizowany jest spływ kajakowy im. Melchiora Wańkowicza. Jesteśmy w trakcie kompleksowego zagospodarowania tej rzeki, jednej z najczystszych w naszym kraju, przy której, na terenie województwa olsztyńskiego, ulokowało się 5

stanie wodnych. Spływ zaczyna się w Sorokwicach koło Mrągowa, wiedzie przez Bieńki, Babięta, Spychowo i Krutyń, aż do Rucianego.

Istota tego porozumienia powinna zawierać się w inwestycjach, co jest — moim zdaniem — mało realne. Przykładowo, urząd wojewódzki w Olsztynie przygotował w ubiegłorocznym planie miliard złotych na poprawienie infrastruktury sanitarnej na kempingach, a pozostałe województwa, czyli tomzyskie, suwalskie i białostockie, ani grosza. Tymczasem potrzebna jest wspólna inwestycja, oczyszczalnia ścieków na szlaku wzdłuż całej Krutyni. Już w 1994 roku nasza stanica w Sorokwicach została podłączona do oczyszczalni i dzięki temu w czerwcu, a więc jeszcze przed rozpoczęciem sezonu, mogliśmy oddać turystom nowy sanitariat. Jesteśmy w trakcie przygotowania nowego nadbrzeża z myślą o ułatwieniu kąpienia i pływania turystom niepełnosprawnym. Wydaje się, że zawarte w ubiegłym roku w Sorokwicach porozumienie bardziej efektywne będzie w kwestii promowania regionu i wspólnych wydawnictw, gdzie mamy zapewnioną pomoc finansową Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki.

— Jakie obiekty należą do spółki?

— Administrujemy ośmioma obiektami. Podlegają nam kempingi w Olsztynie i w Pieckach, stanica i zespół hotelowy w Iławie, dom wycieczkowy PTTK w Wilkasach, Ostrołęce, stanica w Węgorzewie, dom wycieczkowy w Piławkach i Lidzbarku Warmińskim. Kemping w Pieckach, leżący nad jeziorem Wągiel, to trzykrotny laureat konkursu „Mister Camping”. Dysponuje 250 miejscami biwakowymi, pokojami w pawilonach na 77 miejsc noclegowych i domkach typu Brda na 80 miejsc. Posiada wypożyczalnię kajaków, łodzi i rowerów oraz stanowiska dla przyczep, a także pawilon gastronomiczny. W Pieckach działa Gminne Centrum Informacji Turystycznej. Blisko stąd do Świętej Lipki, Reszla, Kętrzyna, Krutyni i Ieńszczówki Pranie. Położenie kempingu w kompleksie puszczy Pińskiej zapewnia idealne warunki relaksu i wypoczynku.

— Jakie są Wasze propozycje dla miłośników turystyki kwalifikowanej?

— Tradycyjny szlak Krutynią, na który wypływa codziennie tramwajem wodnym 20 osób wraz z przewodnikiem, oraz międzynarodowy spływ Krutynią im. Melchiora Wańkowicza na około 300 osób. Ta 7-dniowa impreza cieszy się w każdym roku takim powodzeniem, że musimy ograniczać liczbę chętnych z uwagi na dobro przyrody. Towarzyszą jej liczne konkursy przyrodnicze i krajoznawcze, wybór Miss Sitowia i inne niespodzianki. Zagospodarujemy nowe szlaki wodne. Popłynęła już pierwsza grupa Łyną do Kaliningradu, zaczynając

spływ w byłym powiecie nidzickim, przez ośrodek w Łańsku do Bartoszyca i Pregoła do Kaliningradu. Kolejny spływ wiedzie z Iławy do Starych Jabłonek przez Miłomłyn, Ostródę, do Piławek i ponownie do Starych Jabłonek. Wydajemy przewodniki dla amatorów żagli, kajaków i pieszych wędrówek. W Mazurskim Parku Krajobrazowym organizujemy wycieczki piesze i rowerowe leśnymi duktami. W Babiętach, gdzie znajduje się stanica konna, można robić przejażdżki konne. Po drodze, podczas spływu, można zwiedzić zamek w Olsztynie, zamek w Lidzbarku Warmińskim, w którym rokrocznie odbywają się biesiady satyry, kolegiatę w Dobrym Mieście i słynną mogiłę Kanta w Kaliningradzie. W tym roku chcemy zainicjować wczasy zielarskie.

— Jakie działania podejmujecie na rzecz ochrony przyrody?

— Wszystkie nasze stacje mają oczyszczalnię ścieków i większość miast, jak Giżycko, Olsztyn, Iława, Ostróda też je posiada, lub jak w przypadku Mikołajek, jest w trakcie ich instalowania. Doceniając wagę problemu, dbamy o to, by zarówno okoliczne wsie i wioski jak i ponad 1000 prywatnych dacz, jakie znajdują się na naszym terenie, były podłączone do przepompowni większych miast, po to, by chronić czystość wód i piękną mazurską przyrodę.

— Jak wygląda oferta dla dzieci i młodzieży?

— Organizujemy kolonie letnie w Wilkasach, Węgorzewie, Iławie i w Rucianem oraz szkoły kajakowe i obozy żeglarskie w Kamieniu nad Beldanem k. Rucianego i w Starych Jabłonkach k. Ostródy nad jeziorem Szelaąg. Młodzieży lubiącej aktywny wypoczynek proponujemy obozy wędrownie dolinę Wielkich Jezior lub szlakiem kopernikowskim, albo obozy kajakowe. Na 20 i 30 osobowe grupy czeka wykwalifikowana kadra.

— Główne problemy...

— Bez wątpliwości podatki, które musimy płacić przez okrągły rok, chociaż sezon trwa u nas tylko dwa miesiące. Nasze kempingi należą do najładniejszych, reprezentują światowy standard. Zapewniamy im dużą powierzchnię i przestrzeń, za którą jednak musimy słono płacić. Samorządem gminnym wydaje się, że te kempingi to dla nas kokosowy interes. Tymczasem turysta przyjeżdża, rozbija namiot, ustawia przyczepę i wpłaca do kasy nieduże pieniądze, gdyż, jak wspominałem, jesteśmy organizacją społeczną i jako taka, świadczymy tanie usługi. Samorząd i burmistrz Iławy Adam Żyliński udziela corocznie zniżki ok. 300 mln. pod warunkiem, że zainwestuje się w rozwój ośrodka. Oby więcej takich samorządów.

Rozmawiała Anna SULIGA

Biurow Podróży PTTK MAZURY: Okręgowego Zespołu Gospodarki Turystycznej PTTK w Olsztynie: (0-89) 275156, 275157, 274058, tel/fax: 273442.

# " TOURMACO " Sp. z o.o.

TOURISM MANAGEMENT CONSULTING

00-333 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 4/6  
tel. 26-43-95, 26-30-89, tel/fax 26-39-91  
centr. 26-00-71 w. 123, tlx 81-71-34

Warszawa, 9.05.96 r.

TMC-SC-060-9/96

Zarząd Główny PTTK  
ul. Senatorska 11  
W a r s z a w a

Zgodnie z „Regulaminem Karty Rabatowej PTTK” (Rozdział IV § 3) przekazujemy wykaz umów podpisanych po drugiej edycji „Informatora Karty”, z prośbą o zamieszczenie na łamach biuletynu „Informacje Zarządu Głównego PTTK”.

W trosce o zapewnienie pełnego serwisu informacyjnego osobom, które opłaciły składkę członkowską na początku roku i stały się posiadaczami pierwszej wersji „Informatora”, publikujemy uzupełniony wykaz w układzie wojewódzkim.

Rozszerzając pakiet propozycji dla członków Towarzystwa, korzystających z uprawnień z tytułu posiadania „Karty”, pragniemy zwrócić uwagę na nowo wprowadzone usługi przewozowe, sieć sklepów z artykułami sportowo-turystycznymi oraz akademickie bazy namiotowe PTTK. Na wyróżnienie zasługuje również wzbogacenie ofert z zakresu obsługi ruchu turystycznego.

Przedkładając powyższy materiał, dziękujemy za współpracę działaczom, którzy rozumiejąc intencję wprowadzenia „Karty Rabatowej PTTK” przyczynili się do rozpropagowania idei.

„Tourmaco” Sp. z o.o.



## Wykaz usług objętych rabatami w układzie wojewódzkim: noclegowe:

- |                   |                  |                  |
|-------------------|------------------|------------------|
| 1. białostockie   | 9. krakowskie    | 17. suwalskie    |
| 2. bielskie       | 10. krośnieńskie | 18. szczecińskie |
| 3. bydgoskie      | 11. lubelskie    | 19. toruńskie    |
| 4. gdańskie       | 12. nowosądeckie | 20. wałbrzyskie  |
| 5. gorzowskie     | 13. olsztyńskie  | 21. warszawskie  |
| 6. jeleniogórskie | 14. piłskie      | 22. wrocławskie  |
| 7. kieleckie      | 15. poznańskie   |                  |
| 8. koszalińskie   | 16. słupskie     |                  |

## gastronomiczne

1. jeleniogórskie
2. wrocławskie

## obsługa ruchu turystycznego

1. bydgoskie
2. jeleniogórskie
3. krakowskie
4. nowosądeckie
5. poznańskie
6. st. warszawskie

## wypożyczalnie sprzętu turystycznego:

1. bydgoskie
2. jeleniogórskie
3. krakowskie

## wypożyczalnie kaset video

1. wrocławskie

## usługi handlowe:

### sprzedaż antyków

1. st. warszawskie

### sprzedaż namiotów i wyposażenia campingów

1. st. warszawskie

### sprzedaż sprzętu wędkarskiego i sportowego

1. st. warszawskie

### sprzedaż artykułów sportowych i turystycznych

1. bielskie
2. kaliskie
3. koszalińskie
4. krakowskie
5. tarnobrzeskie
6. rzeszowskie
7. st. warszawskie
8. wrocławskie

**sprzedaż artykułów szkolno-biurowych**

1. białskopodlaskie
- sprzedaż artykułów różnych po cenach hurtowych**
1. woj. konińskie
- sprzedaż akcesoriów i części samochodowych:**
1. st. warszawskie

**sprzedaż artykułów spożywczo-przemysłowych**

1. gorzowskie
- sprzedaż artykułów spożywczych i sprzętu żeglarskiego**
1. suwalskie
- sprzedaż artykułów różnych**
1. konińskie
- ubezpieczeniowe**
1. białostockie
2. bydgoskie
3. chełmskie
4. ciechanowskie
5. elbląskie
6. gdańskie
7. jeleniogórskie
8. kaliskie
9. katowickie
10. kieleckie
11. krakowskie
12. krośnieńskie
13. leszczyńskie
14. lubelskie
15. łódzkie
16. olsztyńskie
17. poznańskie
18. płockie
19. słupskie
20. szczecińskie
21. st. warszawskie
22. wrocławskie
23. zielonogórskie

**fotograficzne:**

1. białostockie
2. białskopodlaskie
3. bielskie
4. bydgoskie
5. ciechanowskie
6. częstochowskie
7. elbląskie
8. gdańskie
9. gorzowskie
10. jeleniogórskie
11. kaliskie
12. katowickie
13. kieleckie
14. konińskie
15. koszalińskie
16. krakowskie
17. krośnieńskie
18. legnickie
19. leszczyńskie
20. lubelskie
21. tomżyńskie
22. łódzkie
23. nowosądeckie
24. olsztyńskie
25. opolskie
26. pilskie
27. piotrkowskie
28. płockie
29. poznańskie
30. przemyśkie
31. radomskie
32. rzeszowskie
33. siedleckie
34. sieradzkie
35. skierniewickie
36. słupskie
37. suwalskie
38. szczecińskie
39. tarnobrzeskie
40. tarnowskie
41. toruńskie
42. wałbrzyskiel
43. st. warszawskie
44. wrocławskie
45. wrocławskie
46. zamojskie
47. zielonogórskie

• Posiadaczom Karty Rabatowej PTTK nie przysługuje prawo uzyskiwania punktów premiowych udzielanych przez laboratoria „Kodak-Express” posiadaczom Karty Stałego Klienta Kodak-Express.

• Przy dokonywaniu zakupów towarów lub usług w sieci laboratoriów Kodak-Express firmy „Foto-World” przy użyciu Karty Rabatowej PTTK, nie podlegają sumowaniu rabaty określone w Informatorze PTTK z rabatami regulowanymi w zasadach funkcjonowania Karty Stałego Klienta Kodak-Express.

**parkingowe:**  
1. st. warszawskie

**pomoc drogowa:**  
1. st. warszawskie

**motoryzacyjne:**  
1. bielskie

2. st. warszawskie

**serwis narciarski**  
1. krakowskie

**kserograficzne:**  
1. wrocławskie

**budowlane:**  
1. wrocławskie

**reklamowe**  
wrocławskie

**przewóz osób**  
1. katowickie
- 2. kieleckie
- 3. konińskie
- 4. krakowskie
- 5. opolskie
- 6. rzeszowskie
- 7. wrocławskie
- 8. st. warszawskie

Towarzystwo Ubezpieczeniowo-Reasekuracyjne  
„Polisa” S.A.

zobowiązuje się do udzielenia posiadaczom  
„Karty Rabatowej PTTK”

rabatu w wysokości 5% od cen następujących  
rodzajów ubezpieczeń:

- ryzyka związanego z uprawianiem sportów i turystyki wodnej,
- nart.

- następstw nieszczęśliwych wypadków (jednostkowe)
- kosztów leczenia i następstw nieszczęśliwych wypadków na terenie kraju i przy wyjazdach za granicę - wariant I i wariant II

ponadto zobowiązuje się do udzielania Oddziałom PTTK rabatu wysokości 5% od cen następujących rodzajów ubezpieczeń:

- od ognia i innych zdarzeń losowych mienia, będącego własnością Oddziału PTTK,
- komunikacyjnych dla samochodów, będących własnością Oddziałów PTTK,
- następstw nieszczęśliwych wypadków uczestników wczasów, wycieczek i kolonii, organizowanych przez Oddziały PTTK,
- odpowiedzialności cywilnej wychowawców i opiekunów na koloniach, obozach itp., organizowanych przez Oddziały PTTK,
- odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności przez Oddziały PTTK.

Adresy 23 Oddziałów TUR „POLISA” S.A., udzielających rabatów, podano w układzie wojewódzkim.



### Wykaz rozszerzonego zakresu usług: woj. bielskie

#### usługi noclegowe

- Baza namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Katowicach „Głuchaczki” na Przelęczy Głuchaczki, poczta Koszarawa czynna 22.06 - 25.08 20% rabatu
- Baza namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Katowicach na Polanie Górowej, poczta Krzyżowa czynna 15.06-15.09. 20% rabatu
- Baza namiotowa Oddziału Akademickiego PTTK w Częstochowie „Jędrus” w Zawoi czynna 1.06.-22.09. 20% rabatu

#### rejon Beskidu Makowskiego (Karpaty - Beskiady Zachodnie)

- Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Pod Zamkiem” P.P.U.EKOBAT 34-143 Lanczkorona, ul.Św.Jana 15 przy opłatach gotówkowych 10% rabatu
- Baza namiotowa Oddziału Akademickiego PTTK w Częstochowie „Klekociny” w Koszarawie - Bystra, czynna 1.07-31.08 20% rabatu

### usługi handlowe

Produkcja i Sprzedaż Odzieży i Artykułów Sportowych „JOICO” 43-309 Bielsko-Biała ul. Partyzantów 22 zakup artykułów 5% rabatu

### usługi motoryzacyjne

AutoSerwis J i R Chmielewscy 43-300 Bielsko-Biała, ul. Górska 9 diagnostyka silników, naprawy bieżące, remonty główne, geometria kół 10% rabatu

### woj. bydgoskie

obsługa ruchu turystycznego  
MARINA-Wojskowy Klub Żeglarski PTTK „Pasat” przy Pomorskim Okręgu Wojskowym 85-915 Bydgoszcz, ul. Sułkowskiego 52, Tel:(052)28-23-42 organizacja imprez 10% rabatu

wypożyczalnia sprzętu wodnego  
MARINA-Wojskowy Klub Żeglarski PTTK „Pasat” przy Pomorskim Okręgu Wojskowym 85-915 Bydgoszcz, ul. Sułkowskiego 52, Tel:(052)28-23-42 wypożyczalnia sprzętu wodnego 10% rabatu

### woj. kaliskie

FOTO-STUDIO Paweł Kasprzak 63-700 Krotoszyn, ul. Floriańska 8 usługi przy zakupie wyrobów i aparatów fotograf. 10% rabatu 5% rabatu

### usługi handlowe

Handel Wielobranżowy S.C. Maria Skowrońska, Irena Młyńska 63-700 Krotoszyn, Pl. Powstańców Wielkopolskich 1 sprzedaż artykułów turystycznych i sportowych 5% rabatu

### woj. katowickie

usługi przewozowe  
Przewóz osób organizowany przez Oddział Miejski PTTK w Katowicach do Niemiec 10% rabatu do Szwecji 5% rabatu usługi realizowane przez Biura:

- PTTK 40-016 Katowice, ul. Dąbrowska 8, tel:(0-32) 598-314, 578-729  
KTT S.A. 40-010 Katowice, ul. Dworcowa 9, tel:(0-32) 153-90-44, 153-86-49  
AT PTTK 40-013 Katowice, ul. Starmiejska 13, tel:(0-32)153-95-50, 153-87-00  
PTTK i KTT S.A. 40-078 Katowice ul. Sądowa, tel:(0-32)153-95-26, 153-95-66

40-014 Katowice, ul. Mariacka 1, tel: (0-32) 153-87-66  
43-100 Tychy, ul. Grota Roweckiego 42, tel: (0-32) 119-33-94  
oraz wszystkie biura PTTK na terenie kraju

woj. kieleckie  
rejon Gór Świętokrzyskich

usługi noclegowe

BPT. "Almatur" Sp. z o.o. agencja Kielce  
Ośrodek Wypoczynkowy „Jodłowy”  
Huta Szklana k/Sw. Krzyża

10% rabatu

usługi przewozowe

Przewóz osób organizowany przez Oddział Miejski PTTK w Katowicach  
do Niemiec  
do Szwecji

10% rabatu

5% rabatu

usługi realizowane przez Biuro „OMNIA BUS”  
25-501 Kielce, ul. Sienkiewicza 61, tel: (0-41) 577-43  
oraz wszystkie biura PTTK na terenie kraju

woj. konińskie

usługi fotograficzne

Zakład Fotograficzny „Foto-Video-Film” Lechosław Szczap  
62-510 Konin, Błazaka 2  
usługi

10% rabatu

usługi handlowe

„Ruch” S.A. zespół w Koninie  
zakup artykułów po cenach hurtowych w:  
hurtowni „Ruch” S.A. w Koninie, ul. Niepodległości 1  
sklepach: w Kole, ul. Toruńska 84  
w Słupcy, ul. Warszawska 33  
w Turku, ul. Gorzelmiana 1

3% rabatu

PW. „KonpeX” sp. z o.o.

62-510 Konin, ul. Kleczewska 41

zakup artykułów w hurtowni (adres j.w.)

usługi przewozowe

„Radio Taxi 919” Janusz Pankowski Konin  
przewóz osób (35 taksówek)

10% rabatu

województwo koszalińskie

usługi handlowe

Sklepy Sportowe „Rekord”  
75-529 Koszalin, ul. Piłsudskiego 90  
75-201 Koszalin, ul. Dworcowa 17  
zakup artykułów

4% rabatu

woj. krakowskie

obsługa ruchu turystycznego

Przedsiębiorstwo Usługowe „MAKS” Sp. z o.o.

31-029 Kraków, ul. Zyblikiewicza 12/9

organizacja wyjazdów na narty

10% rabatu

Fundacja „Miejski Park i Ogród Zoologiczny”

30-232 Kraków, ul. Kasy Oszczędności Miasta Krakowa 14

bilety wstępu na teren ogrodu zoologicznego

10% rabatu

w okresie do 31.12.1996 r.

serwis narciarski

Przedsiębiorstwo Usługowe „MAKS” Sp. z o.o.

31-029 Kraków, ul. Zyblikiewicza 12/9

kompleksowe usługi narciarskie

10% rabatu

wypożyczalnia sprzętu turystycznego

Przedsiębiorstwo Usługowe „MAKS” Sp. z o.o.

31-029 Kraków, ul. Zyblikiewicza 12/9

sprzęt narciarski

10% rabatu

usługi handlowe

Przedsiębiorstwo Usługowe „MAKS” Sp. z o.o.

31-029 Kraków, ul. Zyblikiewicza 12/9

zakup artykułów sportowych

4% rabatu

Zakład Produkcji Sprzętu Turystycznego „Eksplo”

31-029 Kraków, ul. Zyblikiewicza 15, tel: (0-12) 21-89-32

Sklep „Eksplo” Art. Sportowe i Turystyczne

sprzedaż wyrobów i usług własnych - kurtek puchowych,

śpiworów puchowych, odzieży turystycznej

sprzedaż towarów innych producentów

5% rabatu

3% rabatu

usługi przewozowe

Przewóz osób organizowany przez Oddział Miejski PTTK w Katowicach  
do Niemiec  
do Szwecji

10% rabatu

5% rabatu

usługi realizowane przez Biuro „POL TRAVEL”  
31-011 Kraków, Pl. Szczyński 61, tel: (0-12), 22-61-50  
oraz wszystkie biura PTTK na terenie kraju

woj. krosniewskie

usługi noclegowe

Baza Namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Warszawie  
„Łopienka” w Łopience k/Cisnej, czynna 1.07-15.09 20% rabatu  
Baza Namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Warszawie  
„Raba” w Rabem k/Baligrodu, czynna 1.07-31.08 20% rabatu  
Baza namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Katowicach  
„Waly” na Polanie Waly, poczta Jurków, czynna 30.06-30.08. 20% rabatu  
Baza namiotowa Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie  
„Gorc” w Ochotnicy Dolnej, czynna 1.07-31.08. 20% rabatu  
Baza namiotowa Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie  
na Lubaniu, gmina Ochotnica Dolna, czynna 26.06.-30.08. 20% rabatu

woj. opolskie

usługi przewozowe

Przewóz osób organizowany przez Oddział Miejski PTTK w Katowicach  
do Niemiec 10% rabatu  
do Szwecji 5% rabatu  
usługi realizowane przez Biuro „TURYSTA”  
45-075 Opole, ul. Krakowska 43, tel: (0-77) 53-95-61  
oraz wszystkie biura PTTK na terenie kraju

woj. rzeszowskie

usługi handlowe

„EURO-TOUR” Sklep Sportowy  
39-300 Mielec, ul. Niepodległości 9  
przy zakupie artykułów sportowych od 100 zł wzwyż 5% rabatu

usługi przewozowe

Przewóz osób organizowany przez Oddział Miejski PTTK w Katowicach  
do Niemiec 10% rabatu  
do Szwecji 5% rabatu  
usługi realizowane przez Biuro „WAGABUNDA”  
35-017 Rzeszów, Pl. Dworcowy 1, tel: (0-17) 347-36  
oraz wszystkie biura PTTK na terenie kraju

woj. tarnobrzęskie

usługi handlowe

„EURO-TOUR” sieć sklepów sportowych  
39-400 Tarnobrzeg, ul. Mickiewicza 16

27-600 Sandomierz, ul. 3-go Maja 1  
37-450 Stalowa Wola, ul. Okulickiego 88  
przy zakupie artykułów sportowych od 100zł wzwyż 5% rabatu

woj. wafbrzyzyskie

rejon Masywu Śnieżnika (Sudety Wschodnie)

usługi noclegowe

Baza namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Poznaniu  
w Nowej Morawie k/Stronia Śląskiego, czynna 1.07.31.08 20% rabatu  
Baza namiotowa Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Poznaniu  
A.K.G. „Halny” w Poznaniu  
przy Jaskini Radochowskiej, poczta Trzebiezowice, czynna 1.07-31.08 20% rabatu

woj. wrocławskie

usługi handlowe

Sieć sklepów „CAVE SPORT” S.c.  
50-013 Wrocław, ul. Czyżya 7  
50-013 Wrocław, ul. Szajnochy  
50-013 Wrocław, Pl.Bema 5  
sprzedaż artykułów sportowych i turystycznych 5 % rabatu

Sklep Górski „SKALNIK”

50-023 Wrocław, ul. Bogusławskiego 45  
sprzedaż artykułów sportowych i turystycznych 5% rabatu

usługi kserograficzne

„Sebastian” S.c.

57-100 Strzelin, Rynek, Pawilon 16

usługi budowlane

„Sebastian” S.c.

57-100 Strzelin, Rynek, Pawilon 16  
wykonanie projektu budowlanego 15%rabatu

usługi reklamowe

„Reklama” Hanna Kępa

57-100 Strzelin, ul. Pocztowa 3  
wykonanie reklamy 20% rabatu

usługi przewozowe

Przewóz osób organizowany przez Oddział Miejski PTTK w Katowicach do Niemiec  
do Szwecji  
usługi realizowane przez Biura:

„CENTRUM TURYSTYKI” 50-149 Wrocław, ul. Wita Stwosza 28,  
tel: (0-71) 44-58-99

„VIRGO” 50-106 Wrocław, ul. Sucha 2, tel: (0-71) 67-54-11

oraz wszystkie biura PTTK na terenie kraju.

**„POLSKI EXPRESS” Ltd.**

**00-116 Warszawa, ul. Świętokrzyska 36**

tel: (0-2) 620-03-26/30

fax: (0-2) 620-82-42

usługi przewozowe

10% rabatu

Punkty realizacji usług:

- Punkt Obsługi Klienta Warszawa, Al. Jana Pawła II pomiędzy Dworcem Centralnym a hotelem Holiday INN czynny w godz. 7.00-21.00
- Port Lotniczy Warszawa Okęcie Poziom przylotów. Punkt w Biurze Podróży „ORBIS” czynny w godz. 9.00-18.00
- Biuro Turystyki Zagranicznej „FREGATA - PTTK” Warszawa, ul. Świętokrzyska 36
- Biura PTTK:  
Janów Lubelski, ul. Bialska 2  
Lublin, ul. Wieniawska 7/3  
Walecz, ul. Kilińszczaków 40/7

Trasy przejazdu:

- Warszawa - Wyszaków - Ostrów Maz. - Zambrów - Białystok
- Warszawa - Płock - Włocławek - Ciechocinek - Toruń - Bydgoszcz
- Warszawa - Płońsk - Olsztynek - Ostróda - Paskę - Elbląg - Nowy Dwór - Gdańsk - Sopot - Gdynia
- Warszawa - Rawa Maz. - Brzeziny - Łódź - Pabianice - Piotrków Tryb. - Częstochowa - Katowice - Kraków
- Warszawa - Białobrzegi - Radom - Skarżysko-Kamienna - Kielce - Jędrzejów - Kraków
- Warszawa - Puławy - Lublin
- Warszawa - Puławy - Lublin - Janów Lubelski - Nisko - Rzeszów - Łańcut - Jarosław - Przemysł
- Warszawa - Płock - Włocławek - Toruń - Bydgoszcz - Pila - Walecz - Stargard Szcz. - Szczecin

**POLSKI EXPRESS**

Rozkład jazdy i cennik, ważny od 16 maja 1996 r.

*Odjazdy z przystanku w Warszawie, Al. Jana Pawła II*

CENA PLN	MIASTO	GODZINY ODJAZDÓW codziennie							w określone dni tygodnia
		14.45	12.30	14.30	17.30	19.30	14.30	17.30	
7,00	Białobrzegi	14.45	12.30	14.30	17.30	19.30	14.30	17.30	06.15
12,00	Białystok	10.30	11.00	14.00	15.30	17.00	14.00	15.30	18.30
20,00	Bydgoszcz	07.30	11.00	14.00	15.30	17.00	14.00	15.30	19.15
10,00	Brzeziny	09.15	11.15	13.15	15.15	17.15	13.15	15.15	22.15
15,50	Ciechocinek	07.30	14.00						
16,50	Częstochowa	09.15							
22,00	Elbląg	08.15	13.15						15.15
25,00	Gdańsk	08.15	13.15						16.30
25,00	Gdynia	08.15	13.15						
19,00	Janów Lub.	15.15							
30,00	Jarosław	15.15							
15,50	Jędrzejów	14.45							15.15
19,00	Katowice	09.15							
14,50	Kielce	14.45							
20,00	Kraków p/Kielce.	14.45							
20,00	Kraków p/Łódź	09.15	10.15	12.45	15.15	17.15	12.45	15.15	19.15
14,50	Lublin	08.05							
25,00	Łańcut	15.15							
10,00	Łódź	09.15	11.15	13.15	15.15	17.15	13.15	15.15	22.15
19,00	Nisko	15.15							
22,00	Nowy Dwór Gd	08.15							
14,50	Olsztyn	08.15	13.15						16.30
14,50	Olsztynek	08.15	13.15						16.30
15,50	Ostróda	08.15	13.15						06.15
10,00	Ostrów Maz.	10.30	12.30	14.30	17.30	19.30	14.30	17.30	22.15
13,00	Pabianice	09.15	15.15	17.15	19.15		17.15	19.15	16.30
22,00	Pasłęk	08.15	13.15						
24,00	Pila	15.30							
13,00	Piotrków Tryb.	09.15							15.15
11,00	Płock	07.30	11.00	14.00	15.30	17.00	14.00	15.30	16.30
7,50	Płońsk	08.15	13.15						
30,00	Przemysł	15.15							
12,00	Puławy	08.05	10.15	12.45	15.15	17.15	12.45	15.15	19.15
10,00	Radom	14.45							22.15
8,00	Rawa Maz.	09.15	11.15	13.15	15.15	17.15	13.15	15.15	19.15
25,00	Rzeszów	15.15							
12,00	Skarżysko Kam	14.45	13.15						
25,00	Sopot	08.15							
25,00	Stargard Szcz	15.30							
25,00	Szczecin	15.30							
17,50	Toruń	07.30	11.00	14.00	15.30	17.00	14.00	15.30	18.30
24,00	Walecz	15.30							
15,00	Włocławek	07.30	11.00	14.00	15.30	17.00	14.00	15.30	18.30
7,00	Wyszaków	10.30	12.30	14.30	17.30	19.30	14.30	17.30	06.15
12,00	Zambrów	10.30	12.30	14.30	17.30	19.30	14.30	17.30	06.15



### DOM AUKCYJNY „REMPEX”

00-333 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 4/6  
tel: (0-22) 26-44-08, fax: (0-22) 26-26-25

Przyjmujemy do sprzedaży: obrazy, meble, biżuterię, srebra, porcelanę i inne wyroby rzemiosła artystycznego.

Organizujemy aukcje dzieł sztuki i wyrobów rzemiosła artystycznego w marcu, czerwcu, październiku i grudniu w naszej siedzibie w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 4/6.

Każdą aukcję poprzedzamy dwutygodniowa specjalną wystawą oraz wydajemy katalog z barwnymi reprodukcjami wystawionych do licytacji obiektów.

Zapraszamy również do naszych galerii:

- Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 4/6
- Warszawa, ul. Senatorska 11 (róg Miodowej)
- Warszawa, ul. Jana Pawła II 22 (Hotel Mercure)

DOM AUKCYJNY I GALERIE  
czynne od poniedziałku do piątku  
w godz. 10.00 - 20.00  
w soboty i niedziele - 10.00 - 15.00



### Dom Turysty P.T.T.K.

*Harenda*

Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 4/6  
rezerwacja tel: (0-22) 26-26-25

Zapraszamy do naszego hotelu usytuowanego przy TRAKCIE KRÓLEWSKIM w turystycznym centrum Warszawy.

Do dyspozycji gości indywidualnych i zorganizowanych grup turystycznych proponujemy:

- apartament

- pokoje 1 i 2 osobowe z łazienką
- pokoje 1 - 4 osobowe klasy turystycznej
- mini bar
- kantor
- parking strzeżony

W ramach karty rabatowej udzielamy zniżki w wysokości 10%.

Akceptujemy karty kredytowe.

Życzymy Państwu przyjemnego pobytu i zapraszamy do korzystania z naszych usług.



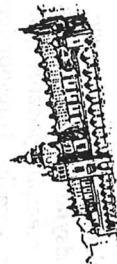
### KOLEŻANKI I KOLEDZY!

PRZYPOMINAMY, ŻE  
ZA KARTĘ RABATOWĄ ORAZ INFORMATOR  
NIE POBIERA SIĘ DODATKOWYCH OPŁAT -  
SĄ BEZPŁATNE DLA WSZYSTKICH,  
KTÓRZY OPŁACILI SKŁADKI

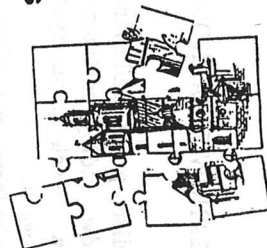


### ODDZIAŁ KRAKOWSKI

31-033 Kraków, ul. Westerplatte 5  
tel. 22-26-16, fax 22-37-23



WIDOKÓWKI - PUZZLE  
SPRZEDA  
JAK NA  
RYS. - W CENIE 0,20 ZŁ.  
SZT. Z KOPERTA



## V MIĘDZYNARODOWE BIENNALE EKSLIBRISU „ZAMKI I ZAMCZYSKA”

### REGULAMIN KONKURSU

Celem konkursu jest zainspirowanie twórców szeroko pojętym tematem „Zamki i zamczyńska”, pozyskanie dzieł o wysokich walorach artystycznych; oryginalnych w pomysle, a poprzez nie popularyzacja znaku własnościowego książki. Biennale ma charakter otwarty - mogą w nim uczestniczyć twórcy profesjonalni i nieprofesjonalni (z wyjątkiem dzieci i młodzieży do lat 18).

### WARUNKI UCZESTNICTWA

1. Prace nadesłane na konkurs winny przedstawiać obiekty zabytkowe, ruiny zamków, szersze fragmenty architektury zamków. Dopuszcza się również przedstawienie obiektów stanowiących wytwór wyobraźni twórcy. Przy obiektach istniejących wskazane jest podanie nazwy i miejsca gdzie obiekt się znajduje.
2. Uczestnicy mogą dostarczyć (przesłać) do oceny nie więcej niż 10 prac wykonanych w dowolnych technikach graficznych, bez względu na czas ich wykonania, z wyjątkiem ekslibrisów uczestniczących już w poprzednich konkursach grudziądzkich.
3. Wielkość prac jest dowolna, lecz maksymalne wymiary nie mogą przekroczyć 15 x 21 cm.
4. Każdy zgłoszony na konkurs ekslibris należy przesłać w trzech egzemplarzach podpisanych (sygnowanych) przez autora ołówkiem na pierwszej stronie.
5. Do zgłoszonych prac należy dołączyć zestawienie zawierające następujące dane:
  - imię i nazwisko oraz datę urodzenia autora,
  - adres wraz z kodem pocztowym,
  - technikę, rok wykonania i wymiary ekslibrisu w mm (wysokość x szerokość).
6. Nie będą dopuszczone do konkursu prace nie spełniające warunków ekslibrisu, to jest nie dedykowane bibliotece, instytucji lub osobie prywatnej.

### POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Wszelkie prace nadesłane na konkurs stają się własnością organizatorów, którzy zastrzegają sobie prawo bezpłatnego reprodukcowania ich w celach popularyzatorskich, jak i ich prezentacji na innych wystawach.
2. Organizatorzy nie biorą odpowiedzialności za ewentualne zaginięcie lub uszkodzenie prac w czasie przesyłki.
3. Termin nadsyłania prac upływa z dniem 31. grudnia 1996 r. - decyduje data stempla pocztowego.
4. Prace oraz wszelką korespondencję związaną z konkursem należy kierować pod adresem:
 

**KOMISARZ BIENNALE  
HENRYK STOPIKOWSKI  
ul. Bydgoska 18 m 117  
86-300 Grudziądz  
Polska**
5. Ocena nadesłanych prac, połączona z dopuszczeniem ich do wystawy, dokonana zostanie przez Jury powołane przez organizatorów, w miesiącu marcu 1997 r.
6. Wszyscy uczestnicy wystawy otrzymają dyplomy okolicznościowe oraz katalog wystawy.
7. Najlepsze prace nagrodzone zostaną medalem.
8. Jury może przyznać inne nagrody fundowane.
9. Wręczenie nagród, wyróżnień i dyplomów nastąpi na uroczystym otwarciu wystawy pokonkursowej w salach grudziądzkiego Muzeum w czerwcu 1997 r. o czym zawiadomimy odrębnie.

Serdecznie zapraszamy do uczestnictwa

ORGANIZATORZY



## ● SPRAWY ORGANIZACYJNE ●

XXVI  
CENTRALNY ZLOT KRAJOZNAWCÓW

Sprostowanie.

Organizatorem XXVI CZAK są trzy Oddziały PTTK: w Lublinie, w Chełmie oraz we Włodawie. Serdecznie przepraszam Koleżanki i Kolegów z Oddziału PTTK we Włodawie, że przy pisaniu tekstu do kwietniowego numeru „Informacji ZG PTTK” Oddział PTTK we Włodawie nie został wymieniony jako organizator.

Wraz z kwietniowym numerem „Informacji ZG PTTK” rozesłany został do wszystkich Oddziałów PTTK regulamin CZAK-96, w którym zawarte są wszystkie informacje.

Jeszcze raz przepraszam za nieumyślne pominięcie Oddziału PTTK we Włodawie przy wyliczaniu organizatorów najważniejszej krajoznawczej imprezy.

Sekretarz ds. Programowych ZG PTTK  
Anna Becker-Kulińska



# •KOMUNIKAT•

Zarząd Oddziału Zakładowo-Miejskiego PTTK "Siarkopol" w Tarnobrzegu informuje Zarząd Główny, że w dniu 20.03.1996 r. na posiedzeniu Zarządu Oddziału podjął decyzję o sprzedaży /Protokół nr.4, Uchwała nr.1/ - jednego autokaru.

W związku z powyższym prosimy o podanie tej informacji w biuletynie "Informacje Zarządu Głównego PTTK" uzupełnioną danymi autokaru.

Dane Techniczne Pojazdu:

Typ	- Autokar Jelcz PR 110 DLux
Rok produkcji	- 1988
Numer rejestracyjny	- TGR 8419
Ładowność	- 47 osób
Silnik	- SW 680/56, zwykły
Pojemność	- 11.100 cm <sup>3</sup>
Całkowity przebieg	- 387228 km

Wartość autokaru została wyceniona na 30.800 zł, słownie: trzydzieści tysięcy osiemset złotych.

SZCZECIŃSKI KLUB  
TURYSTYKI KAJAKOWEJ

• PŁONIA •

zaprasza na

„NIEDZIELĘ W KAJAKU”

w terminie od 09.06.96-08.09.96

Trasy prowadzą po urozmaiconych akwenach „MIĘDZYODRZA”.

Organizatorzy zabezpieczają sprzęt pływający oraz fachową opiekę na trasie:

Zbiórka uczestników wycieczki:

STANICA WODNA  
PTTK „MIĘDZYODRZE”



PTTK Oddział Zakładowo-Miejski  
"Siarkopol" w Tarnobrzegu



STANICA WODNA PTTK  
„MIĘDZYODRZE”

Szczecin, ul. Autostrada Poznańska - Dzwonkicz

ZAPRASZA NA WYCIECZKI KAJAKOWE  
JEDNO- I WIELODNIOWE

- Prowadzimy wypożyczalnię kajaków 1- i 2 osobowych na dowolny termin
- Gwarantujemy pomoc przy organizacji imprez plenerowych na naszym terenie
- Możliwość organizacji:
  - szkoleń kajakowych
  - spływów kajakowych
  - obozów stacjonarnych i biwaków
- Zabezpieczamy transport sprzętu i uczestników imprez na dowolne akweny Pomorza Zachodniego

Oddział Szczeciński PTTK

Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego to:

- fachowa pomoc przy organizacji imprez turystycznych
- sprzedaż książeczek i odznak turystyki kwalifikowanej
- weryfikacja odznak turystyki: pieszej, kolarskiej, kajakowej, krajoznawczych, na orientację
- prowadzimy prace podwodne
- usługi przewodnickie

informację turystyczną oraz warunki uczestnictwa w imprezach turystyki kwalifikowanej uzyskasz:

ZARZĄD ODDZIAŁU SZCZECIŃSKIEGO PTTK

70-415 Szczecin,  
al. Jedności Narodowej 49a,  
tel. 34-56-24





OFERTA NA TURYSTYCZNE WYJAZDY DLA

KAŻDEGO

c.d.

Turystyczne wyprawy o charakterze ekspedycyjnym

Afryka - Atlas - Sachara /24 dni/  
26.4 - 19.5

468,-

USA: Parki Narodowe /21 dni/ wrzesień  
Przełot, na miejscu transport. Wyjścia na szczyty.

1.535,-

Islandia /22 dni/ 31.5 - 24.6

Wyjścia na szczyty. Północna przyroda, wulkany, wodospady, gejzery.

774,-

Lofoty - Norwegia /23 dni/ 4 - 26.7

Przejazd przez 5 państw, zwiedzanie 6 pasm górskich i 20 miast.

355,-

Albania /14 dni/ 16 - 31.8

Przyroda, zwiedzanie nie zamieszkałych okolic i gór.

278,-

Szkockie Góry /17 dni/ 13 - 29.8

Wyjścia górskie. Zwiedzanie przejazdem północnej Anglii i najciekawszych rejonów Szkocji. Kąpiel w morzu.

240,-

Góry Turcji /24 dni/ 14.6. - 7.7

Wyjścia na trzytysięczniki. Zwiedzanie zabytków. Kąpiel w morzu.

305,-

Wyspy Liparyjskie /17 dni/ 14 - 30.9

Wyjścia na najwyższe wulkany Europy: Etna, Wezuwiusz, Stromboli, Lipari.

268,-

Riła - Piryn - Olimp /17 dni/ 23.8. - 8.9

Wyjścia na szczyty. Kąpiel w morzu.

202,-

Pireneje /17 dni/ 9 - 25.8

Wyjście na szczyty, zwiedzanie pamiątkowych obiektów.

247,-

Korsyka /17 dni/ 31.5. - 15.6

Wyjście na najwyższe szczyty Korsyki. Zwiedzanie zabytków.

235,-

Góry Walii i plaże południowej Anglii /16 dni/  
27.7. - 10.8

Wyjścia szczytowe, zabytki, kąpiel w morzu.

50

214,-

OFERTA

OFERTA

Wyjazdy krajoznawcze

Londyn /6 dni/ 23 - 28.8

Noclegi we własnych namiotach na kempingu.  
152,-

Paryż /5 dni/ 21 - 25.9

Zakwaterowanie w hotelu.

179,-

Egipt /9 dni/ 6 - 14.3

Zwiedzanie zabytków, przejazd statkiem po Nilu, kąpiel w Morzu Czerwonym. Zakwaterowanie w hotelu, częściowe wyżywienie.

735,-

Indonezja /10 dni/ termin jeszcze nie ustalony

Przełot, wycieczki, częściowe wyżywienie.

1.960,-

Szwajcaria - Adelsboden /7 dni/ 12 - 18.8

Noclegi, wyżywienie, wycieczki po Szwajcarii.

266,-

Hiszpania /9 dni/ 29.9 - 7.10

/Wschodnia część/ Zwiedzanie: Andorry, Barcelony, Figueras, Girony, Walencji i kąpiel w morzu.

222,-

Włochy /6 dni/ 1 - 6.6

Hotel, wyżywienie bez śniadań. Zwiedzanie Rzymu, Watykanu, Florencji i San Marino.

202,-

Południowa Anglia i Londyn 15 - 21.7

320,-

Rzym /7 dni/ 26.4 - 2.5

222,-

24.5 - 30.5

Wokół Alp /11 dni/ druga połowa sierpnia

404,-

Capri /7 dni/ /pierwsza połowa maja/

242,-

Holandia 3 - 8.4

222,-

Pobyty - morze

Włochy - Gargano /7 dni/ czerwiec-lipiec

163,-

Korsyka /10 dni/ 30.6 - 9.7

230,-

Węgry - Harkany /7 dni/ lipiec-sierpień

140,-

Wyjazdy sportowe - kursy

Norwegia 29.6 - 14.7

Spływ wodami - nauka spływu dla początkujących.

265,-



# Oddział Krakowski

## ZAPRASZA DO KRAKOWA

## ORAZ W OKOLICE

### ZAPEWNIAMY:

- profesjonalne przewodnictwo  
(w języku polskim i językach obcych)
- noclegi i wyżywienie
- wstępy do atrakcyjnych obiektów,
- bilety na spektakle teatralne i imprezy kulturalne,
- usługi transportowe autokarem turystycznym,
- organizację wycieczek standartowych i specjalistycznych



Specjalna oferta dla małych dzieci:  
"Szlakiem Legend Krakowskich"

### BIURO OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO

31-033 Kraków, ul. Westerplatte 5  
tel. 22-26-76, fax 22-37-23

Austria /5 dni/ 4 - 8.7

Latem na nartach. Rejon Kaprun /lodowiec Kitzesteinhorn/. Nocleg we własnych namiotach na kempingu. W cenie skipas.

82,-

Irlandia /16 dni/ 16 - 31.8

Pieszko i na rowerach. W cenie przejazd, 6 x kemping, przewodnicy. W kosztach imprezy nie ujęto ceny wypożyczenia rowerów.

380,-

Londyński Maraton 18 - 24.4

Wyjazd na jeden z największych maratonów świata w Londynie. Zwiedzanie Londynu. W cenie 2 noclegi w hotelu i 2 śniadania. W cenie nie ujęto wpisowego za ewent. udział w maratonie.

200,-

Polecamy wszystkim mniej i bardziej zaawansowanym turystom i alpinistom, bardzo atrakcyjną ofertę na pobyty w ciekawych górach Europy, Afryki i Ameryki.

Zainteresowani ofertą mogą uzyskać szczegółowe informacje w PTTK Oddział "Beskid Śląski" 43 400 Cieszyn, ul. Głębocka 56  
telefon: 521-186  
faks: 521-186

Po przekazaniu kwoty zł 2.50 możemy przesłać szczegółowy ilustrowany katalog wszystkich imprez /w języku czeskim/.

Wszystkie wyjazdy następują z Orawy /Czechy. W przypadku zebrania się co najmniej 10 uczestników z Polski wyjazd może nastąpić z Czeskiego Cieszyna.

Serdecznie zapraszamy.



POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO KRAJOZNAWCZE  
Łódzkie Biuro Turystyki Zagranicznej Spółka z o.o.

90-301 Łódź, ul. Wigury 12a tel: 36-36-07, tel/fax 36-19-46, tlx 886545  
Konto bankowe: PBG VI O/Łódź Nr. 344625-19480-136 NIP 725-00-30-201

**OFERTA**

#### UWAGA OKAZJA !!!

/ dla organizatorów baz turystycznych i schronisk PTTK/  
Łódzkie Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK w Łodzi oferuje do sprzedaży fabrycznie nowe:

- KOCE - PLEDY /150 x 200 cm/ tkane min. 60% wełny - 24,-zł szt.
- LEŻYSKA do kanadyjek ze wzmocnieniami /85 x 185 cm/- 58,-zł szt.

Przy zakupie doliczamy 22% podatku VAT.

Zamówienia prosimy kierować na adres: ŁBTZ PTTK ul. Wigury 12a,  
90-401 Łódź fax: 36-19-46  
telex: 88-65-45

Obowiązuje kolejność zgłoszeń.

Prezes Ł.BTZ PTTK

/-/ Jerzy Chałubiński

## Bazy namiotowe PTTK w 1996 roku (część I)

Nazwa bazy	Położenie	Oddział Klub	Okres otwarcia	Najbliższe przystanki PKS	Najbliższy sklep spożywczy	Ilość miejsc, namioty	Rezerwacja	Inne informacje
<b>Lubań</b>	Polana szczytowa na Lubaniu w Gorcach	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie Studenckie Koło Przewodników Górskich	26.06 - 30.08	PKS Grywałd, PKS Ochotnica Dolna	Grywałd, Ochotnica Dolna	56 namioty 2-3 osobowe	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie, ul. Radziwiłowska 21 tel.: 0-12227003 w sezonie: 34-444 Grywałd 220	Kuchnia we wiacie pole namiotowe
<b>Gorc</b>	Hale Gorcowskie na stokach Gorca w Gorcach	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie Studenckie Koło Przewodników Górskich	01.07 - 31.08	PKS Lubo- mierz Przystop, PKS Ochotnica Dolna Gorcove	Ochotnica Dolna Gorcove	50 namioty 3-4 osobowe	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie, ul. Radziwiłowska 21 tel.: 0-12227003	Kuchnia w namiocie pole namiotowe
<b>Radocyna</b>	Radocyna w Beskidzie Niskim	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie Studenckie Koło Przewodników Górskich	01.07 - 31.08	PKS Krzywa PKS Wyszowadka	Konieczna Krzywa Hotel Nadleśnictwa w Radocynie	30 namioty 10 osobowe	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie, ul. Radziwiłowska 21 tel.: 0-12227003	Kuchnia we wiacie pole namiotowe
<b>Klekociny</b>	Przeł. Klekociny Koszarawa w Beskidzie Żywieckim	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie SKTG „Yeti”	01.07 - 31.08	PKS Koszarawa Bystra	Koszarawa Bystra	30 namioty 10 osobowe	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie, ul. Akademicka 5 w sezonie: Chowaniak Adam 34-223 Zawoja 1023	Kuchnia we wiacie pole namiotowe przysznic
<b>Jędrus</b>	Zawoja Bębny Górne w Beskidzie Żywieckim	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie SKTG „Yeti”	01.06 - 22.09	PKS Zawoja Widły	Zawoja	30 namioty 10 osobowe	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie, ul. Akademicka 5 w sezonie: Chowaniak Adam 34-223 Zawoja 1023	Kuchnia we wiacie pole namiotowe
<b>Górowa</b>	Polana Górowa pod Pilskiem w Beskidzie Żywieckim	Oddział Międzyuczelnian. PTTK w Katowicach Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich	15.06 - 15.09	PKS Korbiewów PKS Sopotnia Wielka	Korbiewów Sopotnia	70 namioty 10 osobowe i w budynku	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 10/5 0-321538558	Kuchnia i świetlica w budynku przysznic
<b>Głuchaczki</b>	Przeł. Głuchaczki w Beskidzie Żywieckim	Oddział Międzyuczelnian. PTTK w Katowicach Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich	22.06 - 30.08	PKS Przyborów Moczarki	Przyborów- Moczarki	40 namioty 10 osobowe	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 10/5 0-321538558	Kuchnia we wiacie pole namiotowe przysznic
<b>Wały</b>	Polana Wały pod Krzyszonowem w Beskidzie Wyspowym	Oddział Międzyuczelnian. PTTK w Katowicach Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich	29.06 - 01.09	PKS Białe PKS Pótrzecki	Białe	20 namioty 10 osobowe	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 10/5 0-321538558	Kuchnia we wiacie pole namiotowe przysznic
<b>Jaskinia Radochowska</b>	obok Jaskini Radochowskiej w Górach Złotych	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Poznaniu AKG „Halny”	01.07 - 31.08	PKS Radochów	Radochów	30 namioty 10 osobowe i namioty małe	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Poznaniu ul. Kramarska 32	Kuchnia we wiacie pole namiotowe
<b>Nowa Morawa</b>	między Górami Białskimi a Masywem Śnieżnika	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Poznaniu AKG „Halny”	01.07 - 31.08	PKS Bolesław	Bolesław	30 namioty 10 osobowe	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Poznaniu ul. Kramarska 32 w sezonie: Nowa Morawa 3 57-550 Stronie Śl.	Kuchnia we wiacie pole namiotowe

Informacje podano na odpowiedzialność oddziałów PTTK organizujących bazy

część II

<b>Lopienka</b>	<b>Łopienka</b>	<b>Oddział Międzyuczeln.</b>		<b>PKS Dołżyca</b>	<b>Cisna</b>	<b>50.</b>	<b>Oddział Międzyuczelniany</b>	<b>Kuchnia</b>
	k/Cisnej	Aademicki Klub Turyst.	23.06 - 15.09	OKS Terka	Terka	namioty	PTTK, Plac Politechniki 1	w namiocie
		SGGW Warszawa				10 osobowe	00-661 Warszawa	pole namiotowe
<b>Rabe</b>	<b>Rabe</b>	<b>Oddział Międzyuczeln.</b>		<b>PKS Bystre</b>	<b>Bystre</b>	<b>50.</b>	<b>Oddział Międzyuczeln</b>	<b>Kuchnia</b>
	k/Baligrodu	SKP "Czwórka" SGGW	1.07 - 31.08	PKS Wola	Baligród	namioty	PTTK, Pl. Politechniki 1	w namiocie
				Michowa		10 osobowe	00-661 Warszawa	pole namiotowe
<b>Jodelka</b>	<b>Niestachów</b>	<b>Oddział Międzyuczeln.</b>		<b>MPK</b>		<b>30.</b>		
	k/Kielc	Studenckie Koło Przew.	1.07 - 31.08	Niestachów	Niestachów	namioty	Oddział Międzyuczeln.	pole
		Świętokrzyskich				6 osobowe	PTTK, Plac Pliotechniki 1	namiotowe



# •KOMUNIKAT•

S T U D I U M P O D Y P L O M O W E  
ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA GOSPODARKĄ TURYSTYCZNĄ

Specjalność: T u r y s t y k a

Specjalność: H o t e l a r s t w o  
Akademia Wychowania Fizycznego  
w Poznaniu

organizuje roczne, zaoczne

S T U D I U M M E N E D Ż E R S K I E

Studium Podyplomowe Organizacji i Zarządzania Gospodarką Turystyczną jest wszechstronnym kursem zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym w gospodarce rynkowej. Atrakcyjny program obejmuje ok. 220 godzin dydaktycznych z takich przedmiotów jak promocja i marketing, ekonomika, prawo, zarządzanie, negocjacje, informatyka, ekologia, finanse, strategia rozwoju turystyki i inne. Absolwenci otrzymują świadectwo Ukończenia Studium Podyplomowego i tytuł zawodowy Menedżer Turystyki ze specjalnością: turystyka lub hotelarstwo. Kandydaci na Studium winni posiadać wykształcenie wyższe i umotywowanie do pracy w dziedzinie turystyki.

Termin rozpoczęcia i czas trwania studiów: po skompletowaniu grupy, dwa semestry.

Termin składania dokumentów: rekrutacja ciągła.

Zasady rekrutacji: weryfikacja dokumentów /podanie, ksero dyplomu/ rozmowa kwalifikacyjna. Studia są płatne /w ratach/.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje:

Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu

Centrum Doskonalenia Kadr i Szkolenia

ul. Królowej Jadwigi 27/39

61-871 Poznań

tel. 33-00-81 w. 149



## LAUREACI KONKURSU „KOS'95”

Z inicjatywy Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, przy współudziale Polskiej Agencji Promocji Turystyki zorganizowano drugą edycję konkursu o Honorową Nagrodę „KOSA” w którym oceniano najlepsze materiały prasowe, radiowe i telewizyjne promujące polską turystykę.

Jury konkursu w składzie: Wiesław Uchański - przewodniczący, Marek Tobiasz - sekretarz, Andrzej Koźmiński, Wanda Stawron i Waldemar Wandowicz - członkowie, na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 1996 r., po dokładnym zapoznaniu się ze zgłoszonymi pracami, postanowiło, że Honorowe Nagrody „KOSA” za 1995 rok otrzymują:

### I. PUBLIKACJE PRASOWE

1. Andrzej Gordon - Warszawa
2. Jadwiga Śledziecha - Warszawa
3. Ireneusz Wojtkiewicz - Słupsk

### II. PROGRAMY TELEWIZyjne

1. Wojciech Nowakowski - Warszawa
2. Ewa Bratoś i Janusz Węszorek - Warszawa

### III. AUDYOCJE RADIOWE

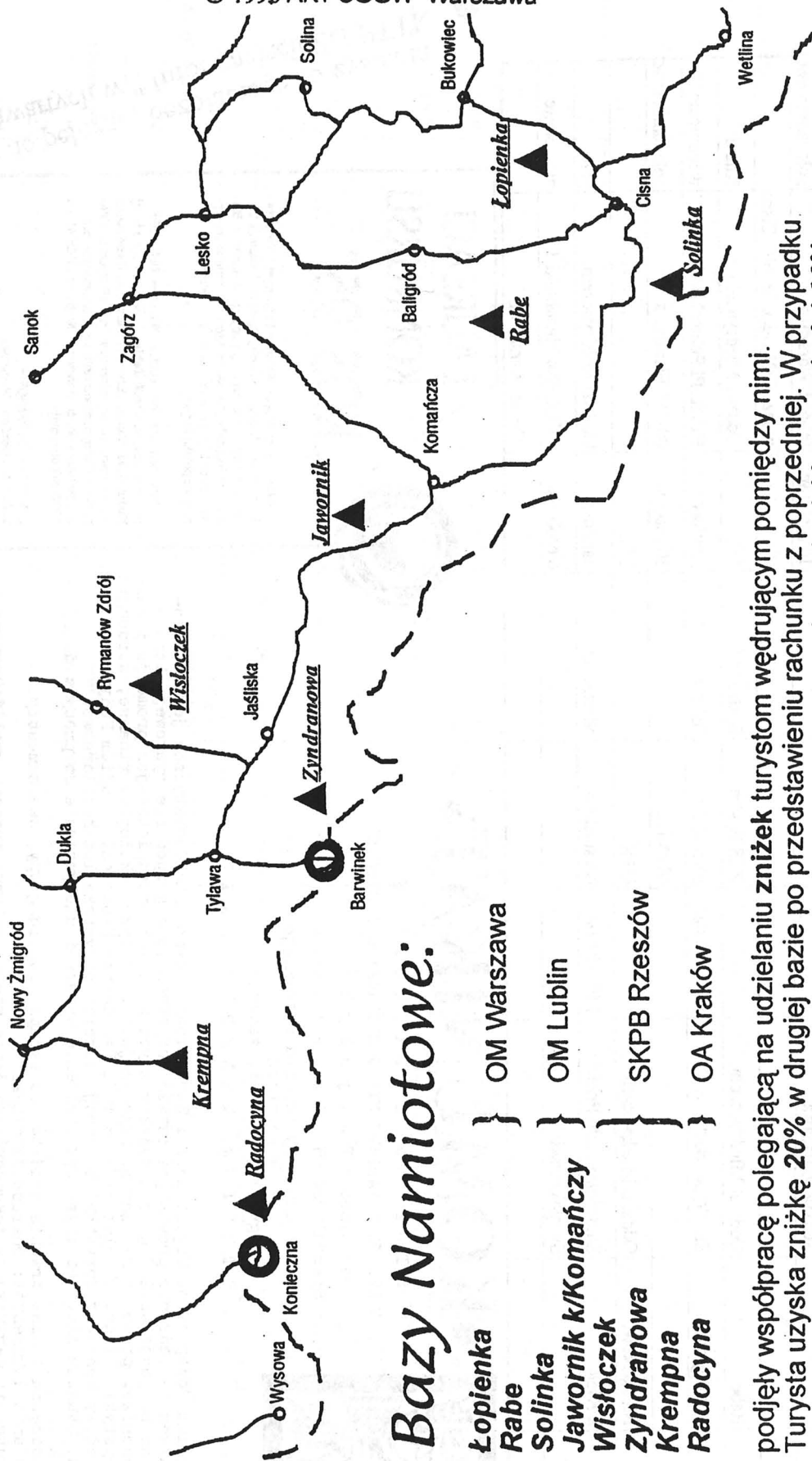
1. Ewa Błesiada - Białystok
2. Anna Piwowarańska-Nasz - Wrocław

Zapraszamy do pełnego, bezpłatnego korzystania z materiałów zawartych w "Informacjach ZG PTTK"



# Studenckie Bazy Namiotowe w Bieszczadach i Beskidzie Niskim

zapraszają wszystkich turystów dużych i małych, samotnych i zorganizowanych.



© 1996 AKT SGGW Warszawa

## Bazy Namiotowe:

- Łopienka } OM Warszawa
- Rabe } OM Lublin
- Solinka } SKPB Rzeszów
- Jawornik k/Komańcza } OA Kraków
- Wisłoczek
- Zyrdranowa
- Krempana
- Radocyna

podjęły współpracę polegającą na udzielaniu zniżek turystom wędrującym pomiędzy nimi.

Turysta uzyska zniżkę 20% w drugiej bazie po przedstawieniu rachunku z poprzedniej. W przypadku

przystąpienia dwóch zniżek (20% PTTK i 20% naszej) udzielamy łącznej zniżki w wysokości 30%.

Bazy wyposażone są w namioty 10-osobowe (30 do 50 miejsc), umywalnie, miejsca do sporządzenia posiłków.

**UWAGA!** Wszelką korespondencję do OM Warszawa prosimy kierować na nowy adres:

Oddział Międzuczelniany PTTK, Plac Politechniki 1, 00-661 Warszawa.





**WAŻNIEJSZE CENTRA INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W POLSCE**  
06.05.96

- 42-300 BIELSKO-BIAŁA, ul. Piastowska 2, tel. (0-30) 224-06
- 85-082 BYDGOSZCZ, ul. Zygmunta Augusta 10, tel. (0-52) 228-432, 225-350
- 77-100 BYTÓW, pl. Kardynała Wyszyńskiego 7, tel. 24-51
- 22-100 CHEŁM, ul. Lubelska 20, tel. (0-82) 653-667, 654-185
- 80-200 CHEŁMNO, Rynek 12, tel. (0-56) 862-104;
- 43-400 CIESZYN, Rynek 6, tel. (0-386) 525-800;
- 78-440 CZAPLINEK, ul. Walecka 3, tel. (0-966) 552-
- 42-200 CZĘSTOCHOWA, Al. NMP 65, tel. (0-34) 241-360, 243-412
- 77-300 CZŁUCHÓW, ul. Wojska Polskiego 5, tel. 482
- 82-300 ELBLĄG, ul. 1 Maja 30, tel. (0-50) 32-73-73
- 80-861 GDAŃSK, ul. Heweliusza 27, tel. /0-58/ 314 355, 316 637
- 11-500 GIŻYCKO, ul. Warszawska 7, tel. (0-878) 52-65
- 66-400 GORZÓW WLKP. Welniany Rynek 3, tel. (0-95) 262-56
- 86-300 GRUDZIĄDZ, ul. Stara 24, tel. (0-51) 258-22
- 58-500 JELENIA GÓRA, ul. 1 Maja 42, tel. (0-75) 240-54
- 62-800 KALISZ, ul. Garbarska 2, tel. (0-62) 642-184
- 58-540 KARPACZ, ul. 3 Maja 25 a, tel. (0-75) 197-16
- 75-201 KOSZALIN, ul. Dworcowa 10, tel. (0-94) 427-399)
- 58-530 KOWARY, ul. 1 Maja 60 a
- 31-154 KRAKÓW, ul. Pawia 8, tel. (0-12) 220-471, 226-091
- 38-400 KROSNO, ul. Piłsudskiego 16, tel. (0-131) 277-07
- 59-220 LEGNICA, tel. (0-76) 512-280
- 20-400 LUBLIN, ul. Krakowskie Przedmieście 78, tel. (0-81) 244-12, 253-39
- 84-360 ŁEBA, ul. Kościuszki 21, tel. 662-219
- 90-113 ŁÓDŹ, ul. Traugutta 18, tel. (0-42) 337-169
- 97-300 PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, pl. Czarnieckiego 10, tel. (0-44) 495-196
- 09-400 PŁOCK, Al. Jachowicza 38, tel. (0-24) 629-497
- 58-562 PODGÓRZYN, ul. Żołnierska 2, tel. 533-36
- 61-772 POZNAŃ, Stary Rynek 59, tel. (0-61) 526-156
- 37-700 PRZEMYŚL, ul. Ratuszowa 8, tel. (0-10) 787-309
- 08-100 SIEDLCE, ul. Piłsudskiego 40, tel. (0-25) 223-74
- 98-200 SIERADZ, ul. Jana Pawła II 3, tel. (0-43) 48-37
- 76-200 SŁUPSK, ul. Kollątaja 31 (Dworzec), tel. (0-59) 243-26
- 70-203 SZCZECIN, ul. Ks. Wyszyńskiego 26, tel. (0-91) 340-440, 338-420
- 58-580 SZKLARSKA PORĘBA, ul. Jedności Narodowej 3, tel. (0-75) 172-494
- 87-100 TORUŃ, Rynek Staromiejski 1 (Ratusz), tel. (0-56) 237-46
- 76-270 USTKA, ul. Marynarki Polskiej 87, tel. (0-59) 146-041
- 58-300 WAŁBRZYCH, Rynek 6, tel. (0-74) 220-00
- 00-262 WARSZAWA, pl. Zamkowy 1/13 tel. (0-22) 635-18-81
- 50-102 WROCŁAW, Rynek 14, tel. tel. (0-71) 443-111
- 34-500 ZAKOPANE, tel. (0-165) 122-11
- 22-400 ZAMOŚĆ, Rynek Wielki 13, tel. (0-84) 22-92
- 65-067 ZIELONA GÓRA, ul. Pod Filarami 1, tel. (0-68) 59-42

